

REVISTA MUSICAL CATALANA

WWW.REVISTAMUSICAL.CAT

373

00373

9 771887 598003

MAIG - AGOST 2021 | 6€

LA
CASA
DELS
CANTS

COR DE CAMBRA,
30 ANYS

+ NOVES TEMPORADES
I NOVES OPORTUNITATS

+ FESTIVALS D'ESTIU
IL·LUSIÓ I PRUDÈNCIA

MARC TIMÓN

UN ADDICTE A L'ART

DOSSIER L'IMPACTE DE LA COVID EN LA MÚSICA

No és un impost al teu cotxe

És un impost al CO₂ per preservar les passejades

Tots els que tenim vehicle tenim un compromís amb el medi ambient. Amb l'impost al CO₂ fomentarem la mobilitat sostenible, l'energia renovable i la preservació del medi natural. Gràcies a aquesta nova mesura, millorarem la salut de les persones i lluitarem contra l'emergència climàtica.

Informa-te'n a impostco2.gencat.cat

#SeguimGaudint

EDITORIAL

Albert Torrens *Director*

DÈIEM "AHIR", EN L'EDITORIAL de l'últim número que vam publicar en paper, fa exactament un any, que les conseqüències de la pandèmia que llavors començàvem a patir eren imprevisibles, tant a curt termini com a llarg termini. Una volta al Sol després gosem deixar constància d'allò que hem viscut, però continuem amatents al que ha de passar, ja que com més avancem, més ens adonem del camí que ens queda per recórrer.

Després del tancament de sales per primavera i novembre de l'any passat, el sector de la música en viu es manté entre la lenta agonia i l'exigua supervivència econòmica en funció de les restriccions dictades en cada moment. A Europa, diverses veus han parlat d'heroisme cultural per referir-se a l'excepció generada a l'Estat espanyol com a demostració que l'activitat artística no comporta focus de contagi, però sense parar esment en la incapacitat de l'economia per subsidiar el sector. I així, mentre una part de l'opinió pública es creu que la cultura continua oberta gràcies al qualificatiu d'essencial, una altra s'ha fet experta en dobles lectures, perquè amb els aforaments reduïts vendre totes les entrades ja no és necessàriament una bona notícia.

Tanmateix, encara que hagi calgut posar en quarantena els mesuradors habituals, juguem per si de cas al joc dels *streamings*, amb els artistes esprement el suc de la seva imaginació per proposar espectacles atractius mentre els programadors –esdevinguts Sísifs del segle XXI– veuen eternitzada la tasca de programar, reprogramar, substi-

tuir, ajornar i, en el pitjor dels casos, cancel·lar funcions. I amb tot, hi ha hagut setmanes que la coincidència d'esdeveniments de gran qualitat ha fet creure que els millors temps havien tornat per quedar-se entre nosaltres.

És difícil predir si la història sabrà jutjar tot això correctament. Al Dossier d'aquest número de la Revista, si més no, intentem condensar-hi el nostre punt de vista. També recollim algunes efemèrides i esdeveniments que, si bé s'han vist transformats, no podien desaparèixer del calendari: els cinquantenaris de la mort de Joan Manén o d'Igor Stravinsky, el trentè aniversari del Cor de Cambra del Palau de la Música o el cinquè d'una nova iniciativa empresarial nascuda ja en temps difícils, Ficta.

Ha estat fàcil trobar símls musicals a la realitat viscuda. El més senzill, que s'ensenya des de les primeres lliçons de solfeig, diu que la majoria de vegades, tard o d'hora, les dissonàncies i les suspensions s'acaben resolent. Ens retornen a l'acord d'on partíem o bé ens situen en un nou paradigma, on cada nota sembla ocupar el lloc que li correspon fins a la propera modulació. Si l'art és etern, resilient i immarcescible, també ho serà aquesta vegada.

Un cop més, amb el benentès que les informacions que oferim són correctes a l'hora del tancament d'aquesta edició, però conscients que estan subjectes a canvis, i encara amb incertesa sobre el moment en què podrem tornar-hi, ens congratulem sincerament de retrobar-nos amb els nostres lectors. ➤

CARLES GONZÁLEZ NOGUERAS

LES SECCIONS DESTACADES DE L'RM

1

DOSSIER COVID

Poc més d'un any després de l'inici de la pandèmia, encara resulta difícil valorar l'impacte de la COVID en el sector de la cultura i, més concretament, en el de la música. Ho intentem amb una mirada a les vivències de diversos intèrprets, una anàlisi de les solucions proposades per alguns equipaments i una comparació amb la situació que es viu en altres països, especialment als Estats Units.

2

COMPOSITORS CONVIDATS

Amb els monogràfics dedicats a Kaija Saariaho i Marc Timón completem la sèrie dels darrers cinc números d'aquesta Revista –amb les entrevistes a Joan Magrané i Jörg Widmann– per presentar els compositors que han estat convidats al Palau de la Música les dues últimes temporades. Tots quatre també tindran una presència destacada en la propera.

3

TEMPORADES I FESTIVALS

Com cada any per aquestes dates, i malgrat la incertesa sobre el rumb que pugui prendre la pandèmia els propers mesos i els efectes que pugui tenir sobre els continguts corresponents, ens fem ressò dels cartells dels imminents festivals d'estiu i de les noves temporades –aquelles que fins ara anomenàvem "estables"– que ja s'han presentat, amb l'esperança que tots els recorreguts proposats pels programadors arribin a bon port.

REVISTA MUSICAL CATALANA

WWW.REVISTAMUSICAL.CAT

Núm. 373 • Maig-Agost 2021
6a Època • Any XXVII

www.revistamusical.cat
facebook.com/
revistamusicalcatalana
twitter.com/RevistaMusCat
Instagram/revistamusicalcat

Direcció: Albert Torrens
direcciormc@palaumusica.cat
Tel.: 93 295 72 26

Redacció: Teresa Martínez
revista@palaumusica.cat
Tel.: 93 295 72 28

Col·laboren en aquest número:
Anna Maria Anglada i Mas, Nona Arola i Vera, Antoni Colomer, Jaume Comellas, Ana Maria Dávila, Albert Ferrer Flamarich, Albert Fontelles-Ramonet, Miquel Gené, Pere Andreu Jaridó, Martí Marimon, Mònica Pagès i Santacana, Hèctor Parra, Javier Pérez Senz, Jorge de Persia, Aurèlia Pessarrodona, Roger Pibernat, Antoni Pizà, Santi Riu, Quim Roser, Martí Sancliment, Mònica Tarré i Pedreira, Albert Torrens, Lluís Trullén, Eduard V. Patsi i Jacobo Zabalo.

Publicitat: Albert Torrens
direcciormc@palaumusica.cat
Tel.: 93 295 72 26

Portada: Marc Timón
Foto: David Ruano

Edita: Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana

Mariona Carulla i Font, presidenta
c/ Palau de la Música, 4-6
08003 Barcelona
Tel.: 932957200
Telèfon d'atenció al client:
902442882
(de dilluns a dissabte, de 9.30 a 21 h)
www.palaumusica.cat
www.orfeocatala.cat

Realització editorial:
som la cultura de tots
www.som.cat

Editor: Toni Quero
tquero@som.cat

Coordinació: Sílvia Pujalte

Disseny i maquetació: Cristina Ristol

Impressió: Novoprint
UDL Libros

Dipòsit legal: B-34.432/83
ISSN: 1887-2980
Membre de l'APPEC
Membre de CEDRO
Versió digital: iQuiosc.cat

Amb el suport de:

Els articles publicats a la «Revista Musical Catalana» expressen només l'opinió de l'autor. «Revista Musical Catalana» no mantindrà correspondència amb els autors d'originals no encarregats i enviats espontàniament a la Redacció.

EDITORIAL 3

PASSACAGLIA 6

A 4 BANDES
Música en temps de pandèmia 10

EN PORTADA
MARC TIMÓN
Rauxa i seny 12

REPORTATGE
BONS TEMPS PER A LA MÚSICA DE CAMBRA
La nova i brillant fornada de conjunts i el seu (incert) futur 18

ARTICLE
KAIJA SAARIAHO
Els sons de la natura 22

REPORTATGE
‘SOIRÉES DE BARCELONE’
Història d'un ballet inèdit que per fi veu la llum 26

EFEMÈRIDE
IGOR STRAVINSKY
Cinquantenari de la mort del compositor 30

ENTREVISTA
CINC ANYS DE FICTA
Molt més que una editorial..... 34

ACTUALITAT
NOVES TEMPORADES
Les cites musicals dels propers mesos..... 38

ACTUALITAT
FESTIVALS D'ESTIU
El retorn després de la pandèmia..... 42

DOSSIER

L'IMPACTE DE LA COVID EN LA MÚSICA

Confinament, una oportunitat? 48

Nous models de consum per a la música..... 52

La profecia de Glenn Gould..... 56

LA CASA DELS CANTS

COR DE CAMBRA: TRENTA ANYS DE CANT CORAL PROFESSIONAL 62

ELS NOSTRES CORS 66

ALBA G. CORRAL 68

EL COMPOSITOR

BÉLA BARTÓK
Revolució estètica, retorn als orígens 72

ESCENARIS DEL MÓN

ROSSINI OPERA FESTIVAL
Un Bayreuth per a Rossini 74

CATALUNYA MÚSICA

DES DE CASA AL MÓN:
secrets d'una ràdio confinada 78

ACCENTS 80

MÚSICA ENCREUADA 87

FONS MUSICALS 88

INVESTIGADORS 89

MELÒMANS

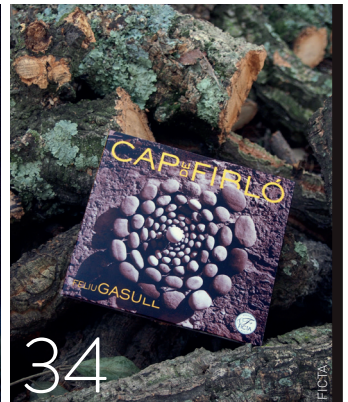
MIQUEL DE PALOL
Escriptor 90

46

22

34

61

La nostra Revista té banda sonora. Escolta-la al nostre web

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Nona Arola i Vera
gestora cultural a Joventuts Musicals, la Fundació CIMA, L'Auditori i Orquesta Barroca de Sevilla, ens explica com s'han reinventat els músics durant la pandèmia.

Albert Fontelles-Ramonet
músic, intèrpret graduat per l'ESMUC i doctor en art i musicologia per la UAB. Combina la docència amb la interpretació i la recerca. Ens parla de les visites d'Igor Stravinsky a Barcelona.

Mònica Pagès i Santacana
periodista cultural. Ha escrit les biografies de Gaspar Cassadó i d'Alicia de Larrocha. Entrevista Martí Ferrer i Bernat Cabré, responsables de l'editorial Ficta, pel cinquè aniversari de la seva creació.

Antoni Pizà
dirigeix la Foundation for Iberian Music i és professor al Centre de Postgrau a The City University of NY. Ens parla de com la pandèmia afecta el món musical a l'estranger.

Mònica Tarré i Pedreira
historiadora de l'art i musicòloga. És directora adjunta de patrocini i mecenatge al Teatro Real, i col·labora amb la Fundación Juan March, on s'estrenarà el ballet Soirées de Barcelone que ha investigat.

QUE CURIÓS!

EL WEB DELS 'STABAT MATER'

THE ULTIMATE STABAT MATER WEBSITE és el nom d'un web imprescindible per a qualsevol afeccionat al gènere dels *Stabat Mater*. Aquest projecte documenta des del 1992 aquells *Stabat Mater* enregistrats en CD i fins ara porten recopilades més de 300 obres diferents. Entre els compositors catalans referenciats hi trobem Josep Carcoler, Pere Rabassa, Josep Pla, Josep Mir i Llussà, Antoni Soler o Salvador Brotons. El web inclou també la traducció del poema llatí original en vint-i-cinc idiomes diferents, entre els quals el català. Aquests últims temps aquesta iniciativa ha esdevingut una Fundació i el lloc web s'ha renovat i ampliat. Més informació: stabatmater.info.

Joan Manén

ASSOCIACIÓ JOAN MANÉN

DOBLE ANIVERSARI

L'ANY JOAN MANÉN

L'ASSOCIACIÓ JOAN MANÉN, que enguany celebra la primera dècada de vida, ha organitzat nombroses activitats i concerts per commemorar els cinquanta anys de la mort del compositor i violinista barceloní Joan Manén. Hi destaquen els sis concerts del cicle Els Teus Clàssics, des del febrer fins al setembre, en diversos escenaris de Barcelona, com ara l'Ateneu Barcelonès, L'Auditori, el Conservatori del Liceu o el Palau de la Música Catalana. A més, al llarg de tot l'any diverses orquestres catalanes oferiran en la seva programació la música simfònica de Joan Manén

interpretant-ne composicions que tornaran a sonar en directe després de molts anys. Pel que fa a les exposicions, tant la Biblioteca de Catalunya com el Centre de Documentació de l'Orfeó Català (CEDOC) dedicaran la seva atenció a Manén amb sengles mostres. Diversos enregistraments discogràfics –un que recupera enregistraments històrics del mateix Manén–, conferències i la presentació de dos nous webs, l'un dedicat a Joan Manén i l'altre sobre intèrprets històrics catalans, complementen una proposta variada i enriquidora. Més informació: joanmanen.cat.

EFEMÈRIDES

20 ANYS

Es compliran al setembre de la posada en funcionament de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC). Durant els primers cursos les classes es van impartir en un antic centre educatiu situat al barri de la Sagrera de Barcelona, fins que el 2005 es van traslladar a la seu actual de L'Auditori.

25 ANYS

Es compleixen de la mort a Barcelona del director coral i pedagog Oriol Martorell. Fundador de la Coral Sant Jordi l'any 1947, que va dirigir durant més de quaranta anys, Martorell va ser també catedràtic d'història de la música a la Universitat de Barcelona i secretari d'Eduard Toldrà.

50 ANYS

De la creació de l'Associació d'Amics de s'Òpera de Maó, entitat que organitza les seves temporades líriques al teatre d'òpera més antic de l'Estat en actiu. De les activitats previstes, en destaquen una gala lírica al juny i dues funcions d'Il barbiere di Siviglia de Rossini per l'octubre.

150 ANYS

El 1871 naixia a Collbató (Baix Llobregat) Amadeu Vives, compositor i cofundador juntament amb Lluís Millet de l'Orfeó Català. Vives, que va triomfar amb la sarsuela, és autor d'obres com *Doña Francisquita* o *Bohemios*, i també de peces corals com *L'emigrant* o *La Balanguera*.

EL TRESOR

EL PLEYEL DE CASALS

L'exposició "Centenari de l'Orquestra Pau Casals" que fins al juliol es pot visitar al Museu de la Música de Barcelona permet veure de prop un piano Pleyel que un admirador nord-americà va regalar al mestre l'any 1949, i que li va fer arribar a Prada de Conflent. Aquest mateix instrument va estar exposat al Museu Pau Casals del

Vendrell fins al 2016 i ara s'ha deixat en dipòsit al Museu de la Música.

MUSEU DE LA MÚSICA DE BARCELONA

ACTUALITAT MUSICAL

SALVADOR BROTONS COMPOUN UNA MISSA

El compositor barceloní treballa actualment en una missa per a cor mixt, soprano solista i orquestra simfònica, per encàrrec de l'Associació El Cor Canta. Està previst que s'estreni la temporada que ve. Brotons ja havia compost una altra missa l'any 2007, la *Missa brevis*, una obra per a cor de veus blanques amb acompanyament d'orgue o orquestra de corda.

NOVA BIOGRAFIA SOBRE VICTORIA DE LOS ÁNGELES

El periodista i musicòleg Pep Gorgori està preparant un llibre sobre la soprano catalana a partir de la documentació conservada a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Inclourà material inèdit i aprofundirà en aspectes de la vida de la cantant poc coneguts fins ara. Està previst que es presenti el 2023, coincidint amb el centenari del seu naixement.

EL COR MADRIGAL CELEBRA 70 ANYS

El cor fundat per Manuel Cabero oferirà un concert de celebració l'1 de juliol a Barcelona. Pere Lluís Biosca, l'actual titular de la formació, serà qui dirigirà un programa de música a cappella –amb la col·laboració d'un percussionista–, amb obres de Samuel Barber, Alfred Schnittke i Joan Magrané, a més d'una estrena de Bernat Vivancos. Més informació: cormadrigal.cat.

LO DESCONCERT, GRUP RESIDENT A ALEMANYA

El duet format per Carles Marigó (instruments de teclat) i Sara Cubarsi (violí barroc i viola d'amor) ha començat una residència artística al Zentrum für Alte Musik de Colònia. Al llarg dels pròxims mesos oferiran concerts i també enregistran música contemporània amb instruments antics i faran noves intervencions sobre peces musicals barroques.

LA MÀQUINA DEL TEMPS

VEURE WAGNER DIRIGINT BELLINI

LA SOPRANO MARTA MATHÉU ENS TRASLLADA A RIGA L'ANY 1837

M'hauria agradat assistir a la representació de *Norma* a Riga, sota la direcció musical de Richard Wagner. Fins i tot anar a alguns assajos per veure com Wagner entenia i treballava la música de Bellini. Al començament de la seva carrera, Wagner el va prendre com a model i crec que seria molt interessant veure com el gran renovador alemany del gènere abordava la partitura icònica d'un dels grans representants de l'òpera italiana. Segur que aprendríem moltes coses observant aquells moments i ens caurien alguns prejudicis que han perdurat fins als nostres dies. En relació amb aquesta representació del 13 de desembre de 1837, un article publicat després de la mort de Wagner a «The Musical Times» diu que «farem bé d'atendre el suggeriment de Wagner i pregar perquè es doni a cada compositor el do d'escriure d'una manera tan bellament melòdica [com feia Bellini]». Doncs això: hem de pensar a fer coses noves, però respectant la part del passat que segueix sent vàlida i que ens pot servir com a fonament.

Marta Mathéu

MICHAŁ NOVAK

ELS OFICIS DE LA MÚSICA

FRANCISCO RAMÍREZ
Tècnic afinador de pianos.

AQUEST ARGENTÍ DE BAHIA BLANCA, de pare navarrès i mare italiana, es va establir a Catalunya l'any 1986. És segurament de les persones que millor coneix els pianos que hi ha tant al Palau de la Música Catalana com a l'Auditori de Barcelona. Fa un munt d'anys que es dedica a posar a punt els instruments que passen per aquestes sales de concerts. El piano, sempre present a la seva vida. A casa seva n'hi havia tres. El seu pare era compositor i director de cors, la seva mare també directora de cors i pianista, i la seva germana igualment intèrpret de piano. Ell, però, no va voler dedicar-se a la música perquè li insistien massa, però no va anar a parar gaire lluny: es va convertir en tècnic afinador de pianos. La seva feina consisteix a deixar en les millors condicions possibles el piano per a qui l'hagi de tocar. L'enamora la seva professió, de la qual sempre descobreix coses noves: com més anys hi portes, més n'aprens.

UN ORGUE BARROC L'ORGUE MONTSERRAT TORRENT

COINCIDENT AMB LA PRESENTACIÓ DE LA FUNDACIÓ MONTSERRAT TORRENT,

que va tenir lloc a final de l'any passat, també es va fer públic el projecte de recuperació d'una iniciativa que no va poder dur-se a terme al seu moment: la construcció d'un nou orgue barroc per a l'església de Sant Felip Neri de Barcelona. Cal recular molt enrere, fins a l'any 1967, quan els orgueners Gabriel Blancafort i Georges Lhôte van concebre el projecte d'un nou instrument, amb l'assessorament musical de la mateixa Montserrat Torrent. L'objectiu era poder disposar d'un gran orgue per interpretar

el repertori barroc i ibèric, dues de les especialitats de l'organista barcelonina, en una de les esglésies barroques de millor acústica de la ciutat. Aquell projecte, però, es va aturar i no es va reprendre malgrat la insistència de Montserrat Torrent sobre la necessitat de tenir un instrument d'aquelles característiques al centre de Barcelona. Ara, més de cinquanta anys després, una comissió tècnica ha estudiat aquell projecte i l'ha ajustat al moment actual. La primera de les dues fases en què s'ha planificat la construcció s'inaugurarà a finals d'octubre. Més informació: montserrattorrent.org.

DE LLUNYANES TERRES

HÈCTOR PARRA

EL CAMÍ DE JOAN MIRO CAP A LES 'CONSTELLACIONS'

UN FAR PER NAVEGAR EN TEMPS DE PANDÈMIA

© SUCCESIÓ MIRÓ, 2021

DURANT AQUEST ANY DE PANDÈMIA I DE TANCAMENT GENERALITZAT DELS CENTRES CULTURALS, intèrprets i compositors *freelance* ens hem quedat sense tasques immediates per fer i sense públic que les pugui valorar. Hem hagut d'interrogar-nos sobre el futur i sentit últim del nostre treball: ¿l'art en quedarà tocat?, ¿es veurà obligat a transformar-se profundament? Mirant-ho amb perspectiva, he trobat especialment inspirador i ressonant amb l'actualitat l'obra que Joan Miró realitzà immers en els tumultuosos canvis de tot ordre que van de la proclamació de la República a la invasió nazi de França. Un esforç tenaç culminat en la formidable sèrie de vint-i-tres *Constel·lacions* pintades entre el gener del 1940 i el setembre del 1941. Amb aquests guaixos Miró aportà al món un model exemplar d'harmonia i d'integritat humana en un dels moments més obscurs de la història.

A partir d'una singular proposta de la pianista Carmen Martínez-Pierret, entre l'abril del 2020 i el gener del 2021 he estat immers en la composició d'un cicle poeticomusical de noranta minuts inspirat en les *Constel·lacions*. Escrit per a piano a quatre mans i actor, pretenc que el públic pugui revivre la pulsio creadora que va empènyer Joan Miró a pintar-les. Seguint cronològicament l'ordre de la sèrie, les dues pianistes i l'actor teixeixen una tela d'aranya de sons orgànics inesperats, peces pianístiques més desenvolupades, breus poemes enigmàtics i monòlegs escrits pel poeta Arnau Pons. Amb Imma Santacreu, l'altra pianista del projecte, hem explorat apassionadament al piano –primer de manera improvisada i després amb una escriptura adaptada– tot un seguit de tècniques especials amb multitud d'objectes d'origen natural (cargols, petxines, branquillons) o casolans (didals, baldufes, brotxes, agulles de fer mitja) i creant una forma melodramàtica sorgida directament de la pròpia vivència dels microuniversos suggerits per cada *Constel·lació*.

Aquest text és un extracte de l'article complet, que es pot trobar a www.revistamusical.cat.

Hèctor Parra és un dels compositors catalans més internacionals. Ha estrenat un centenar d'obres arreu del món, encarregades per institucions com la Philharmonie de Paris, el Konzerthaus de Viena, el Museu del Louvre o el Guggenheim de Nova York. Premi Nacional de Cultura 2017, el 2011 va rebre el premi Ernst von Siemens de Composició. La seva darrera òpera, *Les Bienveillantes*, estrenada per Calixto Bieito a l'Òpera de Flandes, ha obtingut un èxit unànim de públic i de crítica. hectorparra.net

JÖRG WIDMANN COMPON PER ALS KEYBART

El compositor Jörg Widmann ha rebut l'encàrrec del Palau de la Música Catalana i l'Auditori de Barcelona de compondre una nova obra per al quartet de saxos Kebyart Ensemble. La composició s'estrenarà la temporada que ve, en què el conjunt català ha estat seleccionat per formar part del projecte ECHO Rising Stars, que el portarà a actuar en alguns dels millors auditoris europeus.

LA VIDA DE JOAN CARLES I AMAT, IL·LUSTRADA

La col·lecció "Petites Històries" de l'Editorial Mediterrània ha publicat un volum dedicat a Joan Carles i Amat, metge i músic de Monistrol de Montserrat, autor del primer tractat de guitarra conegut. El text és de Joan Puigdel·lívol i les il·lustracions són de Pilarín Bayés. Aquesta publicació s'avança a la celebració del 450è aniversari del seu naixement, que tindrà lloc el 2022.

GARRETA I EL VIOLONCEL

El violoncel·lista francès Romain Garioud i el pianista català Daniel Blanch han enregistrat en disc compacte, per al segell Ficta, la integral de la música per a violoncel i piano del compositor de Sant Feliu de Guíxols Juli Garreta. La gravació, que es presentarà pròximament, inclou cinc peces, la més important de les quals és la *Sonata per a violoncel i piano*, composta l'any 1923.

RECORDANT JOAN TOMÀS I PARÉS

Entre els diversos aniversaris d'aquest 2021, destaquen els 125 anys del naixement de Joan Tomàs i Parés. Pianista, compositor, director, folklorista, professor i etnomusicòleg, el mestre Joan Tomàs va tenir una vinculació molt estreta amb l'Orfeó Català. En el transcurs de l'any hi ha previstos diversos concerts, conferències i exposicions. Més informació: mestrejoantomàs.cat.

MÚSICA EN TEMPS DE PANDÈMIA

LA CULTURA EN GENERAL I LA MÚSICA EN PARTICULAR HAN VISCUT DE MANERA DIRECTA ELS EFECTES DE LA PANDÈMIA. LA CANCEL·LACIÓ DE MOLTS CONCERTS I FESTIVALS ENS HA PORTAT A BUSCAR NOVES EINES PER PODER GAUDIR DE LA MÚSICA.

Des del primer moment en què -en un ara ja llunyà març del 2020- la COVID-19 ens va canviar les vides, tant músics com entitats musicals i auditoris van abocar-se al món digital

per compartir enregistraments i actuacions en directe i intentar així viure de la millor manera possible uns moments d'incertesa que no sabíem quant durarien. Aquests temps complicats han fet repensar les nostres vides i dins del camp de la música han sorgit diverses iniciatives com les que us compartim en aquest article.

Que no s'aturi la música!

Receptes 'online' contra el virus

OLGA SUPERVIA

Presidenta de l'Associació Messies Participatiu

"Havíem de fer activitats per mantenir viu l'esperit de l'entitat, la preparació musical i la promoció de la música i els músics."

El mateix dia que anàvem a fer unes audicions de nous cantaires per al concert participatiu de primavera, es decretava l'estat d'alarma. Un virus ens tombava l'actuació; també 'El Messies' Participatiu que des del 2018 organitzem cada Nadal. Si en només dos anys de vida havíem aconseguit fer concerts a Barcelona i Girona i aplegar més de 800 socis, teníem clar que no podíem

deixar de pedalar. Havíem de fer activitats per mantenir viu l'esperit de l'entitat, la preparació musical i la promoció de la música i els músics. Les tecnologies han estat el nostre gran aliat. Des del primer moment vam potenciar el nostre canal de Youtube, tot fent conferències en directe i un curs sobre la veu en obert. En paral·lel, treballàvem per fer *El Messies* al desembre. Tampoc va poder ser. Vam incrementar la feina *online* oferint als cantaires uns tutorials per preparar tres peces de l'oratori, gravar-se individualment i després editar vídeos en comú. Vam crear un vídeo, «*El Messies*, a prop teu», per fer arribar l'obra a residències i centres penitenciaris. L'han vist unes 12.000 persones. I per ajudar els músics hem fet dos concerts amb solistes, públic reduït i que es poden veure a Youtube. Gairebé 40.000 visualitzacions del canal aquest any ens donen la mesura de la importància dels mitjans *online*. 'El Messies' Participatiu és ben viu! 📺

MARÍA JOSÉ ANGLÉS

Musicòloga i divulgadora musical

"Vaig invertir moltes hores dissenyant una sèrie de cursos i conferències que fossin molt atractives, per compensar la manca de proximitat amb el públic."

La pandèmia va arribar just al mes de ser mare per primer cop. Tota una revolució hormonal barrejada amb un pessimisme creixent i molta incertesa. Una quarantena al quadrat, vaja. Totes les conferències, cursos i tallers van començar a cancel·lar-se i només quedava una sortida per tirar endavant: tirar endavant. Afortunadament soc optimista de mena. Tocava buscar

solucions i, acompanyada de l'hipnòtic so del tirallets, vaig començar a visionar infinitat de vídeos a Youtube sobre com realitzar conferències *online* de manera professional, per aplicar-ho al món de la clàssica. Després d'unes setmanes ja tenia muntat el plató de directes a casa amb un croma, uns focus i els micros. Vaig invertir moltes hores dissenyant una sèrie de cursos i conferències que fossin molt atractius, per compensar la manca de proximitat amb el públic. Ara miro enrere i sembla mentida que hagi fet ja més de 70 conferències i cursos a través de Zoom. Però sens dubte, del que més orgullosa em sento durant aquests mesos, és d'haver aconseguit que molta gent s'hagi atrevit a fer el salt al món digital, i hagin vist que no és un competidor a les activitats presencials, sinó un fantàstic complement que ha vingut per quedar-se. 📺

ÀLEX ALGUACIL

Concertista i professor de piano

"Vaig començar una sèrie de vídeos a Youtube, entre pedagògics i divulgatius, sobre la música per a piano de compositors catalans i espanyols."

La pandèmia ho ha capgirat tot i el sector musical, que ja era precari, està patint molt. A nivell docent, l'ensenyament *online* s'ha posat a l'ordre del dia, i tot i que jo no crec que pugui substituir la classe presencial, sí que ha ajudat a pal·liar la situació i a obrir oportunitats a nivell

internacional. Actualment imparteixo classes a alumnes japonesos, com a part d'un conveni institucional entre el Conservatori Superior de Música del Liceu i el Tokyo College del Japó. Com a intèrpret no vaig ser partidari de les actuacions *online* com les que es feien durant el

confinament, almenys sense l'adequada pedagogia cap al públic. Aquest podia rebre un missatge erroni, ja que hem de fer entendre que la nostra professió implica molt més que connectar-se i tocar. Ajuntant les dues vessants, la docent i la d'intèrpret, vaig començar una sèrie de vídeos a Youtube, entre pedagògics i divulgatius, sobre la música per a piano de compositors catalans i espanyols, amb l'objectiu d'oferir idees sobre la interpretació i les imatges que podem trobar a la música; recursos que intèrprets i públic poden fer servir per gaudir i apreciar l'obra, i en última instància perquè els animi a anar a la sala de concerts. Espero que la pandèmia sigui una ocasió per buscar noves vies de contacte amb el públic i sobretot per viure i fer créixer el sector musical plegats, explicant què hi ha al darrere de la nostra feina i el que pot aportar la cultura. 📺

PERE TORO

Fundador de La Sala Online

"Vam impulsar un espai virtual on el públic pogués gaudir d'actuacions online i també interactuar amb els artistes."

La situació d'emergència sanitària que ens ha tocat viure ha accelerat el nostre projecte musical de La Sala Online. Els auditoris i les sales tancades, el gran nombre de festivals i concerts que han estat cancel·lats o posposats i, en definitiva, tot un sector com el musical que ha quedat aturat, han provocat una gran incertesa per al moment present, i també pel futur que ens espera. Per tot plegat, vam impulsar un espai virtual on el públic pogués gaudir d'actuacions *online* i també

interactuar amb els artistes. També vam posar a disposició del públic els mitjans necessaris perquè els artistes i aquelles persones que fan possible les actuacions, cobressin per la seva feina. Els músics, d'altra banda, disposen de bones condicions tècniques de so i d'imatge. El nostre projecte suma tres àmbits: uns estudis de gravació, una productora audiovisual i un servei de comunicació. Volem donar suport a la cultura i reactivar l'activitat del sector musical convertint la nostra plataforma en una eina amb molt de futur, que aposta per aplicar les tecnologies ja existents al món del concert. Donar vida a la música en directe, sense barreres. 📺

MARC TIMON

RAUXA I SENY

“La realitat se’m fa escassa i consumeixo art per ser més a prop d’allò que no sé què és però que necessito”

21 DE JUNY
ESTRENA D'UN
HOMENATGE DE
MARC TIMÓN AL
COMPOSITOR
JOHN WILLIAMS
AL PALAU

Marc Timón no es casa amb cap estètica ni entén per què una obra ho ha de fer; la seva concepció de la música clàssica és diferent de la que ha après.

MÚSIC, EMPORDANÈS, PERIODISTA DE FORMACIÓ I APASSIONAT PEL CINEMA SÓN TAN SOLS ALGUNS DELS TRETS DISTINTIUS QUE DESCRUEIXEN LA PERSONALITAT POLIÈDRICA DE MARC TIMÓN, COMPOSITOR CONVIDAT EN AQUESTA I LA PROPERA TEMPORADA DEL PALAU DE LA MÚSICA.

TEXT Albert Torrens

ALBERT TORRENS: Has estat convidat a una temporada que ha tingut com a fil conductor les diverses *Perspectives* de la música. ¿T'hi sents identificat?

MARC TIMÓN: Sí, perquè, a mi, de la música m'interessa tot, des de les estètiques fins a les maneres d'expressar-les. Mai he cregut en etiquetes i sempre he pensat que la millor manera de tocar Bach, per exemple, és aprendre els pals flamencs i quan tens el domini d'aquesta rítmica, després pots abordar-lo amb solemnitat i sentit estricte del ritme i la interpretació.

AT: Com has afrontat les diverses obres que has compost per encàrrec aquesta temporada?

MT: Quan als compositors ens encarreguen una obra, moltes vegades tant qui ho fa com la gent que ens coneix amb una estètica determinada, volen que els donem allò. I quan fas un gir, t'arrisques a mostrar una cara teva diferent que no agradi o que no convenci. Jo tenia ganes de treballar amb un cor i una orquestra, fer un treball tímbric, buscar ambients i textures diferents del que solc escriure. Però no em caso amb una estètica ni entenc per què una obra ho ha de fer. Per a mi, les estètiques estan al servei de l'obra i del que vull expressar en cada moment, sempre des d'una coherència.

AT: Quins elements són característics del teu llenguatge o, dit d'una altra manera, què les fa inconfusiblement teves?

MT: Suposo que el fet que la meua música sigui identificable és bo, perquè vol dir que no disparets trets a l'aire, sinó que parteixes d'un mètode i tens un gust determinat. Però al mateix temps a mi m'agrada sorprendre: en cada obra nova que faig, em plantejo com puc sorprendre, primer a mi mateix, i després el públic. A mi, quan vaig a un concert, m'agrada seure i no saber què passarà. I això és el que jo proposo. Si vaig a sentir alguna cosa que ja sé què és, com fa molta part del públic, m'ho passo bé però és un gaudi di-

ferent. Ara bé, la meua manera d'orquestrar –molt rica, acolorida, ostentosa, èpica– i una sèrie d'altres aspectes solen denotar que soc jo.

AT: Com és el teu procés de composició? Molts compositors de la història han definit la inspiració com un doll que els ve de dalt i provoca un moment de trànsit.

MT: És ben bé així. Ara ja no em sorprèn tant, perquè fa anys que m'hi dedico, però és un moment plenament màgic. A més, quan està passant, n'ets conscient. No passa tota l'estona, perquè evidentment no pots estar en trànsit permanent, però sí que el meu secret a l'hora de compondre és gratar fins al fons de la meua intimitat i trobar la veritat que vull expressar. I aquest procés és complicat perquè avui dia hi ha molt soroll, tant físic com metafòric, i costa arribar a aquesta profunditat. Però quan t'hi dediques tantes hores com és

el meu cas, arriba un punt que se t'escapa un somriure perquè notes que està venint. Jo noto com un polsim que ve de dalt –segurament, influït per la literatura i educació que he tingut– i que et dona aquella idea, que no està feta sinó que és un embrió. Aquest embrió jo el gesto molt a la dutxa o conduint: són dos moments que m'ajuden a arribar a aquesta intimitat. Recordo com si fos ara molts d'aquests moments en què he dit: "Això és el que busco", i encara se'm posa la pell de gallina.

AT: Com memoritzes aquestes idees?

MT: Jo no tinc oïda absoluta, però sento la música en colors i, per tant, tot i que componc al piano o alguna vegada gravo notes de veu, quan sento aquella textura no em cal escriure-la, perquè em queda. I el més complex és trobar això que sento amb l'orquestració. Fer un dictat d'un mateix és més difícil del que sembla, però quan ho trobes estàs segur que era allò. ➤

“EN CADA OBRA QUE FAIG, EM PLANTEJO COM PUC SORPRENDRE'M A MI MATEIX I EL PÚBLIC”

GIORGINA ARNAU

El secret de Marc Timón per compondre és gratar fins al fons de la seva intimitat i trobar la veritat que vol expressar.

AT: Vas ser intèrpret abans que compositor. ¿Quan vas adquirir consciència que rebies aquest polsim?

MT: Hi és des del primer dia. Crec que això és purament casual i, de fet, faig tots els esforços per dedicar-me a la direcció, la composició i la interpretació, perquè, si em falta alguna d'aquestes potes, sento buidor. De totes, no m'atreiria a dir que la composició és la que menys m'apassiona, però a mi m'agrada ser i jugar al camp

i la direcció és la meva gran passió. Si ara tornés a començar tot, hi aniria de ple, perquè tinc una concepció i unes idees per fer la música clàssica diferent de les que he après, partint de l'energia i d'altres valors que de vegades es deixen de banda, a més de la tècnica que, evidentment, hi ha de ser. I pel que fa a la interpretació, després dels molts anys que vaig fer de solista a la Cobla Sant Jordi, aquest any m'he retrobat amb el piano i he compost

un disc a partir del qual espero que surtin concerts i torni a trepitjar escenari.

AT: ¿Diries que la teva motivació a l'hora de fer música des de qualsevol d'aquestes vessants és la mateixa?

MT: A mi la realitat se'm fa escassa i consumeixo art per ser una mica més a prop de saciar-me d'allò que no sé què és però que necessito. M'encanta la fantasia i la música o tantes altres manifestacions artístiques

LA PRESÈNCIA DE MARC TIMÓN AL PALAU DE LA MÚSICA

La versatilitat i heterogeneïtat del seu catàleg són motius que van dur el Palau de la Música a convidar a la seva temporada Marc Timón, que agraeix el gest: "Em va fer molta il·lusió, perquè no soc el perfil de compositor que en general es tria per a aquestes

coses". Alguns encàrrecs que se li han fet, com l'obra sobre text de Greta Thunberg o la cantata per a l'Escola Coral, hauran d'esperar a veure la llum, però se li ha estrenat *Les trompetes de la mort* amb text d'Irene Solà i encara ha de dirigir, entre

d'altres, l'estrena europea d'una obra de John Williams amb la pianista Gloria Chen, el 21 de juny. També s'han programat obres anteriors seves: "És bonic que algú s'interessi per la teva música i vulgui fer play amb tu", diu Timón.

FLAIX STUDIO

FLAIX STUDIO

Fotografies superior i inferior: *Maestro*, estrenat el 2018 al Gran Teatre del Liceu, és un espectacle que repassa trenta anys de música electrònica, orquestrada i dirigida per Marc Timón.

em permeten fer volar una part del cervell que un científic segur que localitzaria i així sentir-me molt més a gust. Em considero un "ionqui" de l'art, tinc una necessitat constant d'aquesta adrenalina, d'aquestes endorfines. I segurament ho descriuria com un problema que tinc, perquè això l'art t'ho dona però tampoc t'ho pot donar cada dia constantment.

AT: ¿Per això assegures sentir-te afortunat davant de cada nova estrena?

MT: Les sensacions d'una estrena sempre són com d'irrealitat: ¿com és que em passa a mi? Quina sort que tinc! Però no com un dir simplement, sinó quina grandíssima sort que tinc i deixa'm valorar-ho fort perquè això no ho pot tenir tothom! Em sento agraït i estrany perquè jo no havia pensat

"NECESSITO ESTAR EN ESTAT D'AVENTURA PERMANENT I FORA DE LA ZONA DE CONFORT"

mai dedicar-me a això. Jo vaig estudiar periodisme i tot això és com una gran casualitat. I de vegades encara ho visc com una cosa que em sorprèn a mi mateix.

AT: ¿Has tingut clares les decisions importants que has pres, com ara estudiar periodisme o marxar als Estats

Units tot i estar establert aquí? O has dubtat?

MT: Qui digui que té clars els grans passos a la vida... Jo un dia vaig descobrir que a mi el que em feia funcionar bé era estar en estat d'aventura permanent i fora de la zona de confort. I que, com més forta era la tibada vital que em feia, millor. Tinc una sensació íntima que vull fer moltes coses, les vull fer bé, de manera diferent, amb molta gent, a molts llocs del món. I això és el que buscava quan vaig marxar. Però hi ha altres passos que arriben d'una manera molt natural. Ara estic molt focalitzat en la música, però estic escrivint una novel·la i, si va bé, evidentment no deixaré la música, però potser hi haurà un canvi vital. O també tinc projectat dirigir uns guions cinematogràfics que he escrit. ➤

"NO ÉS CERT QUE LA CULTURA SIGUI ESSENCIAL"

La pandèmia ha accentuat la rebel·lia natural de Marc Timón i l'ha obligat a resignar-s'hi. Des de Los Angeles va veure com es cancel·laven alguns dels projectes més esperats i, d'ençà que va venir a Catalunya l'estiu passat, no ha pogut tornar als Estats Units. "És mentida que la cultura sigui essencial, per més que alguns volguéssim que ho fos: un grandíssim tant per cent d'éssers humans pot viure només menjant i dormint, i no passa res", assegura, a la vista de com s'han desenvolupat els esdeveniments. I afegeix, encara amb to existencialista: "Per a mi, és essencial perquè és el menjar de l'ànima, allò que em permet no suïcidar-me, ja que aquesta vida no l'entén ningú i la cultura ens la fa una mica més suportable".

Quartet Casals: Vera Martínez i Abel Tomàs, violins; Jonathan Brown, viola; Arnau Tomàs, violoncel.

DAVID RUANO

REPORTATGE

BONS TEMPS PER A LA MÚSICA DE CAMBRA

LA NOVA I BRILLANT FORNADA DE CONJUNTS I EL SEU (INCERT) FUTUR

DURANT LA DARRERA DÈCADA S'HA PRODUÏT UN GRAN CREIXEMENT, TANT QUANTITATIU COM QUALITATIU, DE LES FORMACIONS DE MÚSICA DE CAMBRA A CATALUNYA. US CONVIDEM A CONÈIXER-NE ALGUNES I REFLEXIONEM SOBRE ELS MOTIUS D'AQUESTA FLORIDA.

TEXT Miquel Gené

Frames Percussion:

Miquel Vich Vila, percussió i direcció artística; Ruben Orio, percussió i assistència artística; Feliu Ribera Riera, percussió i coordinació pedagògica; Ferran Carceller Amorós, percussió; Carlota Cáceres Bermejo, percussió; Daniel Munarriz Senosiain, percussió; Gerard Valverde Ros, electrònica en viu; Pablo Carrascosa Llopis, electrònica en viu i recursos tècnics; i Lorenzo Ferrándiz Carrillo, principal director convidat.

MIQUEL ÀNGEL VICH BODADA

El darrer deus anys a Catalunya la quantitat de formacions de cambra ha augmentat de manera exponencial. Un dels motius d'aquest floriment ha estat la instauració dels nous plans d'estudis superiors, que tenen el seu emblema en la inauguració de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) l'any 2001. La implantació d'una formació superior de música equiparable als ensenyaments universitaris ha fet augmentar tant el nombre de titulats en música com el nivell de preparació.

Un segon motiu que ha propiciat aquest creixement ha estat la irrupció al panorama musical del Quartet Casals, el qual té unes profundes arrels a Barcelona. El Casals no només ha mostrat a les noves generacions que és possible desenvolupar-se professionalment i artísticament com a músic de cambra, sinó que s'ha implicat a formar-les i orientar-les. "Són gent d'aquí o formats aquí que ens han donat un model a seguir", reflexiona Jordi Humet, del Trio Pedrell. Joel Bardole, del Trio Fortuny, porta aquesta reflexió un pas més enllà: ➤

GRÀCIES AL QUARTET CASALS, FER CARRERA COM A MÚSIC DE CAMBRA ÉS UN OBJECTIU PER A MOLTS INSTRUMENTISTES

EL QUARTET CASALS AL PALAU

El Quartet Casals és un dels principals responsables del naixement d'aquesta fornada brillant de conjunts de cambra. El seu model i la seva guia han estat elements clau en el desenvolupament de tots. El Quartet Casals va celebrar el seu desè aniversari al Palau de la Música Catalana i aquesta temporada, més de deu anys després, inicia una sèrie de concerts amb Xostakóvitx com a eix central que el lligarà al Palau durant les properes quatre temporades.

► “El fet que el Quartet Casals s’instal·lés a Barcelona va ser el que va marcar el canvi en el panorama musical català i espanyol. De sobte, podíem veure amb regularitat un dels tres millors quartets del món i conèixer de primera mà com els seus membres es plantegen el fet musical”.

PROJECTE DE VIDA

El referent del Quartet Casals ha fet que l’opció de fer carrera com a músic de cambra hagi esdevingut un objectiu de vida per a molts instrumentistes. Algunes formacions s’hi poden dedicar a temps complet. Aquest és el cas del Quartet Gerhard, que l’any passat complia deu anys i que està instal·lat a Berlín, o del Kebyart Ensemble, que resideix a Basilea: “Compartim un projecte de vida. Som quartetistes a temps complet”, explica Pere Méndez del Kebyart Ensemble.

Altres grups han d’encaixar el projecte de cambra amb la seva vida laboral. “Per combinar el quartet amb les nostres activitats laborals assagem a les 8 del matí i després, si cal, a la nit”, explica Martí Guasteví dels Barcelona Clarinet Players. El salt a poder viure només per al conjunt de cambra no és fàcil, tal com explica Bernat Prat del Cosmos Quartet: “Ara comencem a obtenir els fruits de tot el que hem anat sembrant, però també sabem que si deixem d’implícit nos-hi com ho hem fet fins ara, això s’acabarà”.

LA VIDA CAMBRÍSTICA

El grup de cambra és l’entorn musical que millor equilibra el fet de tocar en un conjunt amb la possibilitat de prendre decisions en totes les àrees del seu desenvolupament. “Quan ets en una formació gran, estàs abocat a fer el que et diuen, i això en una formació de cambra es democratitza”, explica Martí Guasteví. Una situació que també comporta haver de destinar moltes hores a tasques no musicals. “Som com un negoci familiar o una cooperativa, cadascú dins del quartet té unes tasques i hi destinem tantes hores a la gestió com a l’assaig”, diu Pere Méndez. El treball musical, però, compensa aquests sacrificis, com comenta Lara Fernández del Cosmos Quartet: “El quartet és on sents que pots treballar amb més profunditat. Comparteixes l’aprenentatge amb altres persones, cosa que el fa molt més interessant”.

La formació de cambra requereix també moltes hores de treball molt intens. És per aquest motiu que la seva pervivència depèn tant de l’afinitat musical dels seus membres com del seu encaix personal. Els membres

ELS NOSTRES PROTAGONISTES

Barcelona Clarinet Players (2010) Especialitzat en obres de nova creació i en l’exploració de nous llenguatges. “Ens definim per l’eclecticisme, ens agrada sortir del nostre àmbit per aprendre i seguir creixent amb altres”.

Quartet Gerhard (2010) El seu darrer disc, *Harmonia nova #4*, amb el prestigiós segell Harmonia Mundi, conté música de Schumann, Berg i Kurtág. “La finalitat última és que siguem un sol cos, una sola ment, un sol organisme. Respirar com un, aquest és l’ideal”.

Trio Pedrell (2012) Premi Enderrock 2019 pel seu disc de debut, *Arrels* (Ficta, 2018). “Fins ara hem promogut la nostra relació amb el patrimoni català, però també ens interessa el gran repertori”.

Cosmos Quartet (2014) El seu destacable primer disc, *Influences* (Seed Music, 2019), conté música de Haydn, Brahms i García-Tomás. “Sempre hi ha alguna cosa nova que sumem a la feina que estem fent i que ens ajuda a trobar la nostra veu”.

Frames Percussion (2014) Especialitzat en el repertori contemporani i de nova creació. “Busquem conceptes més enllà de tocar música que ens agrada, intentem fugir del format de concert clàssic”.

Kebyart Ensemble (2014) Artista ECHO Rising Star 2021. Música original per a quartet de saxòfons, encàrrecs i transcripcions pròpies. “Estem modernitzant el quartet de saxos posant-lo al servei de l’actualitat”.

Trio Fortuny (2016) Els seus projectes combinen obres del gran repertori amb composicions contemporànies i diferents combinacions instrumentals dins del trio. “El trio sempre ha estat un lloc comú d’arribada per l’aproximació similar a la música que tots tres tenim”.

Trio Pedrell: Jordi Humet Alsius, piano; Christian Torres González, violí; Òscar Alabau, violoncel.

ANA MADRID

Barcelona Clarinet Players: Javier Vilaplana, requint i clarinet; Manuel Martínez, clarinet; Martí Guasteví, corno di bassetto; Alejandro Castillo, clarinet baix.

del Trio Fortuny, per exemple, han trobat en el conjunt la manera que tres amics es segueixin trobant a l’entorn de la música. Per al Quartet Gerhard, conjunt i amiat són elements indissociables: “Tots hem crescut personalment i musicalment dins del grup i són processos que no podem deslligar l’un de l’altre”, reflexiona Judit Bardolet.

DAMUNT DE L’ESCENARI

El treball als assajos pren el seu sentit últim en la posada en escena. És damunt de l’escenari quan les obres cobren vida per complet i, si la cosa va bé, revelen al públic i als músics idees que encara no havien copsat. “Aquests moments íntims que passen en un concert no estan parlats. De sobte, sents que està passant i penses «Disfruta-ho, perquè això és únic»”, explica Miquel Jordà del Quartet Gerhard.

Durant el concert els músics estan oberts a fer que passin coses diferents de les que havien planejat. “Intentem prendre les mínimes decisions possibles per tal que la música estigui feta al moment”, explica Joel Bardolet. Jordi Humet coincideix en aquesta apreciació: “Quan toques en directe hi ha un marge de variació, res no és una veritat absoluta, i és l’energia del concert el que fa que les obres facin una última volta”.

Trio Fortuny: Joel Bardolet, violí; Pau Codina, violoncel; Marc Heredia, piano. **Kebyart Ensemble:** Pere Méndez, saxo soprano; Víctor Serra, saxo alt; Robert Seara, saxo tenor; Daniel Miguel, saxo baríton. **Cosmos Quartet:** Helena Satué i Bernat Prat, violins; Lara Fernández, viola; Oriol Prat, violoncel. **Quartet Gerhard:** Lluís Castan i Judit Bardolet, violins; Miquel Jordà, viola; Jesús Miralles, violoncel.

MARC CUSCÓ

IGOR STUDIO

MICHAŁ NOVAK

SENSE UN SUPORT INSTITUCIONAL FERM, ENCARA HI HA UNA ESCLETXA ENTRE LA FORMACIÓ I LA PROFESSIONALITZACIÓ DELS TITULATS

MANCA DE SUPORTS

Dins d’aquest panorama prometedor, hi ha una escletxa encara no resolta entre les excel·lents estructures formatives musicals i el desenvolupament professional dels titulats. Sense un suport institucional ferm, molts

músics han de fer equilibris per combinar els seus projectes artístics amb altres activitats que els garanteixin la subsistència, i són pocs els que aconsegueixen consolidar-se professionalment. Així ho explica Rubén Orio, de Frames Percussion: “A molts països

d’Europa, un grup amb cinc anys de trajectòria tindria un finançament a quatre anys vista amb el qual podria presentar propostes, fer encàrrecs i plantejar-se sortir a fora”.

Molts d’aquests grups, a més a més, basen part del seu repertori en encàrrecs a compositors actuals. Una activitat amb la qual contribueixen al desenvolupament de les carreres dels compositors i a incentivar el patrimoni cultural, però que també suposa una despesa econòmica i més dificultats a l’hora de ser programats. “El més senzill i rendible seria fer Mozart i Beethoven. Però si ho féssim, tota la riquesa compositiva actual es moriria. El que cal és donar suport als artistes d’ara i en aquest aspecte trobem a faltar una aposta clara per part dels programadors, les institucions i els mitjans”, sentència Martí Guasteví. ▶

Quartet Gerhard

ANTHONY KURTZ

ARTICLE

19 DE
FEBRER
OLTRA MAR AMB
L'ORFEO CATALÀ
I L'OBC AL
PALAU

RUTH WALZ

KAIJA SAARIAHO

ELS SONS DE LA NATURA

L'ELECCIÓ DE KAIJA SAARIAHO COM A COMPOSITORA CONVIDADA DE LA TEMPORADA ACTUAL DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA I DE LA PROPERA –SE N'HA AMPLIAT LA CONDICIÓN DE RESIDENT PER FER-HI ALGUNS DELS CONCERTS AJORNATS PER LA PANDÈMIA– ÉS UNA OCASIÓ EXCEPCIONAL PER CONÈIXER MILLOR EL SEU FASCINANT UNIVERS MUSICAL.

TEXT Javier Pérez Senz

La connexió amb la natura impregna la música sensual, subtil i refinada de la compositora finlandesa Kaija Saariaho (Hèlsinki, 1952). Des de la seva consagració internacional amb l'estrena el 2000 al Festival de Salzburg de la seva primera òpera, *L'amour de loin*, la seva música sedueix cada vegada més melòmans a tot el món. De fet, és un dels compositors de la seva generació més interpretats als grans auditoris, des del Lincoln Center de Nova York a la Philharmonie de Berlín, Barbican de Londres o IRCAM de París, ciutat on resideix des

“LA MEVA MÚSICA ÉS FRUIT D'UNA INCESSANT I PROFUNDA REFLEXIÓ SOBRE EL SO”

L'APOSTA PER SAARIAHO ES MANTÉ LA PROPERA TEMPORADA

“Kaija Saariaho és avui dia una de les compositores més sol·licitades i interpretades a nivell internacional. La seva música té un segell molt particular i reconeixible que personalment m'evoca una forma particular d'entendre la natura i la connexió de l'home amb ella a un nivell molt íntim, no sols espiritual, sinó també físic. És una música escrita des del silenci i la solitud i això es percep”, afirma Mercedes Conde, directora artística adjunta del Palau.

Alguns dels projectes més ambiciosos de Saariaho com a resident no s'han pogut dur a terme a causa de la pandèmia, però el Palau manté l'aposta per la divulgació de la seva música ampliant aquesta residència a la propera temporada. *“Hem hagut d'ajornar alguns projectes importants que no eren possibles en el context de la pandèmia, com per exemple l'òpera Only the sound remains, que havia de ser el proper juliol; és una coproducció internacional juntament amb el Bunka Kaikan de Tòquio, el Tampere Hall de Finlàndia i nosaltres, i tenim ja nou període per al 2022”, explica Conde. “Vinculat a aquesta òpera, el concert de música de cambra a càrrec del Quartet Meta4, que havia de participar en l'òpera, també ho farà al nou període. La temporada 2021-22 també tindrà lloc l'estrena de l'obra per a cor Reconnaissance, que havia d'estrenar-se l'octubre passat, amb el Cor de Cambra del Palau sota la direcció de Simon Halsey”.*

del 1982. *“La meva música és fruit d'una reflexió incessant i profunda sobre el so. L'harmonia no és el més important en la meva música, sinó l'exploració tímbrica. Crec que un compositor ha de buscar una coherència en tots els paràmetres de la música i trobar alguna cosa que defineixi la seva personalitat en el pla de l'harmonia i el timbre”.*

La relació de Saariaho amb la ciutat de Barcelona ve de lluny. El director català Ernest Martínez-Izquierdo –paral·lelament al director finlandès Esa-Pekka Salonen és un dels intèrprets de referència de la seva obra– es va apuntar un gran triomf en portar Saariaho a Barcelona l'any 2007 com a convidada de luxe en l'estrena a l'Auditori –en el marc de la temporada de l'OBC– d'*Orion*, obra encàrrec de la Cleveland Orchestra (estrenada el 2003).

Haver nascut i crescut en un país escandinau, on culturalment els habitants tenen una connexió directa amb

la natura, imprimeix caràcter a la seva música. Amb un ampli ventall de recursos tècnics, recrea amb una gran riquesa tímbrica els sons del bosc, els cels d'hivern, les aurores boreals i el misteri de les nits més fosques de l'hivern escandinau, on “només el so roman”.

Després d'estudiar amb Paavo Heininen a l'Acadèmia Sibelius va arribar a París el 1982 per assistir a un curs mentre preparava la seva diplomatura a la Universitat de Friburg. Encara buscava el seu propi llenguatge, i per acabar de definir-lo necessitava explorar alguns camins: els va trobar a l'IRCAM, centre de referència en la creació contemporània fundat per Pierre Boulez.

L'òpera és una de les seves passions. De fet, la seva consagració internacional va tenir lloc amb l'estrena l'any 2000 de la seva primera òpera, *L'amour de loin*, encàrrec del Festival de Salzburg durant l'època de Gerard Mortier i el Théâtre du Châtelet de París, que va marcar l'inici d'una relació molt fructífera amb l'escriptor libanès Amin Maalouf, continuada amb l'estrena de la seva segona òpera, *Adriana Mater* (2006) a l'Opéra de París. En tots dos casos va signar la posada en escena el dramaturg nord-americà Peter Sellars. La seva obra següent amb llibret de Maalouf i direcció escènica de Sellars va ser l'òratori *La passió de Simone Weil*,

HI HA MOLTA POESIA A LA SEVA MÚSICA, UNA EXPRESSIVITAT MELÒDICA I UNA SENSUALITAT QUE ARRIBA DIRECTAMENT A L'OIENT

El baix-baríton Davone Tines i la ballarina Kimball-Mentzos a *Only the sound remains*, amb posada en escena de Peter Sellars (Lincoln Center, 2018).

estrenat a Viena el 2006. Quatre anys després l'Opéra de Lió va estrenar la seva tercera òpera, també amb llibret de Maalouf, *Émilie*, basada en la vida de la matemàtica Émilie du Châtelet, en un muntatge de Robert Lepage,

Dawn Upshaw i Dwayne Croft a l'estrena de *L'amour de loin* (Festival de Salzburg 2000), amb posada en escena de Peter Sellars.

RUTH WALZ

A LA RECERCA DE L'IDEAL SONOR

“Un músic sempre està prenent decisions”, explicava Saariaho en una sèrie de classes magistrals al Conservatori Superior de Música del Liceu en la seva primera visita a Barcelona. Va

parlar dels dubtes que assalten el creador a l'hora de desenvolupar una simple idea musical fins a trobar la forma més pròxima a l'ideal sonor somiat. “El veritablement difícil és descartar el milió de

possibilitats que tens a l'hora de tractar una idea musical, triar un sol camí i saber amb certesa el que no es farà, fins a aconseguir que cada nota que escrivis tingui la seva raó de ser”.

la preestrena del qual va tenir lloc a Quebec dirigit per Martínez-Izquierdo, que va oferir a Barcelona una suite d'aquesta òpera al capdavant del conjunt BCN216.

El Festival d'Ais de Provença anuncia l'estrena el proper estiu de la seva nova òpera, *Innocence*, programada inicialment l'edició passada i ajornada per l'expansió de la COVID-19. De la seva producció lírica, *L'amour de loin* continua sent el seu més gran èxit internacional, amb reposicions excepcionals, com la filmada el 2004 a l'Òpera Nacional Finlandesa sota la batuta de Salonen o l'enregistrament dirigit el 2008 a Berlín per Kent Nagano.

Hi ha molta poesia a la seva música, una expressivitat melòdica i una sensualitat que arriba directament a l'oient, amb obres mestres com el bellíssim cicle de cançons amb orquestra *Château de l'âme, Du cristall... à la fumée, Sept papillons* (per a violoncel sol), *L'aile du songe*, *Graal Théâtre* (per a violí i orquestra de cambra) i dues de les més significatives partitures programades aquesta temporada difícil al Palau, *D'om le vrai sens* (concert per a clarinet i orquestra), a càrrec de Kari Krikku i la Real Orquestra Sinfónica de Sevilla, i la que el proper 20 de maig dirigirà Martínez-Izquierdo al temple modernista: el *Concert per a violoncel*, amb Anssi Karttunen i la Simfònica de l'ESMUC. ✍

SÀPIENS

CONEIX EL PASSAT, CONSTRUEIX EL FUTUR

SUBSCRIU-T'HI ARA I GAUDEIX D'UN 16% DE DESCOMpte

SENSE TU SÀPIENS NO SERIA POSSIBLE. SUBSCRIU-T'HI.

WWW.SAPIENS.CAT

som*
la cultura de tots

‘SOIRÉES DE BARCELONE’

HISTÒRIA D'UN BALLET
INÈDIT QUE PER FI
VEU LA LLUM

Els Ballets Russos al teulat del Gran Teatre de Liceu (1935).

LA HISTÒRIA DE *SOIRÉES DE BARCELONE* (1936-1939) ÉS LA HISTÒRIA D'UN BALLET QUE NO ES VA PODER ESTRENAR A CAUSA DE LA IMMINÈNCIA DE L'ESCLAT DE LA SEGONA GUERRA MUNDIAL I PER LA DIÀSPORA D'ARTISTES REPUBLICANS CATALANS A CONSEQÜÈNCIA DE LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA.

TEXT Mònica Tarré i Pedreira

El setembre del 2020 estava previst que s'estrenés a la Fundació Juan March i al Gran Teatre del Liceu. Malgrat els esforços per fer-ho coincidir amb l'any del cinquantenari de la mort del compositor Robert Gerhard, no va ser possible a causa de la pandèmia de la COVID-19. Ara, 87 anys després de la creació, s'estrenarà amb direcció i coreografia d'Antonio Ruz.

El 1936 la companyia dels Ballets Russos de Montecarlo feia gira per Espanya. Mentre oferia representacions a Barcelona,

va tenir lloc a casa del compositor Robert Gerhard una reunió a la qual van assistir l'empresari de la companyia –el coronel de Basil–, el ballarí i coreògraf Léonide Massine i el poeta Ventura Gassol. La trobada va ser motivada per l'interès de Basil d'encarregar una obra de caràcter hispànic que aconseguís el mateix èxit que havia tingut *El sombrero de tres picos* de Falla. El director d'orquestra Antal Doráti fou qui suggerí als responsables de la companyia que Gerhard seria un compositor adequat per a un ballet espanyol.

Durant la vetllada Gerhard va improvisar alguns temes al piano amb característiques estilístiques inspirades en la música tradicional espanyola. Aquella mateixa nit Gassol va proposar fer una excursió amb cotxe fins a la ciutat de Berga per visitar les festes locals de la nit de Sant Joan. Els membres de la companyia de Montecarlo van quedar fascinats per les celebracions, fins al punt de decidir orientar la seva proposta cap a un ballet d'inspiració catalana que tingués com a argument aquestes festes.

Així fou com es configurà el ballet, l'argument del qual es basa en el guió que va escriure Ventura Gassol, titulat *Les feux de la Saint Jean*. El text s'inicia amb un prefaci de quatre versos del poeta Joan Maragall sobre l'amor, protagonista de la història. L'acció transcorre durant la vigília, la nit i el dia de Sant Joan i se situa a Isil, una petita població dels Pirineus. El contingut es divideix en tres actes i narra la celebració pagana que té lloc durant aquesta festivitat, en què el foc es converteix en un símbol de purificació i fertilitat. Éssers fantàstics, diables, nans, beates, amants posseïts per un encanteri, avis, notaris i autoritats són alguns dels protagonistes de la nit màgica de seducció i encanteri que descriu aquest ballet.

Pel que fa a la composició musical, escrita per Gerhard, es caracteritza per les citacions de cançons populars, que corresponen sobretot a músiques processonals i melodies tradicionals associades a la festa de Sant Joan i a la Patum de Berga (*L'hereu Riera*, *Muntanyes del Canigó*, *Els segadors*, *El ball de l'àliga*, *De les nines de Surroca* i *Aquestes muntanyes*). Gerhard coneixia aquest repertori pel seu interès en les activitats dels esbarts.

Els decorats i figurins que el pintor Joan Junyer va dissenyar per al ballet van ser inspirats en el romànic català. Durant aquells anys Junyer treballava al Teatre Grec, situat al costat del Museu Nacional d'Art de Catalunya, on feia alguns anys que s'havien traslladat els frescos de les esglésies dels Pirineus, fet que li permetia visitar sovint les col·leccions i familiaritzar-se amb l'art romànic. Així mateix, el propi paisatge pirinenc on transcorre el ballet va servir d'inspiració a Junyer per dissenyar els telons, els esbossos dels quals s'han conservat i s'han usat per crear una reproducció fidel per a l'estrena del ballet. ➤

EL PROJECTE
TENIA UNA
INTENCIÓ
POLÍTICA EN
EL CONTEXT
DE LA SEGONA
REPÚBLICA

Partitura manuscrita del ballet *Soirées de Barcelone*

I PER FI, L'ESTRENA

L'estrena del ballet tindrà lloc a la Fundación Juan March de Madrid, amb un total de set representacions: els dies 23, 24, 25, 26 (sessió doble), 27 i 28 de juny de 2021. A Barcelona el projecte es presentarà a la temporada 2021-22 del Gran Teatre de Liceu, amb funcions al Foyer. El ballet serà protagonitzat per la Compañía Antonio Ruz, sota la direcció

i coreografia d'ell mateix. Els ballarins que formen l'elenc són Melania Olcina, Elia López, Carmen Fumero, Begoña Quiñones, Pau Aran Gimeno, Miguel Zomas i Arturo Vargas. El pianista Miguel Baselga interpretarà la versió per a piano de la partitura de Gerhard. El disseny del vestuari serà a càrrec de Rosa García Andújar i la il·luminació serà idea d'Olga García.

23 DE JUNY
ESTRENA A LA
FUNDACIÓN
JUAN MARCH
DE MADRID

Quant a la coreografia, no hi ha cap document que ens doni pistes de com hauria estat la proposta de Léonide Massine. No obstant això, és possible que s'inspirés en els balls tradicionals que va presenciar a la festa de Sant Joan de Berga i en els moviments que caracteritzen els diables, centaures i fallaires, ja que, per a Massine, era imprescindible que els ballarins representessin l'essència dels protagonistes de les històries.

El ballet es caracteritza pel seu esperit de reivindicació popular. A més a més, el projecte també tenia una destacada intenció política en el context de

L'EXILI DELS CREADORS IMPLICATS VA IMPEDIR QUE S'ESTRENÉS AL COVENT GARDEN DE LONDRES

la Segona República: la promoció i difusió internacional del folklore català a través dels Ballets Russos. Tot i que la revolta del 18 de juliol de 1936 va paraitzar el projecte, no va impedir que els implicats arribessin a planificar-ne l'estrena a Barcelona dos anys després. Durant aquest període, el nom del ballet va canviar de *Les feux de la Saint Jean* a *La nuit de Saint Jean* amb la intenció de facilitar la identificació de l'argument, tot i que, més tard, es va optar per *Soirées de Barcelone*.

L'exili dels creadors implicats va impedir que s'estrenés al Covent Garden de Londres, on era prevista la parada següent de la gira de la companyia dels Ballets Russos de Montecarlo. A final dels anys quaranta

El 1936 la companyia dels Ballets Russos de Montecarlo encarregà el ballet a Robert Gerhard.

Ventura Gassol, Léonide Massine i Joan Junyer, autors respectivament del guió, la coreografia i l'escenografia del ballet *Soirées de Barcelone*.

Gerhard va fer un esborrany incomplet d'una *Suite orquestral de Soirées de Barcelone*. El 1972, dos anys després de la seva mort, David Atherton va estrenar els quatre moviments de la *Suite* amb l'Orquestra Simfònica de la BBC. Gerhard va fer-ne igualment una versió gairebé completa per a piano, que ell mateix va interpretar en entorns privats en els seus intents de persuadir empresaris anglesos d'estrenar-la. Aquesta última partitura s'ha conservat en perfecte estat i és la que serà interpretada en aquesta estrena del ballet.

ELS ARTÍFEXS

En el ballet *Soirées de Barcelone* conflueix una constel·lació de grans artistes, entre els quals destaquen el compositor Robert Gerhard (1896-1970), l'escenògraf Joan Junyer (1904-1994), el coreògraf Léonide Massine (1896-1979) i l'escriptor i polític Ventura Gassol (1893-1980). L'impuls empresarial va correspondre al director de la companyia dels Ballets Russos de Montecarlo, Wassily de Basil (anomenat el coronel de Basil).

Quan Robert Gerhard estava acabant la composició del ballet a París, a l'exili, la companyia del coronel de Basil es va dissoldre, tot impedit l'estrena del ballet; Gassol, que el febrer del 1936 havia tornat a la Generalitat com a conseller de Cultura, es va exiliar a França, fet que va impossibilitar el contacte amb la resta dels companys; així mateix, Junyer, implicat en la defensa de la República, es va haver d'exiliar a París el 1939.

Dels materials que van elaborar aquests artistes, se n'han conservat les partitures de Gerhard, reproduccions d'esbossos dels telons i figurins de Junyer i el guió del ballet de Ventura Gassol. En canvi, no se n'han conservat materials de la coreografia de Léonide Massine, tot i que suposadament va arribar a fixar-la per a l'estrena. La documentació conservada és la base d'aquest projecte de recuperació.

Pirineu de nit i *Cupido*, esbossos de Joan Junyer per al ballet *Soirées de Barcelone*, inspirats en els paisatges i el romànic pirinencs.

AMB MOTIU DELS 50 ANYS DE LA MORT D'IGOR STRAVINSKY (1882-1971), REWISEM LES SEVES ESTADES A BARCELONA. ESCÀNDOLS I TRIOMFS ENTRE CONCERTS I LLEURE.

CINQUANTENARI DE LA MORT DE STRAVINSKY

TEXT Albert Fontelles-Ramonet

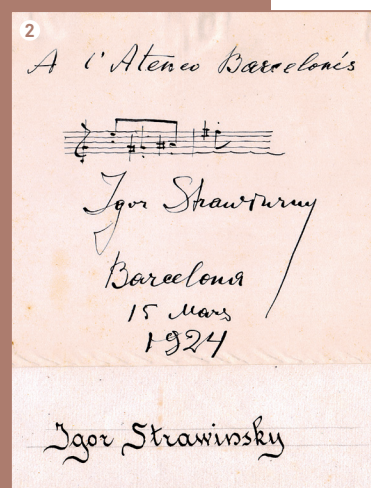
La primera vegada que Stravinsky va dirigir una de les seves obres va ser a l'Opéra de París l'octubre del 1923, amb l'estrena d'*Octet*. Tot i confessar públicament haver-hi passat molts nervis, l'èxit el va esperonar a seguir desenvolupant aquesta faceta. Els concerts celebrats a Bèlgica, Barcelona i Madrid als inicis del 1924 marquen una nova etapa de la seva vida: la d'intèrpret director.

Així, el 7 de març de 1924 Stravinsky va arribar a Barcelona per oferir tres concerts amb l'Orquestra Pau Casals. Tot i que la proposta inicial incloïa la programació de *La consagració de la primavera*, es va descartar per la dificultat de trobar músics que completessin la plantilla. Els concerts reunien deu composicions, la majoria de les quals eren primeres audicions i obres de joventut del músic rus: *Cant del rossinyol*, poema simfònic; *Putxinel·li*, suite extreta del ballet; *L'ocell de foc*, en forma de suite; *Scherzo fantàstic*, per a orquestra; *Faune i pastora*, tres poemes de Puixkin per a cant i orquestra; *Cant dels sirgadors del Volga*, per a orquestra i instruments de vent; *Focs artificials*, un scherzo simfònic; fragments de l'òpera *El rossinyol*; la cançó sense paraules *Pastoral*, i la rondalla infantívola *Tilimbom*. Durant l'estada a la capital catalana, Stravinsky, acompanyat per la seva esposa Vera, va assistir a un concert de la Banda Municipal de Barcelona i a un altre de la Cobla Barcelona, va visitar la muntanya de Montserrat, va assistir a una *corrida de toros* a les Arenes, va anar a un cabaret del Paral·lel i va oferir un recital de cançons a l'Ateneu Barcelonès amb Mercè Plantada. Al banquet de comiat celebrat al Ritz va insistir que es parlés en llengua catalana i va fer un petit parlament: "Me'n vaig de Barcelona amb

1 Vera i Igor Stravinsky passejant per Barcelona, març del 1936.

2 Dedicatòria d'Igor Stravinsky a l'Ateneu Barcelonès, 15 de març de 1924.

ATENEU BARCELONÈS

la satisfacció d'haver vist créixer el nombre de les meves amistats, i d'això me'n sento ben sortós. Aquí he sentit fort i he comprès bé i m'he aprofitat de grans coses: he sentit músiques que mai havia sentides i he penetrat en la vostra ànima catalana perquè, gràcies a les vostres atencions, [les he sentides] no com un foraster passavolant, sinó de la manera com vosaltres mateixos les sentiu, jo he sentit totes les coses del vostre bell país". En acabar el discurs, l'empresari del Liceu, Joan Mestres Calvet, va anunciar el retorn del músic.

"BARCELONA SERÀ PER A MI INOBLIDABLE. EL QUE MÉS M'HA AGRADAT HA ESTAT LA CATEDRAL I LES SARDANES", MANIFESTAVA STRAVINSKY EL 1924

Els concerts de Quaresma del Liceu del 1925 van incloure el Festival Stravinsky, tres monogràfics que englobaven les obres més aclamades el 1924, com *L'ocell de foc* i *Putxinel·li*, però alhora incorporaven novetats més arriscades, com l'*Octet* i el *Concert per a piano i orquestra de vent*, unes composicions que van posar totalment a prova els solistes de l'Orquestra Pau Casals. Els assajos, que van comptar amb Stravinsky com a director i intèrpret, van ser aterridors per als músics: "Es creava una atmosfera de tensió, per no dir d'irritació", relatava Mestres. En un, el flautista de l'orquestra guardà l'instrument, s'aixecà i marxà. Stravinsky, amb certa simpatia, digué als ➤

➤ músics: “Estic acostumat que em deixin orquestres senceres, així que per una sola flauta no em ve pas d’aquí”. Andreu-Avel·lí Artís, que va assistir als recitals, explica que el veritable escàndol es va esdevenir durant la interpretació de l’Octet: “Rialles, xiulets i picades de peus. No se m’esborrarà mai la visió de Stravinsky al Liceu, girat de cara al públic, amb els braços creuats, immòbil, impàvid, aguantant el xàfec de protestes que li queia a sobre”.

L’any 1928 l’Orquestra del Gran Teatre del Liceu, dirigida per Stravinsky, va fer la primera audició de *La consagració de la primavera*. L’obra, que s’havia programat en dos concerts del cicle de Quaresma, es va acompanyar amb composicions que ja havien sonat durant els concerts del 1924 i el 1925. A diferència de l’Octet, *La consagració* no va provocar protestes ni escàndols i els dos concerts es van convertir en un autèntic triomf per a Stravinsky. Tot i que el públic la va acollir amb entusiasme, la crítica s’hi va mostrar més reservada. Amadeu Vives va equiparar-la amb la Pedrera: “No agrada

“AH! ÇA C’EST FORT, C’EST BEAU!”,
VA EXCLAMAR EL MÚSIC RUS
DESPRÉS D’ESCOLTAR DUES
SARDANES DE JULI GARRETA
INTERPRETADES PER LA COBLA
BARCELONA

per fora, ni s’hi pot viure per dins”, i el cronista de la «Revista Musical Catalana» va comparar-la amb *La Creació* de Haydn, que també havia sonat durant el cicle de Quaresma: “*Les dues obres, diametralment oposades en llur sentit estètic, foren rebudes amb igual aplaudiment, la qual cosa ens demostra el gust eclèctic que predomina en el nostre públic*”.

Durant la dècada del 1930 Stravinsky va oferir els darrers concerts a Barcelona. El primer va ser el 1933 al Palau de la Música Catalana, dins el cicle d’audicions de l’Associació Música da Camera. El plat fort del programa va ser la primera audició de la *Sinfonia dels salms*, una obra composta el 1930 que va ser interpretada per l’Orquestra Pau Casals i l’Orfeó Gracienc i que va

FONS DEL AUTOR

LA COBLA I STRAVINSKY

El 1924 Igor Stravinsky va assistir a un concert de la Cobla Barcelona al pati de l’Ateneu Barcelonès. La formació va interpretar *Toc d’oració* i *Per tu ploro* de Pep Ventura, *Serra amunt* d’Enric Morera, *Juny* i *Llicorella* de Juli Garreta i altres sardanes de Joan Lamote de Grignon, Francesc Pujol i Cassià Casademont. Rafael Moragas, crític i director artístic del Liceu, va recollir l’acte des de «La Tribuna»: “*Stravinsky no va perdre ritme, ni melodia, ni modulació, ni contrapunt*”. També ho va fer Joan Llongueras des de

«La Veu de Catalunya»: “*Les obres de Garreta l’atragueren i el captivaren tant que en sentir les sardanes Juny i Llicorella no pogué estar-se d’exclamar: «-Ah! Ça c’est fort, c’est beau!»*”. En finalitzar el recital Stravinsky va comentar alguns aspectes de les sardanes amb Jaume Pahissa i Joan Lamote de Grignon, i també va felicitar els components de la Cobla Barcelona, especialment el tenora solista, Albert Martí. Després d’observar els aspectes tècnics i de construcció dels diferents instruments i de consultar algunes partícels, alguns

intèrprets de la cobla van proposar-li que escrivís una sardana i el músic rus va contestar: “*Quan sigui a París, envieu-me unes quantes sardanes, que les vull estudiar; envieu-me també unes quantes melodies populars; després jo us enviaré una sardana meua*”. Tot i que la composició no ha aparegut mai, sabem que la cobla i la sardana van deixar totalment captivat el músic rus. Així ho va relatar el 1924 en una entrevista: “*Barcelona serà per a mi inoblidable. El que més m’ha agradat és la catedral i les sardanes*”.

deixar entusiasmats els crítics. Aquest concert va ser especialment emotiu per a Stravinsky: “*A Barcelona, vaig tenir l’alegria de presentar al públic, per primera vegada, el meu fill Soulima, com a intèrpret del meu Capriccio*”, va reblar el músic a les seves *Cròniques*. El darrers recitals d’Igor Stravinsky a Barcelona van ser el 1936 al Gran Teatre del Liceu dins el cicle de Quaresma. Els dos concerts, que comptaven amb l’orquestra del Teatre, van incloure obres programades en les darreres audicions, exceptuant el “Divertimento” d’*El bes de la fada* i la suite *Apollon Musagète*. El 15 de març de 1936 Igor Stravinsky s’acomiadava públicament de Barcelona amb *L’ocell de foc*, l’obra que havia sonat més vegades durant les seves visites i que havia contribuït definitivament a la seva fama i popularitat a la ciutat.

Oriol Martorell, bon coneixedor de les visites de Stravinsky, va relatar la seva darrera estada a Barcelona. Una tarda del 1956 el compositor rus i la seva dona van arribar amb un transatlàntic que feia escala a la ciutat. Un cop a terra, es van retrobar amb Eduard Toldrà i la seva muller, Maria Sobrepera. “*No vull veure cap músic ni cap crític. Porteu-me a la Sagrada Família!*”, va exclamar el músic rus. I així va ser. Aquella tarda, moguts per la nostàlgia, van retrobar-se amb la ciutat, van contemplar la façana del Naixement, van presenciar l’exposició dedicada a Antoni Gaudí al saló del Tinell, van dinar llagostins al 7 Portes i van acabar la visita fent un passeig per la Rambla. Si durant la primera visita, Igor Stravinsky havia manifestat el seu amor per la ciutat dient “*Barcelona serà per a mi inoblida-*

➊ La Cobla Barcelona al Palau de la Música Catalana el 1930. ➋ Festival Igor Stravinsky celebrat al Palau de la Música Catalana el 1933. ➌ Dedicatòria d’Igor Stravinsky al Sindicat Musical de Catalunya, 18 de març de 1924. Text de la dedicatòria: “*Un petit record per als admirables músics de l’Orquestra Pau Casals, amb els quals he treballat durant dotze felïços dies a Barcelona*”. ➍ Igor Stravinsky davant de l’Hotel Ritz de Barcelona, març del 1928.

4 ASSOCIACIÓ DE MÚSICA “DA CAMERA”
DE BARCELONA
Afiliada a la “Lliga d’Associacions de Música”

CURS XXI : 1933-34 : CONCERT SEGON
Dijous, 16 de Novembre de 1933, a les deu del vespre

FESTIVAL STRAVINSKY
sota la direcció del mestre
IGOR STRAVINSKY
Intèrprets
SAMUEL DUSHKIN, *violí* - SVIATOSLAV SOULIMA-STRAVINSKY, *piano*
ORFEÓ GRACIENC
que dirigeix el mestre
JOAN BALCELLS
ORQUESTRA PAU CASALS

PROGRAMA

I
FOCS ARTIFICIALS, op. 4 (1908)
CONCERT EN RE, per a violí i orquestra (1931)
Tocata. - Aria I. - Aria II. - Capriccio.
Solista: S. Dushkin
Primera audició

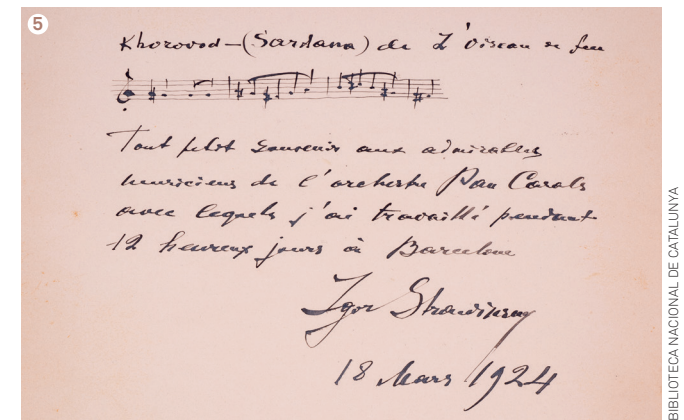
II
SINFONIA DELS SALMS, per a cor mixt i orquestra (1930)
Primera audició

III
CAPRICCIO, per a piano i orquestra (1929)
Overture: Presto. - Andante rapido. - Allegro capriccioso.
Solista: S. Soulima-Stravinsky
Primera audició

L’OCCELL DE FOC, suite
Introducció. - Ronda de les princeses. - Dansa infernal del rei Kashchei. - Berceuse i Final.
Piano PLEYEL i BECHSTEIN cedit per la casa RICARD RIBAS
Audició CCCVII de l’Orquestra Pau Casals

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA
EXCLUSIVAMENT PER AIS SOCIÉS DE L’ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ DE L’ORFEÓ CATALÀ

BIBLIOTECA NACIONAL DE CATALUNYA

ble”, a la darrera el músic partia de Catalunya amb un darrer rampell de genialitat. A pocs metres del Liceu, de camí cap al port, exclamà: “*La sonoritat de la Rambla és d’allò més peculiar, no s’assembla a cap altra*”. Amb aquestes paraules Stravinsky s’acomiadava de la seva inoblidable ciutat: Barcelona. ➤

FUNDACIÓ PAUL SACHET, BASILEA. COL·LECCIÓ IGOR STRAVINSKY

STRAVINSKY AL PALAU

La temporada 2021-22 del Palau de la Música Catalana (vegeu les pàgines 38-41 d’aquesta Revista) inclou un monogràfic dedicat a Igor Stravinsky. François-Xavier Roth, fundador de l’orquestra francesa Les Siècles i col·laborador de Gardiner, torna de nou al Palau per dirigir *La consagració de la primavera* en la seva primera versió. També hi sonaran les dues primeres *Suites per a orquestra*, les *Tres*

peces per a quartet de corda, la *Petita pastoral* i el *Concert per a violí*. Roth és un gran coneixedor del repertori francès i la música contemporània i s’ha especialitzat a presentar el repertori històric amb els instruments més apropiats. Durant la mateixa temporada, també hi sonarà la versió per a dos pianos de *La consagració de la primavera* de la mà d’Emili Brugalla i Vesko Stambolov.

CINC ANYS DE FICTA MOLT MÉS QUE UNA EDITORIAL

CINC ANYS SEMBLEN POCS PER A UNA EDITORIAL DE MÚSICA, PERÒ A FICTA EQUIVALEN A DEU, SI TENIM EN COMPTE LA SEVA ACTIVITAT INTENSA I EXTENSA EN EL CAMP DE LA MÚSICA CLÀSSICA, DES DE PARTITURES FINS A CONCERTS.

TEXT Mònica Pagès i Santacana • FOTOGRAFIES Ficta

La primera referència de l'editorial va ser el volum de partitures *Mestres catalans antics*. Des de llavors n'ha publicat nou més de la mateixa sèrie.

Parlem amb Martí Ferrer i Bernat Cabré, els dos pares d'aquesta criatura musical que, malgrat tots els inconvenients i els temps que corren, se senten satisfets del recorregut que han pogut traçar en aquest curt període de temps. Una amistat professional plena de complicitats que va néixer del món coral i que van voler dedicar al simfonisme, al patrimoni musical i a la música contemporània dels autors del nostre país.

MÒNICA PAGÈS: Pregunta obligada: per què se us va ocórrer crear una editorial de música clàssica?

MARTÍ FERRER: Reconeixem que va ser una operació suïcida, molt boja, amb molt de risc. En Bernat havia estat treballant a l'editorial Tritó, i jo vaig ser secretari del gremi d'editors de música. Ens coneixíem pel Moviment Coral Català. Recordo que hi va haver un primer intent de proposar-l'hi, però llavors en Bernat no em va voler seguir i al cap d'uns anys va ser ell qui em va trucar per dir-me que ho volia tirar endavant.

BERNAT CABRÉ: Recordo que el detonant va ser el concert del vint-i-cinquè aniversari de la mort de Francesc Civil.

“EL TERME FICTA S'UTILITZA EN MÚSICA ANTIGA PER FER REFERÈNCIA A LA MÚSICA QUE HA DE SONAR PER TRADICIÓ, PERÒ QUE NO CONSTA A LA PARTITURA”

MP: Perdoneu la ignorància, però què vol dir Ficta?

MF: El terme *ficta* s'utilitza en música antiga per fer referència als ornaments o indicacions que han de sonar per tradició o per costum, però que no consten a la partitura. Pot semblar una paradoxa, perquè una editorial és la que ho intenta posar tot sobre el paper, però volíem remarcar el fet que volem arribar enllà de la partitura.

MP: Com vau definir el vostre projecte editorial?

MF: Ens definim com una editorial de compositors, no de partitures. Tenim dues branques: la recuperació patrimonial i la música contemporània. Tot i venir del món coral, volíem altres gèneres, publicar bé i, sobretot, no quedar-nos només en la producció de partitures. El nostre objectiu últim és fer que la música soni. La partitura és una part més. També hi ha d'haver concerts i disc, per això vam començar de seguida a fer-ne.

BC: La referència Ficta 001 és un volum de partitures de mestres catalans antics, el *Mestres catalans antics*, núm. 7. El vam fer alhora que *El nostre Nadal* de Francesc Civil, que vam estrenar quan l'editorial tenia només dos mesos.

MF: El primer llibre va ser un llibre-disc dedicat a Joaquim Serra i Carme Monturiol, *Tempesta esvaïda*. Vam començar amb projectes grossos, perquè els dos eren orquestrals.

BC: Poc després vam publicar *Concert de l'obaga* de Feliu Gasull. En aquell moment Josep Vila ens va demanar que li publiquéssim la seva música i això també va ser molt important.

MP: Quina dificultat té l'edició?

MF: Volem que sigui molt acurada, molt clàssica, amb una claredat de lectura i una elegància que els autors i els intèrprets agraeixen molt. És difícil competir amb l'autoedició. Encara que la gent sensible ho tingui en compte, no dona valor afegit, no fa vendre

més exemplars. El paper és de màxima qualitat, i hi ha intèrprets que es queixarien si el canviéssim. Imprimir, tothom ho fa, fins i tot a casa, però fer una partitura ben feta, només ho fa en Bernat!

BC: Si hi hagués escola, jo em consideraria deixeble de Josep Dolcet. A més de rigor, hi ha una dimensió artística. Quan l'ha maquetat un bon editor, en surt una edició

bonica, esponjada, que dona confort per tocar, amb espai. Mal maquetada sona igual, però el confort a l'hora de tocar és molt diferent.

MP: Una editorial és una empresa. Com resistiu en un mercat que sembla massa escàs?

BC: Amb tossuderia i vocació. Deia un professor de superior a un alumne: “Si no pots fer res més, fes música. I si pots fer altres coses, fes-ne, també”.

MF: Mentre puguem, ho farem. Té un punt d'heroic, sobretot si ho fas sense concessió. No volem renunciar a fer recuperació patrimonial, encara que no s'hi aposti, i no deixarem de publicar Gasull, encara que no es programi.

MP: Però si una partitura no es coneix o no està ben editada, és difícil que es programi. ➤

Bernat Cabré i Martí Ferrer, cofundadors de Ficta

CALEN SUBVENCIONS?

Al nostre país, per al conjunt de tots els projectes editorials que es fan en tot l'any, només 90.000 euros d'ajuts públics es destinen a publicacions de partitures d'interès especial o contemporanis de molta qualitat. Fins i tot un festival petit de música rep més ajuda. Per als discos d'interès especial encara hi ha menys diners, 30 o 40.000 euros a repartir entre tots

els projectes. Però Martí Ferrer afirma que enlloc de subvencions el que voldria és que el Liceu programés una òpera catalana cada any, i que les orquestres, els cors i Catalunya Música programessin música catalana. “Llavors ja hi hauria negoci”, afirma, “i no caldrien subvencions. Jo m'estimaria més que hi hagués mercat per a la música catalana.”

➤ **MF:** El més important és la col·laboració. Sense els materials a punt, no es pot programar. És un ecosistema: cal un editor, una bona orquestra i un bon programador. El públic, quan porti deu vegades sentint *El nostre Nadal*, el demanarà. El cànon es crea per costum. Cada vegada hi ha més intèrprets que venen a trucar a la porta perquè busquen obres inèdites. I en Bernat les localitza. Cal que es produeixi una transferència de coneixement entre l'acadèmia, l'empresa i l'intèrpret. Aquesta és la funció de l'editor: fer d'eina de transferència de coneixement cap al públic.

BC: Ens agrada publicar coses que no sabem com poden funcionar. Hi ha intèrprets molt compromesos amb els quals ens vinculem, com Miquel Villalba, però cal que l'intèrpret també aposti pels compositors catalans.

MF: A més, ara tenim a les mans la traducció al català de Miquel Desclot d'*El viatge d'hivern* que ens ha donat una gran alegria.

MP: Quants títols porteu en aquests cinc anys d'activitat editorial?

BC: Costa d'enumerar-los... Hem publicat unes dues-centes referències, entre partitures, discos i llibres. Són eines molt diferents. En Martí porta més la part de discos, per experiència, i jo la part de partitures. I els llibres, els fem a quatre mans. Ara vindrà un llibre d'entrevistes de l'Alba Nogueras, *Un espai en el pentagrama*.

MP: Editar partitures és una cosa, però produir discos una altra, amb una altra complexitat i que requereix molts recursos. Quin lloc ocupa a Ficta?

MF: Els editors aquí eren gravadors o impressors, però la nostra voluntat va més enllà. La partitura és el primer pas. El disc neix de la necessitat de promocionar la música que recuperem o que volem difondre. Seleccionem el tècnic i l'espai, però no intervenim en l'edició del disc pròpiament. També hi ha músics que venen amb el màster. Hem fet vint-i-cinc discos en cinc anys.

MP: De tots, quins en destacaríeu?

BC: El doble disc de Civil és molt especial per a nosaltres. El dels ballets de Gerhard també és molt bonic. El de Cercós, *Vells camins*, també. I el disc del Cor Jove Nacional de Catalunya amb Josep Vila el recordo com un disc molt emotiu, perquè hi tinc un vincle amb el repertori, ja que vaig tenir la sort de poder encarregar la *Missa de la Sagrada Família* de Vila i el *Magníficat* de Vivancos. I al començament d'any vam presentar la integral de les *Cançons* de Juli Garreta amb Roger Padullés.

MP: Per què voleu que el vostre treball arribi fins al concert?

MF: És el que ens diferencia de la resta, i el que ens agrada. Fem tot el possible perquè la música soni, ens esforcem tant en això com a fer les partitures. Hi ha dos moments fantàstics en la nostra feina: quan anem a la impremta a recollir els exemplars i quan la sentim en directe. Evidentment, també quan ens fan un encàrrec i podem estar al costat del compositor.

BC: Sense afany d'esmena mai! El que fa el compositor és paraula de Déu, i no se'n pot tocar ni una coma. Si hi aportem alguna cosa, ho fem en la fase inicial, si el podem aconsellar.

Joan Magrané és un dels compositors catalans que publica obres amb Ficta, tant partitures com discos.

Veni Creator Spiritus, una obra de Josep Vila encarregada pel Palau de la Música Catalana per celebrar el 125è aniversari de l'Orfeó Català.

MP: Com heu pogut celebrar aquest cinquè aniversari amb les restriccions de la pandèmia?

MF: Per aquest aniversari teníem la idea de fer una festa que es convertís en una cita per a compositors, intèrprets i mitjans de comunicació, amb estrenes. És un esdeveniment que ja tenim a punt, i que servirà per anunciar els guanyadors del premi d'assaig i del concurs de la sardana de Stravinsky. Però mentre duri la pandèmia no la podrem fer. Quan vam veure que no la podríem fer, l'octubre passat, va ser quan vam començar a fer bullir l'olla d'altres coses i els concursos que hem convocat –el d'assaig i el de sardana– van venir de la frustració de no poder fer aquesta festa. Ens agradaria que fos a final de curs, però encara tot és incert.

BC: Aquest any també tenim un projecte especial: publicar el ballet *Focs de Sant Joan* de Robert Gerhard en la versió íntegra, que posteriorment va ser *Soirées de Barcelone*.

En Miquel Villalba va trobar-ne una versió anterior en piano sol. L'interpretarà el Ballet Contemporani de Catalunya al Festival Robert Gerhard al juliol a la sala oval del MNAC amb totes les distàncies que ens permet aquest espai tan immens. ➤

ELS COFUNDADORS

Martí Ferrer es va formar com a director de cor i d'orquestra. Però, paral·lelament, ha fet molta gestió i, per això, porta la part més empresarial de Ficta. Bernat Cabré és doctor en musicologia i recorda Josep Dolcet i els anys que va treballar amb ell a l'editorial Tritó, on va descobrir l'ofici i la vocació d'editor. També va estudiar orgue amb Montserrat Torrent i, al cap dels anys, n'ha pogut publicar la biografia escrita per Albert Torrens. A partir d'aquesta experiència que van tenir l'any passat, han volgut crear el premi d'assaig en col·laboració amb Joventuts Musicals de Catalunya.

L'AUDITORI

TROBA'T AMB LA MÚSICA

TEMPORADA 2021-2022

ABONA'T A L'AUDITORI

2N MOVIMENT: AMOR I ODI

AUDITORI.CAT

L'AUDITORI ÉS UN CONSORCI DE

El compositor i clarinetista Jörg Widmann serà un dels artistes convidats de la temporada.

24 D'ABRIL
ESTRENA DE L'OBRA
COMPOSTA PER
JÖRG WIDMANN
PER AL KEYART
ENSEMBLE
AL PALAU

L'OPTIMISME S'APODERA DEL PALAU DE LA MÚSICA, QUE TITULA LA NOVA TEMPORADA "CELEBREM LA VIDA!", MENTRE QUE L'AUDITORI PROSSEGUEIX AMB "AMOR I ODI" LA TRILOGIA INICIADA L'ANY PASSAT.

TEXT Albert Torrens

Les dificultats viscudes pels programadors els últims mesos es tradueixen en noves oportunitats amb vista a la propera temporada, en què els equipaments recuperen projectes frustrats. Així serà al Palau de la Música, que ha prorrogat la presència d'artistes convidats, com els dos compositors internacionals de reconegut prestigi –Jörg Widmann i Kaija Saariaho–, els dos joves valors del país –Joan Magrané i Marc Timón– i l'artista visual Alba G. Corral.

La temporada no oblidarà efemèrides com ara el cent cinquantè aniversari del naixement d'Amadeu Vives –amb un monogràfic del Cor de Cambra–, el cinquantenari de la mort d'Igor Stravinsky –es recupera el programa de Les Siècles i François-Xavier Roth–, els seixanta anys del traspàs d'Eduard Toldrà –el mateix dia exacte, amb la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona– o el doble aniversari de Xavier Montsalvatge: cent desè aniversari del naixement i vintè de la desaparició.

Els anomenats "focus" faran èmfasi en Henry Purcell, amb la programació de les òperes *King Arthur* i *The fairy*

programa Schütz i Bach i un amb els *Chichester psalms* de Bernstein i *A ceremony of carols* de Britten.

S'iniciarà una residència artística del Cosmos Quartet –amb dos concerts cada temporada durant tres temporades consecutives– i també un projecte de llarg recorregut amb la mezzosoprano americana Joyce DiDonato, que recuperarà el programa *My favorite things* amb Il Pomo

d'Oro. Altres Grans Veus del cicle homònim són Sonia Yoncheva, Philippe Jaroussky, Stéphane Degout –en col·laboració amb el festival LIFE Victoria–, Franco Fagioli, Julia Lezhneva, Lea Desandre, Jakub Józef Orliński i la parella Diana Damrau i Jonas Kaufmann.

Una altra gran veu, Lise David-son, interpretarà les *Quatre últimes cançons* de Strauss amb la Filharmoni-

niske Orkester de Bergen –ciutat natal de la soprano–, en el marc del cicle Palau 100, per on també passaran la Filarmonica della Scala amb Riccardo Chailly, l'Orchestra dell'Accademia Nazionale di Santa Cecilia de Roma amb Antonio Pappano, Maria João Pires i l'Orquestra Gulbenkian, la Deutsche Kammerphilharmonie Bremen amb la violinista María Dueñas i la directora Alondra de la Parra i la Philharmonia Orchestra amb Santtu-Matias Rouvali.

L'Orfeo Català participarà en la *Simfonia Faust* de Liszt amb l'Orquestra Simfònica de la Ràdio de Berlín sota la batuta de Vladimir Jurowski, l'obra *Oltra mar* de Saariaho amb l'OBC dirigida per Anna Maria Helsing i la *Missa de Gloria* de Puccini amb l'Orquestra Filharmònica de París i Gustavo Gimeno –producció que viatjarà a Luxemburg i París–, mentre que el Cor de Cambra interpretarà *L'Orfeo* de Monteverdi amb Europa Galante i Fabio Biondi. ➤

ELS ANIVERSARIS DE
STRAVINSKY, VIVES,
MONTSALVATGE
I TOLDRÀ SERAN
PRESENTS AL PALAU

NOVES TEMPORADES
PER A TEMPS DIFÍCILS

FELIX BRÜDE

16 DE
DESEMBRE LA
INFÀNCIA DE
CRIST DE BERLIOZ
AMB JOHN ELIOT
GARDINER AL
PALAU

1

ANTONI BOFILL

2

1 Dins del cicle Palau 100, podrem escoltar la Deutsche Kammerphilharmonie de Bremen dirigida per Alondra de la Parra; la directora serà també protagonista a la temporada de L'Auditori.

2 Jonas Kaufmann i Diana Damrau tornaran a la sala modernista després del seu triomf la temporada 2017-18.

3 Un dels anomenats "focus" oferirà un retrat del director John Eliot Gardiner.

4 Entre les obres de compositors catalans que s'estrenaran la propera temporada hi ha les tres de Bernat Vivancos a L'Auditori.

5 La violista Cristina Cordero clourà El Primer Palau com a guanyadora del concurs el 2020.

ANTONI BOFILL

3

➤ Un nou abonament Palau Òpera inclourà els dos títols de Purcell i el de Monteverdi esmentats i dos de händeli-ans: *Radamisto* amb Philippe Jaroussky, Marie-Nicole Lemieux i *Il Pomo d'Oro* i *Giulio Cesare* amb Forma Antiqua i Aaron Zapico.

Palau Bach arrencarà amb la *Passió segons sant Joan*, amb què es celebrarà el trentè aniversari del Cor de Cambra, acompanyat de l'Orquestra Barroca Catalana –vegeu la pàgina 65 d'aquesta Revista–, i inclourà actuacions a l'orgue de Daniel Roth i Benjamin Alard, al piano d'Evgeni Koro-liov i Shaghajegh Nosrati, al clavecí de Jean Rondeau i un programa nadalenc dels Gabrieli Consort & Players i Paul McCreech, a més de la *Passió segons sant Mateu* del Collegium Vocale de Gant i Philippe Herreweghe i la *Missa en Si menor* a càrrec del Balthasar Neumann Chor & Ensemble.

LA DIRECTORA ALONDRA DE LA PARRA DEBUTARÀ TANT AL PALAU COM A L'AUDITORI

A Palau Piano, hi destaca el programa innovador de Rudolf Buchbinder amb tres sèries de les *Variacions Diabelli* –les originals de Beethoven del 1823, les d'altres autors del 1824 i unes d'encarregades a diversos compositors contemporanis–, però també la participació d'Igor Levit, Benjamin Grosvenor, Seong-Jin Cho, Yuja Wang i Arcadi Volodos, entre d'altres.

La programació de cambra inclou el Quartet Casals, el Trio Lluna-Claret-Colom, els germans Lucas i Arthur Jussen –que oferiran la versió original d'*El Carnaval dels animals* amb vuit membres de la Filharmònica de Berlín–, Carolyn Sampson & The Heath Quartet i el violoncel·lista Steven Isserlis i Connie Shih al piano (homenatge a Pau Casals en col·laboració amb la Fundació Pau Casals), mentre el Quartet Gerhard culminarà la integral de *Quartets* dedicats a Haydn per Mozart.

17 DE
SETEMBRE
ESTRENA MUNDIAL
DE L'OBRA DE
BERNAT VIVANCOS
U, AMB L'OBC I
DUNCAN WARD A
L'AUDITORI

MERCERIAL

4

ANTONI BOFILL

5

A més de les coproduccions esmentades, el Palau també col·laborarà, com és habitual, amb les orquestres simfòniques del Vallès i Camera Musicae i organitzarà amb el CNDM i l'Associació Franz Schubert tres recitals del cicle Palau Lied, que inclourà un monogràfic Gerhard amb quatre cantants del país. Els artistes del programa ECHO Rising Stars també hi seran convidats, mentre que Cristina Cordero clourà El Primer Palau com a guanyadora de l'any passat.

Completen la programació els cicles Tardes al Palau i Palau Fronteres, que presentarà dos monogràfics Saariaho amb el Quartet Meta4, el segon amb l'òpera *Only the sound remains* el dia que la compositora farà setanta anys –serà ja dins la temporada 2022-23. També hi haurà la GIORquesta amb obres de Philipp Glass, un programa Mishima simfònic i la reedició de l'èxit *Bach & forward* amb Juan de la Rubia, Marco Mezquida i Alba G. Corral.

La temporada quedarà emmarcada entre les programacions d'estiu que tindran lloc tant el 2021 com el 2022. Les entrades per a tota la temporada, que ja es poden reservar, es posaran a la venda al setembre.

AMOR I ODI A L'AUDITORI

D'acord amb el relat artístic iniciat la temporada 2020-21 amb "Creació" i que acabarà la 2022-23 amb "Mort o retorn", L'Auditori acara el segon moviment de la trilogia amb el lema "Amor i odi".

Les estrenes mundials de set compositors catalans –tres de Bernat Vivancos, dues de Joan Magrané i una de Raquel García-Tomás, Jordi Cervelló, Enric Palomar, Miquel Oliu i Pablo Carrascosa–, a més de la invitació a Thomas Adès –que també dirigirà una estrena amb l'OBC i participarà en la programació de cambra– espurnegen els diversos cicles d'una temporada amb una presència especial de la música coral gràcies a la presentació del Cor de L'Auditori –amb un projecte de concert i enregistrament d'obres de Manuel Oltra– i la programació d'obres com la *Missa Solemnis* i la *Segona Simfonia* de Mahler, així com *La pesta* de Gerhard, un dels nostres compositors homenatjats juntament amb Garreta. Altres noms propis són Alondra de la Parra –que hi actuarà un mes abans de fer-ho al Palau–, Jordi Savall –que prosseguirà la integral de les *Simfonies* de Beethoven amb la *Setena* i la *Vuitena*–, Philip Sparke –a qui la Banda Municipal dedicarà un Retrat d'Artista– i Carlo Gesualdo, a qui les formacions Graindelavoix i Exaudi dedicaran la seva atenció. Dos programes de l'OBC i un concert de Nikolai Luganski donaran forma a un Festival Rakhmàinov. Pel que fa al cicle Sàmler Sèries, hi destaca un monogràfic Stockhausen a càrrec de l'Ascolta Ensemble.

ACTUALITAT

Entre les propostes innovadores del Festival de la Porta Ferrada hi ha el projecte *Folkestral* del Quartet Brossa.

TRANSGRESSIÓ A SANT FELIU

Els grans festivals de tall més transversal tampoc deixen fora la música clàssica. És el cas del Festival de la Porta Ferrada de Sant Feliu de Guíxols, que amb voluntat d'oferir una "mirada transgressora i diferent" del gènere organitza el cicle Espai Clàssica Km 0, a la plaça de l'Abadia. Seran cinc concerts de cambra que arrencaran el 9 d'agost amb un homenatge de la violinista Olvido Lanza al mestre argentí del bandoneó Astor Piazzolla, i l'endemà amb l'actuació del pianista Carles Font. El Quartet Brossa, que celebra quinze anys,

protagonitzarà dos concerts, en un dels quals, titulat *Folkestral*, "retornen" al folk les cançons robades pels grans compositors dels segles XIX i XX, i hi haurà també un programa de violoncel·ls elèctrics i percussió que viatjarà per diferents gèneres musicals, a càrrec dels Northern Cellos.

Seguint la ruta de la Costa Brava, el festival del Cap Roig (Calella de Palafrugell) anuncia la visita del violinista Ara Malikian (05.08.21) i, a Barcelona, el Festival Jardins de Pedralbes comptarà amb la presència del quartet vocal Il Divo (05.07.21).

FESTIVALS D'ESTIU EL RETORN DESPRÉS DE LA PANDEMIA

TEXT Ana María Dávila

AMB MÉS ILLUSIÓ, PERÒ TAMBÉ MÉS PRUDÈNCIA QUE MAI, ELS FESTIVALS D'ESTIU ES PREPAREN PER TORNAR A OMLIR DE MÚSICA LES NITS MÉS CALOROSES DE L'ANY. SERÀ UNA TORNADA ATÍPICA, MARCADA ENCARA PER L'ALERTA SANITÀRIA, PERÒ AMB LA VOLUNTAT D'OFERIR UN RETROBAMENT FERM AMB L'ART I LA CULTURA.

Després d'un estiu en el qual la música només va poder deixar-se sentir esporàdicament o en formats no presencials, ha arribat l'hora que les aigües tornin al seu cabal. Si el 2020 va ser l'any del confinament, el 2021 serà, amb el permís de la COVID, el de la retrobada amb el públic i el retorn als espectacles sota els estels. Amb prudència, els festivals d'estiu es preparen per obrir portes.

Un dels que torna "amb més il·lusió i passió que mai" és el Festival Castell de Peralada, que anuncia una edició que "recupera l'essència del que és Peralada". És a dir, amb òpera, ballet, recitals lírics, tant en format íntim com amb acompanyament orquestral, i espectacles de nova creació així com altres de recuperats de l'edició 2020: així, William Christie i Les Arts Florissants actuaran a l'església del Carme, tot i que amb un programa diferent del que havien de presentar, mentre que també està confirmada la presència del baríton Carlos Álvarez. S'hi mantenen els escenaris principals, amb un aforament que vindrà determinat per les circumstàncies. "Serà un festival ajustat a l'estiu que viurem i redimensionat perquè hi hagi més confort i seguretat per a tothom", assegura el seu director, Oriol Aguilà.

També el Festival de Torroella de Montgrí s'adequa al moment que es viu i mira de "fer de l'adversitat virtut", com diu la seva directora, Montse Faura. De moment ja hi ha alguns noms confirmats; entre ells els de Joaquín Achúcarro, Amandine Beyer amb el seu Kitgut Quartet, Quartet Gerhard, Trio Da Vinci, I Musici, Forma Antiqua, Raquel Andueza i la Galania, Capella Mariana, Seikos Quartet, Spanish Brass Luur Metalls i l'Orquestra Simfònica del Vallès. Hi haurà també dues residències de música antiga, amb mentories i concerts dels grups FiloBarocco i La Camerata Chromatica, i durant quatre dies de juliol un seguit d'escenaris presentaran els nous talents en el marc del Fringe del Festival.

LA SCHUBERTÍADA A VILABERTRAN CREIX EN NOMBRE DE CONCERTS I D'ESCENARIS

Per la seva banda, la Schubertíada a Vilabertran, que ha estat el primer festival d'avançar la programació, continua creixent tant en temps com en territori: per primavera hi ha concerts a Barcelona; al juliol, al municipi alabès de Valdegovia/Gaubea, i l'agenda empordanesa es diversifica entre tres escenaris: Vilabertran, Vilajuïga i Castelló d'Empúries, on tindrà lloc el concert inaugural, el 12 d'agost, protagonitzat pel baríton Matthias Goerne, que hi oferirà un programa dedicat a Bach acompanyat per la violinista María Dueñas i Juan de la Rubia a l'orgue.

Els tres grans cicles de Schubert, el *Viatge d'hivern*, *La bella molinera* i el *Cant del cigne* s'escoltaran en les veus ➤

Festival de Peralada

Joaquín Achúcarro

Joan Magrané

COMPLICITATS I FIDELITATS

La cita estival per excel·lència de la capital catalana, el Festival Grec,

oferirà diverses propostes amb segell contemporani. A final de juliol, a l'amfiteatre de Montjuïc es presentarà l'espectacle Love Love Love, un viatge pels sentiments amorosos conduït per Ramon Gener, amb direcció i interpretació de l'actor José Corbacho i la col·laboració de l'Orquestra Simfònica del Vallès. El 19 de juliol el Palau de la Mú-

sica Catalana acollirà el concert de Música Reservata de Barcelona, que uneix pàgines de la *Missa a sis veus* de Joan Magrané amb peces de Palestrina, Guerrero i d'altres. I a l'Auditori de Barcelona, del 19 de juny al 18 de juliol està previst un cicle anomenat Dones i Creació, que proposa tres espectacles que hibriden música i escena, concebuts per les artistes Marina Herlop, Tanit Plana i Alba Pujol.

Florian Boesch

- 1 La música tornarà a sonar als jardins del Castell de Peralada, amb un festival ajustat a la situació actual.
- 2 Joaquín Achúcarro participa de manera ininterrompuda al Festival de Torroella de Montgrí des del 1993.
- 3 La *Missa a sis veus* de Joan Magrané serà una de les obres que interpretarà Música Reservata al Palau de la Música Catalana en el marc del Festival Grec.
- 4 Florian Boesch torna a Vilabertran després de debutar-hi l'any passat. En aquesta ocasió interpretarà l'últim cicle de Schubert, *Schwanengesang*.

➤ dels barítons Andrè Schuen (13.08.21), Konstantin Krimmel (20.08.21) i Florian Boesch (21.08.21), respectivament. Altres veus d'aquesta Schubertíada 2021 seran les de les sopranos Katharina Konradi i Julia Kleiter, la del tenor Christoph Prégardien i la de la *mezzo* Ema Nikolovska. També hi haurà recitals dels pianistes Javier Perianes, Nicholas Angelich i Imogen Cooper; Wolfram Rieger dirigirà l'Acadèmia de la Schubertíada, que culminarà amb un concert el 28 d'agost, i hi actuaran el Kebyart Ensemble i el Quartet Casals, que acomiadarà la cita el 29 d'agost.

Més enllà de les comarques empordaneses, el Festival de Música Antiga dels Pirineus (FEMAP) oferirà 48 concerts a 30 municipis de 10 comarques catalanes, a més del Rosselló a l'Estat francès i d'Andorra. La proposta més destacada serà una producció pròpia titulada *Officium Defunctorum Urgellensis*, que obrirà el Festival el 2 de juliol a la catedral de la Seu d'Urgell. El programa, que recupera la *Missa de difunts* de Joan Brudieu i la integra amb altres partitures coetànies, és a càrrec de l'Ensemble Brudieu, liderat per Josep Cabré; aquest programa arribarà també a Pesillà de la Ribera (03.07.21) i Puigcerdà (04.07.21). La Capella de Ministrers, Capella Cracoviensis, La Sonorosa, Kallias Ensemble, Aria Antiqua, Il Gesto Armonico, Ensemble Contrastes, Cor de Cambra de Granollers i Cor Jove Nacional de Catalunya són altres noms presents al Festival, que es desenvoluparà fins al 22 d'agost unint música i espais patrimonials, com és habitual.

A la província de Tarragona, el Festival Pau Casals del Vendrell presentarà, del 10 al 24 de juliol, una edició que tindrà com a discurs central tres efemèrides de la vida de Casals que coincideixen aquest any: la commemoració del 120è aniversari del primer viatge del violoncel·lista a Amèrica; el 60è aniversari del concert que va oferir a la Casa Blanca, el 13 de novembre de 1961, davant el matrimoni Kennedy, i per últim, el 50è aniversari de l'estrena de l'*Himne de les Nacions Unides*, el 24 d'octubre de 1971. Al voltant d'aquests eixos temàtics s'estructurarà la proposta del cicle, que a més dels concerts a l'Auditori, també preveu de celebrar activitats a espais públics de la ciutat.

EL FEMAP OFERIRÀ 48 CONCERTS A 30 MUNICIPIS DE 10 COMARQUES CATALANES

A Barcelona, la cita barroca per excel·lència, el Bachcelona 2021, oferirà una edició reduïda, amb només una desena de concerts al llarg d'una setmana d'activitats,

però que mantenen els trets fonamentals de la convocatòria, incloent-hi les audicions de petit format en espais singulars. Les *Cantates* de Bach seran l'eix temàtic del cicle i protagonistes del concert inaugural l'1 de juliol a l'Auditori, amb el violinista Shunske Sato, els solistes de la Salvat Beca Bach, el Cor BZM-Acadèmia Bachcelona i el Bachcelona Consort. Hi haurà també un concert d'orgue a l'església de la Mercè, activitats al CaixaForum i col·laboracions amb el Gran Teatre del Liceu i el Palau de la Música Catalana. ➤

Orquestra
simfònica
del Vallès

Simfònics al Palau 26a Temporada 2021|2022

La Vuitena | Beethoven

DISSABTE, 25.09.21 – 18.30H

Mariona Camats violoncel
Andrés Salado director
Orquestra Simfònica del Vallès

Rhapsody in blue | Gershwin

DISSABTE, 09.10.21 – 18.30H

Marco Mezquida piano
Xavier Puig director
Orquestra Simfònica del Vallès

El barber de Sevilla | Rossini

DISSABTE, 06.11.21 – 18.30H

Solistes a determinar
Cor Amics de l'Òpera de Sabadell
Daniel Gil de Tejada director
Orquestra Simfònica del Vallès

Tribut a John Williams

DISSABTE, 20.11.21 – 18.30H

Salvador Vidal narrador
Rubén Gimeno director
Orquestra Simfònica del Vallès

Festival de valsos i danses

DISSABTE, 18.12.21 – 18.30H

Sara Blanch soprano
Xavier Puig director
Orquestra Simfònica del Vallès

El trencanous | Txaikovski

DISSABTE, 08.01.22 – 18.30H

Jordi Brau narrador
Rubén Gimeno director
Orquestra Simfònica del Vallès

Nemanja Radulovic

Concert per a violí | Beethoven

DISSABTE, 22.01.22 – 18.30H

Nemanja Radulovic violí
Víctor Pablo Pérez director
Orquestra Simfònica del Vallès

Fazil Say

Concert piano núm. 21 | Mozart

DISSABTE, 05.02.22 – 18.30H

Fazil Say piano
Cor de Petits de l'Orfeó Català
Cor de Mitjans de l'Orfeó Català
Josep Gil director
Orquestra Simfònica del Vallès

Concert de Brandenburg amb Vespres d'Arnadí

DISSABTE, 26.02.22 – 18.30H

Dani Espasa director
Vespres d'Arnadí

Inacabada | Schubert

DISSABTE, 26.03.22 – 18.30H

Guanyador Concurs de Piano Ricard Viñes
Celine Flamen violoncel
Gordan Nikolic director i violí
Orquestra Simfònica del Vallès

Rèquiem | Verdi

DIUMENGE, 10.04.22 – 18.30H

Orfeó Català
Cor Ciutat de Tarragona
Cor de Cambra de l'Auditori Enric Granados
Xavier Puig director
Orquestra Simfònica del Vallès

Sonia Prina, Juan Sancho & Vespres d'Arnadí

DISSABTE, 30.04.22 – 18.30H

Dani Espasa director | **Vespres d'Arnadí**

Quartet Casals | Haydn

DISSABTE, 07.05.22 – 18.30H

Arnau Tomàs violoncel | **Quartet Casals**
Orquestra Simfònica del Vallès

Rigoletto | Verdi

versió concert

DISSABTE, 21.05.22 – 18.30H

Solistes a determinar
Cor Amics de l'Òpera de Sabadell
Daniel Gil de Tejada director
Orquestra Simfònica del Vallès

La Novena | Beethoven

DISSABTE, 30.05.20 – 18.30H

Marga Cloquell soprano
Anaïs Masllorens mezzosoprano
Antoni Lliteres tenor
Elies Benito baríton
Orfeó Català
Edmon Colomer, director
Orquestra Simfònica del Vallès

Abona't

Entrades individuals, packs a mida i abonaments. Ja a la venda a partir de 25 €

Més informació:
Telèfon: 93 295 72 07
taquilles@palaumusica.cat
www.palaumusica.cat
www.osvalles.com

Amb el suport de:

Patrocinadors i col·laboradors principals de l'OSV

Mitjà oficial

MÚSICS I AUDITORIS TREBALLEN PER SUPERAR LA COVID

CONFINAMENT, UNA OPORTUNITAT?

L'ESDEVENIR DE LA MÚSICA EN VIU DURANT EL DARRER ANY ENS HAURIA DE SERVIR PER REFLEXIONAR SOBRE PRESENT, PASSAT I FUTUR D'AQUEST SECTOR I APROFITAR PER CANVIAR-LO O REFORÇAR-NE ELS PUNTS FEBLES I ENFORTIR-NE ELS ACTIUS.

TEXT Nona Arola i Vera

Si alguna cosa ens ha ensenyat el confinament, és que la música és necessària i es converteix en bàlsam en els moments més durs. Hi ha molta gent que sense necessitat de pandèmies ja està confinada a casa i no pot assistir a un concert en viu: per una malaltia, per una situació econòmica, per unes circumstàncies personals o de temps que no ho permeten... I no per això renuncien a la música. Al contrari. La utilitzen per alliberar l'ànima i albirar aquella felicitat que el dia a dia no els dona.

Per sort, vivim en un món on la tecnologia pot fer miracles i hem pogut passar en un segon a sentir-nos espectadors privilegiats a la sala de la Filharmònica de Viena o de Berlín, a la Metropolitan Opera de Nova York o a la de Sydney... o escoltar les delicioses petites composicions, les *Miniatures*, que dia rere dia ens oferia des del piano de casa seva un pianista tan proper com Albert Guinovart.

Per un moment l'etern debat entre música en viu o en llauna quedava ajornat. Però això també obre molts camps de reflexió. És evident que la nostra generació, a diferència de les anteriors, s'ha apropiat a la música de formes molt diverses de com ho van fer els nostres avis, i que l'enregistrament ha portat la música a àmbits molt diferents i del tot impensables a partir de l'invent d'Edison, el fonògraf, ara fa gairebé cent cinquanta anys. I si al seu moment la ràdio va fer entrar la música a qualsevol casa, avui dia tenim a l'abast un munt d'aparells i sistemes de reproducció que ens permeten endur-nos la música a qualsevol lloc. Tant, que potser l'hem banalitzada i ha perdut aquell element de catarsi col·lectiva que forma part de la seva essència més pura. Aquella màgia única que es crea enmig de la sala de concerts, entre l'artista que és a l'escenari i el públic que omple la sala, és difícil de reproduir en solitari, tot sol davant l'enregistrament. És, si de cas, un altre tipus d'experiència. Ni millor ni pitjor. Diferent. Però l'element fonamental, la comunicació, es produeix igualment.

I és evident que la tecnologia ha avançat enormement i que la fidelitat de la reproducció pot arribar a ser gairebé

perfecta, però també aquesta facilitat d'accés a qualsevol música pot anar en detriment de la millor qualitat (quantes vegades no ens hem escandalitzat en veure algú escoltant una música en un transistor ròfec o en un mòbil o qualsevol altra pantalleta amb un so completament distorsionat). I malgrat tot, és música. I malgrat tot, les endorfines es posen en marxa i fan de bàlsam a l'ànima. O a l'estómac.

La música, d'una manera o altra, ens és necessària, i la pandèmia ens ho ha vingut a demostrar. Acompanya els millors moments de la nostra vida, ens uneix a altres persones de forma secreta, ens dona la benvinguda i ens acomiada. O simplement ens distreu i ens reconforta.

ELS "TREBALLADORS" DE LA MÚSICA

Quan el gran públic assisteix a un concert, davant l'artista majoritàriament es limita a gaudir del seu art i, en el millor dels casos, a admirar-ne el talent. Segurament, fins i tot enveja ni que sigui lleument aquest mite de l'artista com a ésser especial, tocat de la mà dels déus, assolidor d'èxits, viatger empedreït, posseïdor d'una vida glamurosa i que deu cobrar caixets imponents. Però tret de comptadíssims casos, la realitat és tota una altra, especialment al nostre país.

En una època en què gairebé ningú no s'atreveix a qüestionar els drets dels treballadors, el públic que s'asseu en una sala de concerts o que, de casa estant, engega un aparell de qualsevol tipus i reproduïx música, ¿és conscient de la situació laboral i de la realitat diària d'aquella persona que és damunt de l'escenari?

Si el que tenim davant és una orquestra estable, especialment si té un component públic, segurament els músics que en formen el nucli bàsic estan contractats de forma ▶

RTUNITAT?

+ UN BÀLSAM

♦ La pandèmia –i el confinament que ha comportat– ha caigut com una llosa sobre un sector ja de per si delicat i precari. D'un dia per l'altre, concerts de tota mena i gènere es van veure cancel·lats. Però tot i això, la música no va deixar de sonar. Ans al contrari: per a molts es va convertir en bàlsam i entreteniment de l'aïllament forçós que a tots ens va tocar viure.

Teatres, auditoris, orquestres i entitats de tota mena es van bolcar a nodrir la xarxa d'ofertes musicals d'accés lliure. També els artistes van començar a emetre en directe tota mena de continguts, i alguns es van fer fins i tot virals.

ALBERT GUINOVART

➤ mínimament estable, amb una nòmina i unes prestacions socials associades. Segurament també, els músics extra que requereix un determinat programa deuen tenir un contracte molt més precari, per a una obra i una durada concreta que, amb sort, cobrirà també el temps dels assajos. Però la majoria d'orquestres petites, grups de cambra i solistes deuen tenir, a tot estirar, una contractació en el règim especial d'artistes de la Seguretat Social, en el qual són donats d'alta gairebé sempre només el dia de l'actuació, sense tenir en compte els dies d'assaig o les hores d'estudi preparatori del concert. Això significa que, al llarg de la seva vida professional, un músic haurà cotitzat una misèria de dies, que no acumularà el període mínim per accedir a una incapacitat temporal per malaltia

GUSTAV MAHLER: “QUAN JA NO ES POT EXPRESSAR QUELCOM AMB PARAULES, LLAVORS SORGEIX LA MÚSICA”

pot dir que ho siguin, la situació, com és obvi, no millora gaire. Alguns músics alternen la vida concertística amb la docència i això, és clar, aporta certa seguretat al dia a dia, però llavors es topa amb les incompatibilitats i amb les reticències de molts centres a donar permisos als professors per fer gires de concerts. I els primers a queixar-se són els pares dels alumnes, quan el que haurien d'exigir és que els professors dels seus fills estiguessin obligats a tenir una

o accident, que difícilment podrà optar a una prestació d'atur, que quan es vulgui retirar, la seva vida laboral recollirà només pocs dies de concerts i un llarg etcètera de desavantatges. I si algú opta per fer-se autònom, encara que pròpiament en molts casos no es

vida concertística activa i regular i que poguessin transmetre aquesta experiència als seus alumnes.

REINVENTAR-SE O MORIR

La història, vista en àmplia perspectiva, està plena de grans invents, la majoria rebutjats al seu moment, però que a la llarga han fet canviar i progressar la humanitat. Amb mirada curta, podria semblar que el nou invent suposa un perill d'extinció d'allò anterior. Però en la història de l'art això no és ben bé així. Es podria haver pensat que l'aparició de la fotografia desplaçaria la pintura, o que el cinema desplaçaria el teatre. Però l'adaptabilitat en l'art és sorprenent i un nou art ha conviscut amb els anteriors sense problema i s'han retroalimentat. És possible que, de totes les arts clàssiques, la música sigui una de les que més s'ha vist sacsejada pel progrés tecnològic, però això, lluny

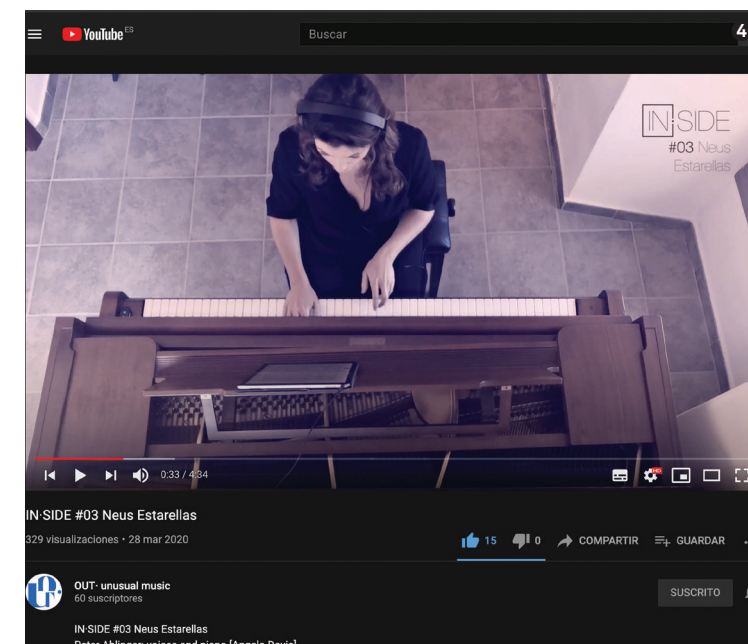
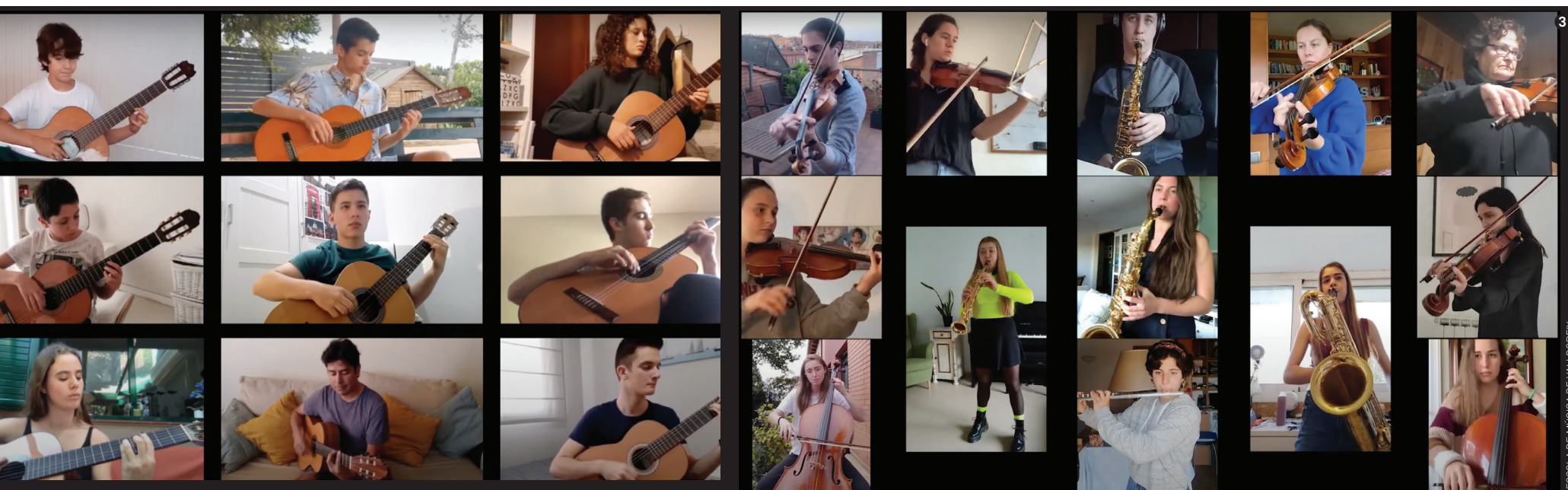
+ ALTRUISME

♦ Us imagineu què va representar, per als músics, que d'un dia per l'altre es tanques-sin totes les sales i se suspenguessin els concerts? Per a molts, especialment els *freelance* que viuen només de concerts, va significar passar a ingressar zero. I davant d'això, què van fer els músics? Doncs posar-se a tocar i

inundar les xarxes, els terrats i les finestres de música. Altruísticament. I això, especialment al principi del confinament, ens va alegrar la vida a tots. Però ¿algú pensa que aquests esforços i altruistes músics de les xarxes s'han enriquit sumant *likes*? De ben segur que no. I només de *likes* no es menja...

de fer-nos por, ens ha de demostrar la seva immensa força sobre l'ésser humà. I l'artista, de forma conscient o inconscient, serà l'encarregat de materialitzar aquest canvi i de continuar fent possible aquest fet sorprenent i extraordinari que és l'art de la música.

I la pregunta eterna continuarà sent si els concerts en viu tenen futur o no. De ben segur que sí, però no és menys veritat que aquest futur serà diferent d'allò que imaginem. I si cal, ens haurem de reinventar, com s'han reinventat els músics durant la pandèmia. O, anant a l'extrem, ens podríem preguntar si la màquina podrà substituir l'artista. Però això ja serà més difícil, ja que el creador, a la base, serà sempre un ésser viu. Potser perquè l'art és una cosa viva i en això radica també part del seu poder. Una cosa tan viva com la ment i l'ànima humana que, per més que les estudiem, no deixen de sorprendre'ns. ✎

Concerts des de casa: 1 Albert Guinovart va oferir cada dia una de les seves *Miniatures* a través d'Instagram. 2 Andrea i Carla Motis, entrevistades pel programa *Planta baixa* de TV3 durant un dels seus concerts "confinats" des del balcó de casa. 3 Escoles i conservatoris, com l'Escola de Música de Valldoreix, van oferir en línia concerts amb els seus alumnes 4 La productora musical OUT va encarregar a diversos artistes de noves músiques l'IN-SIDE, un cicle de vídeos de músiques aïllades.

L'Orquestra Simfònica Camera Musicae va començar a crear el juny del 2020 el seu canal OCM Digital Hall, a través del qual emet tota la seva temporada.

NOUS MODELS DE CONSUM PER A LA MÚSICA

DURANT LA PRIMAVERA DE L'ANY PASSAT, LA INSÒLITA SITUACIÓ DE CONFINAMENT DOMICILIARI VA PROVOCAR L'AUGMENT DE LA PRODUCCIÓ I EL CONSUM DE PRODUCTES MUSICALS A TRAVÉS DE LES XARXES. EN LES LÍNIES QUE SEGUEIXEN, US EN PRENTEN ALGUNS DELS MÉS DESTACATS.

TEXT Miquel Gené

La reducció dràstica de la mobilitat i, en molts casos, la impossibilitat d'establir interacció física amb els altres provocades per la pandèmia de la COVID-19 ens ha abocat a molts, amb més o menys intensitat i de manera més o menys voluntària, a l'univers digital. Durant la primavera de l'any passat, l'etapa fins al moment més severa del confinament que hem viscut, la necessitat de seguir imaginant-nos visibles per als altres i d'ocupar les hores mortes va provocar una febre desmesurada de propostes de tot tipus. En l'àmbit musical, van proliferar els concerts des de casa, els video-muntatges de conjunts professionals i *amateurs*, els concerts d'alumnes d'escoles i conservatoris i, fins i tot, petits festivals en línia. Passada aquesta primera onada, algunes d'aquestes iniciatives s'han mantingut i d'altres, que ja funcionaven, han aprofitat per augmentar la seva visibilitat.

Aquest és el cas de Palau Digital, el canal en línia del Palau de la Música Catalana. "Palau Digital porta actiu des del 2019. Durant aquest any l'hem revisat per adaptar-lo a la nova situació, i actualment disposa de 150 continguts en

cartera, més de 30 dels quals són concerts, 50 conferències i 15 audiovisuals amb continguts divulgatius creats especialment per a la plataforma, a més d'articles i altres arxius d'àudio i vídeo", ens explica Judith Pi, directora de Comunicació de l'entitat. La plataforma és totalment gratuïta i està concebuda com un espai on mostrar l'activitat del Palau de la Música i de l'Orfeó Català, alhora que busca crear nous continguts d'interès general: "L'objectiu és arribar a tots els públics i no deixar ningú sense música". Entre els nous continguts, hi destaquen les càpsules audiovisuals dedicades als compositors i les obres relacionades amb la programació i la història del Palau, el cant coral i l'arquitectura de l'edifici. Un altre recurs que ofereix el canal és l'accés a l'arxiu històric de tot el material del qual disposa el Palau de la Música, com enregistraments de concerts, programes de mà o l'arxiu de l'etapa moderna d'aquesta «Revista Musical Catalana».

L'Auditori de Barcelona també ha accelerat la publicació de la seva plataforma digital, que ja estava en construcció, i va arrancar la temporada 2020-21 amb una àmplia programació en línia amb el segell L'Auditori Digital. "L'Auditori Digital és

► *un canal que no només ofereix vídeos sota demanda de la nostra programació, sinó que també és l'espai del nou segell discogràfic de L'Auditori, i amb el temps s'ha de convertir en un canal de pensament i divulgació musical*", ens explica Lisi Andrés, cap de Comunicació i Màrqueting de L'Auditori. Durant aquesta temporada, L'Auditori Digital ha emès i té disponible a la carta més de cinquanta produccions que mostren la diversitat de la seva programació: OBC, Banda Municipal, música de cambra, música antiga, músiques modernes i espectacles familiars: *"L'objectiu principal de la plataforma és que no hi hagi cap obstacle que impedeixi al públic continuar en contacte amb la programació de L'Auditori"*.

Aquest és el cas també de L'Atlàntida de Vic, equipament que ja tenia prevista una arribada a l'àmbit digital i que s'ha vist accelerada per la irrupció de la COVID. *"En una situació tan crítica com la que estem vivint, els equipaments públics tenim l'obligació de persistir en el manteniment del servei i ens hem de responsabilitzar de la recerca d'alternatives que assegurin el nostre compromís amb la societat"*, explica la seva directora general, Montse Catllà. L'Atlàntida ha creat una sala digital anomenada Sala 4, que es va estrenar per la celebració del desè aniversari de l'equipament emetent alguns dels concerts del cicle Clàssica Jove del darrer estiu. La Sala 4 emet espectacles pensats específicament per al mitjà digital i d'altres

“ELS EQUIPAMENTS PÚBLICS TENIM L'OBLIGACIÓ DE PERSISTIR EN EL MANTENIMENT DEL SERVEI”

importats de la programació presencial que no es puguin dur a terme. A banda d'això, també proposa contingut complementari, com ara xerrades, tallers en línia, diàlegs amb els artistes, un nou espai d'acció educativa i un arxiu de continguts musicals.

El Gran Teatre del Liceu també està treballant en diversos projectes audiovisuals que no veuran la llum fins a la temporada 2021-22. Tot i això, durant el mes de novembre va emetre

a través de la xarxa alguns continguts que es van haver de cancel·lar arran de l'aturada de la cultura. És el cas del programa simfònic *De Carmen Amaya a Estrella Morente*, dirigit per Josep Pons i amb Estrella Morente i l'Orquestra del Gran Teatre del Liceu, de l'òpera *Don Giovanni*, enregistrada durant la preestrena de l'espectacle el 22 d'octubre, i de *Sis solos soles*, les sis microòperes coproduïdes pel Liceu i Òpera de Butxaca i Nova Creació. El Liceu continua

treballant en l'enregistrament i emissió dels seus espectacles en format televisiu –concert d'obertures de Mozart dirigit per Josep Pons i *La bohème*– i cinematogràfic –*La traviata* i *Lucia di Lammermoor*–, els quals veuran la llum durant els propers mesos.

Una altra entitat que s'ha afanyat a oferir els seus concerts en línia ha estat l'Orquestra Simfònica Camera Musicae (OCM). *"Vam començar a organitzar-ho durant el mes de juny del 2020 preveient que, en cas de futurs confinaments, l'streaming era una*

solució per mantenir la nostra programació i la feina dels músics, que són els que estan més deseparats", explica Guillem Mora, mànager de la formació. L'OCM emet tota la seva temporada de concerts des del Palau de la Música Catalana a través del web www.ocmdigitalhall.com. La plataforma permet gaudir dels concerts en fals directe quinze dies després de ser gravats i accedir a l'històric de concerts de l'orquestra: *"Els concerts queden emmagatzemats a la platafor-*

- 1 5 Els tècnics del Palau de la Música Catalana durant l'enregistrament d'un concert pel canal en línia Palau Digital.
- 2 Enregistrament d'un concert de l'OBC a L'Auditori per a la plataforma L'Auditori Digital.
- 3 L'Atlàntida de Vic ha accelerat la posada en marxa del seu canal digital Sala 4, previst abans de la irrupció de la COVID.
- 4 La Fundación Juan March comparteix des de fa anys música i altres materials culturals a través de Canal March.

ma, així que l'oferta serà cada vegada més atractiva per a l'abonat".

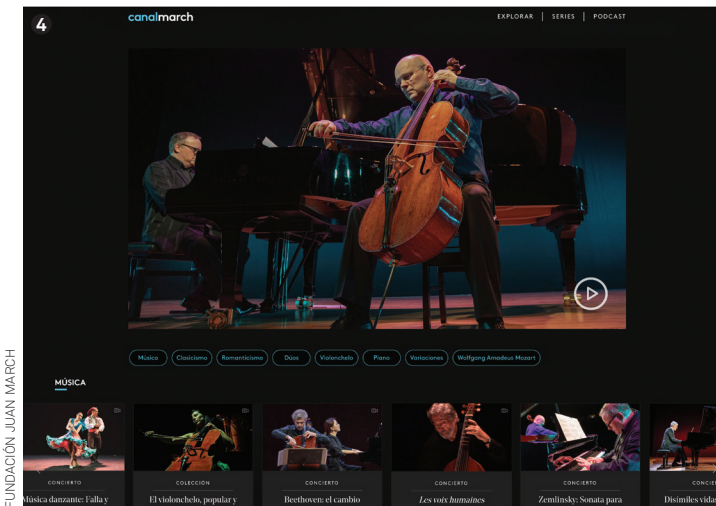
En el cas de la Fundación Juan March, entitat que es dedica al foment de la cultura en l'àmbit estatal, els nous models d'emissió digital que ara proliferen donen la raó a una manera de fer que la institució ofereix des de fa anys. A través de canalmarch.es, la fundació comparteix un ampli ventall de materials culturals, entre els quals destaca la música. La programació musical de la Fundación Juan March explora posades en escena i combinacions d'obres i compositors poc habituals, juntament amb concerts didàctics i la producció d'òperes i altres gèneres de teatre musical.

Totes aquestes propostes semblen anunciar un canvi de model en la transmissió i el consum cultural. Tal com explica Lisi

“EL MITJÀ DIGITAL NO POT USURPAR EL VALOR INSUBSTITUÏBLE DE L'EXPERIÈNCIA EN DIRECTE”

Andrés, el format digital permet un abast que no es veu limitat per la mobilitat de les persones: *"Obre noves possibilitats de públics i permet abastar un rang més ampli del territori. A més a més, també*

possibilita la projecció internacional de les formacions residents i dels artistes". En el cas dels grans equipaments culturals, l'entorn digital també els ofereix la possibilitat d'explicar millor els seus projectes i convertir-se en espais de divulgació: *"Les nostres càpsules divulgatives estan plantejades tenint en compte diferents nivells de lectura, des dels no coneixedors fins als melòmans"*, comenta Judith Pi. Totes aquestes propostes requereixen, però, el nostre suport, tant si és des de casa com a les sales de concerts, per poder mantenir la cultura viva, rica i diversa. ▶

+ EN LÍNIA I PRESENCIAL

◆ Més enllà del naixement com a recurs per salvar temporades, programacions i llocs de treball, les propostes d'emissió de continguts en línia han arribat per quedar-se entre nosaltres. Les possibilitats de difusió gairebé il·limitades que ofereixen encaixen amb la missió dels equipaments d'arribar al màxim nombre de persones: *"La filosofia de Palau Digital és arribar a tots els públics i no deixar a ningú sense música"*, explica Judith Pi, directora de Comunicació del Palau de la Música. Les transmissions audiovisuals permeten, a més, accedir a punts de

vista i recursos impensables en una sala de concerts: *"En la realització busquem aportar coses que no s'ofereixen en el directe de la sala i que ens poden portar a gaudir de l'espectacle fins i tot dues vegades"*, apunta Lisi Andrés, cap de Comunicació i Màrqueting de L'Auditori. De totes maneres, és indispensable poder fer conviure el mitjà digital amb la presència de públic a les sales. *"El mitjà digital no pot usurpar el valor insubstituïble de l'experiència en directe"*, sentencien Montse Catllà, directora general de L'Atlàntida de Vic.

‘STREAMING’, ZOOM I LA VIDA MUSICAL POSTPANDÈMIA A NOVA YORK

LA PROFECIA DE GLENN GOULD

UNA DE LES TERRIBLES CONSEQÜÈNCIES DE LA PANDÈMIA HA ESTAT ECONÒMICA: A NOVA YORK, MILERS DE TREBALLADORS S’HAN QUEDAT AL CARRER, MOLTS SENSE CAP PRESTACIÓ. EL PÚBLIC S’HA QUEDAT SENSE MÚSICA, I MOLTS MÚSICS, SENSE FEINA.

TEXT Antoni Pizà

Efectivament, com el lector pot imaginar, Glenn Gould no va preveure mai la COVID ni les terribles conseqüències que suposa per al fràgil ecosistema del món de la música. Gould, però, va tenir dues premonicions que ara, vistes amb una certa distància, semblen sorprenentment visionàries.

Tothom coneix el pànic que el pianista canadenc tenia als gèrmens, microbis i altres tipus d'organismes infecciosos.

la sala de concerts, densa de públic i d'alenades feixugues i sobtats cops de tos, a més d'algun esternut espasmòdic i humit. La segona *idée fixe* que tenia, conseqüència de la primera, era que la música enregistrada era el futur. I vet aquí que després de més d'un any de COVID i confinament, les seves profecies s'han complert. Sense sales de concerts i amb molta música enllaunada, talment com hauria volgut Gould, vivim, en general, vides aïllades i asèptiques, molt higièniques, sí, però pràcticament

Aquesta mania el portava a defugir el contacte amb altra gent, a tancar-se en habitacions d'hotel hermèticament aïllades de l'exterior, a recobrir-se –estiu i hivern– amb roba isoladora, a evitar una encaixada de mans, a eludir tot contacte físic i especialment sexual i, sobretot, a rebutjar

sense música en viu i amb l'únic al·licient de l'*streaming* i el Zoom, si bé les darreres setmanes semblava insinuar-se un tímid retorn a la normalitat pre-COVID. ➤

+ PÈRDUES MULTIMILIONÀRIES, TAMBÉ A EUROPA

♦ Des que el març del 2020 –i en alguns països, com Itàlia, fins i tot abans– la majoria d'institucions culturals europees van tancar portes, la situació ha canviat poc. Sense estudis més recents, segons dades de l'Agrupació Europea de Societats d'Autors i Compositors (GESAC, on està integrada la SGAE), les indústries culturals de la Unió Europea –que el 2019 havien representat un 4,4% del PIB– van perdre l'any passat un 31% de volum de negoci. Si parlem tan sols dels ingressos, el sector ha facturat només una quarta part del que s'esperava. I si posem xifres a les pèrdues, estem parlant de 200.000 milions d'euros. Només la indústria dels videojocs va créixer lleument. L'oferta de continguts alternatius en línia

no ha pogut compensar, evidentment, la manca d'activitat dels set milions i mig de persones que en vivien. Avui, més d'un any després dels anecdòtics titulars que tant cridaven l'atenció els primers dies –com la primera cancel·lació en la història del Festival d'Edimburg, el fet que el departament de vestuari de la Staatsoper de Berlín es reorientés a la fabricació de mascaretes o el tapaboques amb mans de plàstic que es va inventar el director hongarès Iván Fischer–, el moment és crític. Tan sols Espanya i Luxemburg mantenen les sales actives a mig gas, tot provocant l'enveja dels qui no hi poden actuar. Però fins i tot aquí, on la cultura va ser dels primers sectors a tancar, serà també dels últims a reobrir. Qui pugui.

➤ Mentrestant les grans institucions i els músics que en depenen han patit un daltabaix econòmic sense precedents. La Metropolitan Opera de Nova York (el Met) amb uns mil empleats, el mes de març del 2020 va acomiadar tots els músics, empleats de manteniment i gran part de l'administració. Fins i tot el gerent, Peter Gelb, va retirar-se el salari. Després de negociacions àrdues amb els sindicats, es va oferir un salari base d'uns 2.000 euros setmanals (al voltant de la meitat del salari mitjà) a condició que, en recomençar les funcions, els empleats acceptessin una reducció salarial i de prestacions molt inferior al nivell salarial que tenien abans del març del 2020. La New York Philharmonic (NY Phil) ha mantingut el salari als empleats, però l'ha reduït una mitjana

del trenta per cent. A porta tancada, molts músics estan secretament agraïts perquè podria ser molt pitjor. Vet aquí, si no, els músics de Broadway, subjectes tots a la *gig economy* (els bolos). Tots han quedat sense feina fins a nova ordre, si bé la gran majoria ha tingut accés a algunes prestacions socials (assegurança mèdica i atur) com a membres del sindicat de músics. Tot l'*off*-Broadway i l'*off-off*-Broadway (sales alternatives) també han passat pel mateix cataclisme: músics, fusters, electricistes, acomodadors, administradors..., tots s'han quedat sense feina. I després hi ha l'economia que genera la música indirectament: restaurants i hotels, taxistes, i aquell venedor ambulat al carrer que un dia ens va fer el favor de vendre'ns un

A PESAR DE L'STREAMING, DE CARA AL FUTUR ASSISTIREM A ALGUN CONCERT OCASIONAL EN VIU, PERÒ SEMPRE AMB MASCARETA

hotdog tres minuts abans d'entrar al Met, dits enfitats de mostassa, per a un etern *Parsifal* que recordarem tota la vida.

Les conseqüències de la COVID per a l'economia del món musical de NY i la resta dels EUA han posat en relleu la vulne-

rabilitat de la vida musical nord-americana. A diferència d'Europa, als EUA pràcticament tot el finançament és privat i, per tant, desproveït de les prestacions que s'esperen de l'Estat. Hi ha altres diferències, però. Als EUA, totes les institucions han tancat de debò i sense ambigüitat, com si el fantasma de Gould recordés contínuament el perill de congregar 3.800 persones, l'aforament del Met, sota el mateix sostre, totes elles amb lògiques intencions de respirar i possiblement tossir a qualsevol moment. A Catalunya, la tancada ha estat intermitent. Són dues visions realment distintes: als EUA, la música com un luxe gairebé ornamental i prescindible; a Europa, una necessitat.

Però, ¿és realment una necessitat tan imprescindible privar-se del nou *Anell* a París (ja anul·lat) o d'un *Ballo* sense distància social per als pobres del galliner al Real?

GORDON PARKS / GETTY IMAGES

A NY, gràcies en part a haver aplicat una tancada radical, però sobretot gràcies a la distribució de la vacuna, moltes sales començaran a obrir en qüestió de setmanes. Serà una obertura parcial; algunes sales s'aniran alternant; i, és clar, hauran de respectar els criteris de distància (alternança de butaques i venda d'entrades proporcional a la capacitat de la sala). Tothom haurà de dur mascareta, fins i tot els músics i alguns músics de vent aplicaran uns filtres-mascaretes als seus instruments. Les grans produccions amb dotzenes de participants (*Aida*, *L'Anell* i fins i tot algun musical) hauran d'esperar un altre any. Veurem i escoltarem més *Pierrot lunaire*, *Histoire d'un soldat*, *La voix humaine*; més quartets de corda i menys Mahler i Bruckner. Moltes funcions seran híbrides, part en viu i part per retransmissió i Zoom: el cor dels jueus cantarà "Va, pensiero" des d'un hangar a l'aeroport per a mitja sala de públic que seu al Met, La Scala o el Liceu. I per cert, per comprar una entrada, en alguns casos s'hauran de mostrar els resultats d'un test ràpid o un *vaccine passport*. La perspectiva és orwelliana, però no hi ha altra alternativa.

ALGUNS ALS ESTATS UNITS VEUEN LA MÚSICA COM UN LUXE PRESCINDIBLE; A EUROPA, COM UNA NECESSITAT

Una cosa comença a quedar clara: malgrat les opinions de Gould, una gran part del públic s'estima més una funció passable en directe que una de suposadament excel·lent en pantalla. Ja el març del 2020 el Met va començar a emetre per Zoom algunes de les seves produccions. Al principi tot era gratuït; quan van començar a cobrar, el públic va amagrir-se fins a esdevenir simbòlic. A pesar de l'interès relatiu per part del públic i la dificultat perquè sigui rendible, totes les altres grans institucions s'han abocat a l'*streaming*, però queda clar que és una bena momentània, no una cura permanent.

Mentrestant, després del primer pànic i la incredulitat subsegüent davant la durada de la pandèmia, tots ens hem alegrat de veure ressuscitar tímidament la música en viu. Hi va haver un moment d'esperança quan tots els tenors aficionats van començar a sortir al balcó a entonar una ària famosa. Les esperances van decaure quan un dels meus veïns, un DJ prou conegut, va voler expressar-se i compartir el seu art amb tot el barri a deshores i amb tots els decibels que la xarxa elèctrica li permetia. Hem entrat en un punt mitjà, potser idoni per ara, donades les circumstàncies. La NY Phil ha llançat un programa de concerts sorpresa a qualsevol indret de NY. I per què sorpresa? Precisament per evitar la congregació de públic. Així la NY Phil Badwagon és un festival informal a qualsevol cantonada, parc o voravia que utilitza un *bandwagon* (remolc de camió) com a escenari. Els músics són joves i de totes les races; la música és de recent creació i d'aires pop i *cross-over*. No hi ha res prohibit. De la mateixa manera, l'Estat de NY ha muntat un ambiciós NY PopsUp Festival programant més de mil concerts i espectacles arreu de NY i, en general, a escenaris exteriors.

Totes aquestes iniciatives, a pesar de les seves bones intencions, exclouen els aficionats tradicionals del Met, la NY Phil i les altres institucions d'augmentada trajectòria a NY. El públic tradicional i canós i ric i de costums inamovibles difícilment se sentirà motivat per aquests festivals. Si contràriament s'atreu un altre públic, ja s'hi haurà guanyat alguna cosa. Mentrestant, seguirem gairebé igual aquest estiu: algun concert ocasional en viu i, talment com havia previst Glenn Gould, abundància de música enllaunada, *streaming*, Zoom i mascareta arreu per por dels microbis. Aquest és el nou ecosistema de la vida musical a NY. ▮

NOAM GALA / GETTY IMAGES

❶ Membres de la NY Phil durant un concert a l'exterior del Lincoln Center, el juliol del 2020.

❷ Per a Glenn Gould (a la fotografia, a l'estudi gravant obres de Bach), la música enregistrada era el futur, en detriment de la música en directe.

❸ Amb el teatre tancat, els treballadors del servei de sastreria de la Staatsoper de Berlín van cosir prop de 9.000 mascaretes.

PETER ADAMIK

10^è FESTIVAL DE MÚSICA ANTIGA DELS PIRINEUS

Del 2 de juliol al 22 d'agost

FëMAP

ENSEMBLE BRUDIEU

Officium Defunctorum Urgellensis	01	02/07	La Seu d'Urgell
	02	03/07	Pesillà de la Ribera
	03	04/07	Puigcerdà

ANAÏS OLIVERAS & ENSEMBLE LA CLEMENTINA

Stabat Mater de Boccherini	04	09/07	Organyà
	05	10/07	Cornellana (La Vansa)
	06	11/07	Sort

SWEET NOYSE

Bach de Cambra: Sonates, Suites i Partites	07	10/07	Esterrí d'Àneu
	08	11/07	La Seu d'Urgell

PASACALLE

Al son de los arroyuelos	09	16/07	Bagà
	10	17/07	Engolasters (Encamp)

COR DE CAMBRA DE GRANOLLERS

Renaissance	11	17/07	Riner
	12	18/07	Berga

CAPELLA CRACOVIENSIS

Concerto da Chiesa	13	21/07	Castellciutat (La Seu d'Urgell)
	14	22/07	Tremp
	15	23/07	Ripoll

LA SONOROSA

Asómate a esa ventana!	16	24/07	Tiurana
	17	25/07	Avià

DOLCE RIMA

Caballero Cupido	18	24/07	Berga
	19	25/07	Llívia

KALLIAS ENSEMBLE

Beethoven, el cant dels pobles	20	30/07	Llívia
	21	31/07	Tremp
	22	01/08	Son (Alt Àneu)

COR JOVE NACIONAL DE CATALUNYA

Música sacra catalana. Composicions del barroc i del s. XXI	23	30/07	Tremp
	24	31/07	Berga

VALENCIA BARYTON PROJECT

Una nit a la cort d'Esterházy	25	04/08	La Seu d'Urgell
	26	05/08	Puigcerdà
	27	06/08	Bossòst

ARIA ANTIQUA

Quatre "polacos" a la cort del Rei Borbó	28	05/08	Berga
	29	06/08	Seurí (Sort)

ENSEMBLE FLANDRIAE-PYRENAEI

Música Barroca de Flandes i Catalunya	30	07/08	Covet (Isona i Conca Dellà)
	31	08/08	Riner

STADLER TRIO

Una serenata a la Viena de Mozart	32	07/08	Sant Joan de les Abadesses
	33	08/08	Vilanova de Banat (Alàs i Cerc)
	34	09/08	Salàs de Pallars

SOLISTES SALVAT BECA BACH I BACHCELONA CONSORT

Cantates per a solistes de J.S.Bach	35	10/08	La Pobla de Segur
	36	11/08	Vall de Boí

LORE BINON I JURGEN DEBRUYN

Slumber - Somni	37	12/08	Niu de l'Àliga (Alp-Bagà)
	38	13/08	Espot

CAPELLA DE MINISTRERS

Clarobscur. Llums i ombres del Segle d'Or	39	14/08	Estamariu
	40	15/08	Llanars

II GESTO ARMONICO

Luigi Boccherini. Entre els luxes de Boadilla i les misèries de Lavapiés	41	14/08	Espui (La Torre de Capdella)
	42	15/08	Tavascan (Lladorre)
	43	16/08	Maçaners (Saldes)

SERENDIPIA

Petita Tempesta: la miniaturització de la creació de l'Univers	44	19/08	Beranui (La Torre de Capdella)
	45	20/08	La Seu d'Urgell

ENSEMBLE CONTRASTES

La Lyre d'Apollon	46	20/08	Alp
	47	21/08	Castell de Mur
	48	22/08	Beget (Camprodón)

INFORMACIÓ

i entrades

www.femap.cat

PACKS TURÍSTICS

Reserva el teu hotel + entrada en un sol clic

www.packsturisticsfemap.cat

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT D'ESTUDIS
IL·LERDENCIS

Diputació de Girona

Diputació
Barcelona

EUROREGIÓ
Pirineus Mediterrània
Pirineus Mediterrània
Pirineus Mediterrània

Generalitat de Catalunya
GOVERN DE LES ILLES BALEARS
GOVERN DE LA REGIÓ DE MURCIA

LA CASA DELS CANTS

ACTUALITAT DE LA FUNDACIÓ ORFEÓ CATALÀ-PALAU DE LA MÚSICA

CANTAR A LA MÀSCARA

LA COVID NO FA EMMUDIR ELS CORS DEL PALAU

ALBA G. CORRAL L'ALGORITME ÉS POÈTIC
"EL PALAU ESTÀ TRENCANT MOTLLES, M'ESTÀ DEIXANT FER COSES QUE NO HAURIA IMAGINAT"

COR DE CAMBRA

TRENTA ANYS DE CANT CORAL PROFESSIONAL

29 DE NOVENBRE 150È ANIVERSARI D'AMADEU VIVES AMB LA SIMFÒNICA DEL VALLÈS AL PALAU

26 DE DESEMBRE TRADICIONAL CONCERT DE SANT ESTEVE AL PALAU

LA FORMACIÓ PROFESSIONAL DEL PALAU DE LA MÚSICA CATALANA CELEBRA TRES DÈCADES DE VIDA FENT VALER EL LLEGAT D'UNA TRAJECTÒRIA D'EXCEL·LÈNCIA I MIRANT CAP AL FUTUR EN L'ANY MÉS DIFÍCIL PER AL MÓN DE LA MÚSICA.

10 D'ABRIL
REQUIEM DE VERDI AMB LA SIMFÒNICA DEL VALLÈS AL PALAU

25 DE MARÇ
LA PESTA DE GERHARD AMB L'OBC, PERE ARQUILLUÉ I FRANCESC PRAT A L'AUDITORI

TEXT Martí Marimon Aguadé

“*uè serà aquest cor que neix?*” Aquestes paraules ressonaven al Palau en un dia tan especial com el del Concert de Sant Esteve, tot llançant preguntes a cada escultura, forma i color de la sala modernista amb la voluntat d'establir un diàleg en el qual les velles al·legories, orquestrades fa més d'un segle per fer corpori l'esperit del cant coral, fossin altra vegada una imatge encesa per la veu, com una flama que vol celebrar aquesta dèria de cantar junts i que, en aquesta ocasió, s'encenia novament per un projecte que pocs mesos abans assolia trenta anys de la manera més insòlita.

Eren les veus del Cor de Cambra del Palau de la Música Catalana les que feien viva la composició que havien encarregat a una de les seves integrants més joves, la soprano i compositora Anna Campmany, com a part de la seva celebració d'aniversari. *Naixement al Palau* es refereix als inicis de la formació professional de la casa i ho fa amb unes harmonies vibrants, plenes del vitalisme propi de qui representa l'esperança per les coses que encara han de venir.

Tanmateix, hi van aparèixer en una forma inusual: projectades sobre un gran llenç blanc. El cant de celebració fou, paradoxalment, la cançó d'aniversari més adient per a un temps definit per la incertesa i el pont tecnològic que intenta salvar alguna cosa d'aquella calidesa que hem perdut amb la distància: hi eren sense ser-hi; però, almenys, hi eren d'alguna manera.

ELS INICIS

El 1990 l'entusiasme de l'aleshores director de l'Orfeó Català, Jordi Casas i Bayer, aconseguia tirar endavant un experiment inèdit en una escena coral catalana que fins llavors només comptava amb el Cor del Gran Teatre del Liceu com a formació professional amb unes característiques i estàndards interpretatius semblants a allò que s'estava ➤

▶ gestant al Palau. En aquest sentit, l'objectiu de crear un Cor de Cambra (en aquell primer moment, amb cantants becats) era anar un pas més enllà de les limitacions pròpies de l'amateurisme associacionista i omplir un espai al qual, per les seves característiques, el cor principal de la casa no podia donar resposta. Així, aquella primera plantilla de vint-i-sis cantaires iniciava camí amb l'objectiu clar d'assolir una excel·lència interpretativa que li permetés afrontar el virtuosisme propi del repertori cambrístic més exigent, i sense que una dimensió reduïda li restés la identitat d'un veritable grup coral capaç de liderar produccions simfòniques i operístiques.

XAVIER PUIG:
“L'APOSTA PEL CANT
CORAL PROFESSIONAL
ÉS UNA MANCANÇA EN
TERMES DE PAÍS I CAL
PERSEVERAR”

De la mateixa manera, la recuperació del patrimoni musical català i el foment de la nova creació es plantejaven com a punts d'una formació per a la qual els èxits artístics no es feren esperar. Casas recorda amb especial predilecció *La Creació* del 1997 amb Josep Pons, o la reinauguració del Gran Teatre del Liceu, encara que següentment fou el 2003 l'any culminant d'aquesta primera etapa del Cor, amb les òperes *Orfeu als inferns* d'Offenbach i *Orfeo ed Euridice* de Gluck, també amb Josep Pons, així com les col·laboracions amb Christopher Hogwood i Rinaldo Alessandrini. Tanmateix, el reconeixement musical caminà conjuntament amb les dificultats per consolidar la viabilitat econòmica del seu model i no fou fins al 2009 que es completà el procés de professionalització. Aquest, una demanda de la Direcció des del principi, volia acabar amb l'alta rotació d'integrants, però quan finalment fou possible, també hagué de conviure amb els estralls d'una crisi econòmica que plantejà uns interrogants respecte de la composició de la plantilla que l'actual pandèmia sembla voler fer reviure.

De la mateixa manera, la recuperació del patrimoni musical català i el foment de la nova creació es plantejaven com a punts d'una formació per a la qual els èxits artístics no es feren esperar. Casas recorda amb especial predilecció *La Creació* del 1997 amb Josep Pons, o la reinauguració del Gran Teatre del Liceu, encara que següentment fou el 2003 l'any culminant d'aquesta primera etapa del Cor, amb les òperes *Orfeu als inferns* d'Offenbach i *Orfeo ed Euridice* de Gluck, també amb Josep Pons, així com les col·laboracions amb Christopher Hogwood i Rinaldo Alessandrini. Tanmateix, el reconeixement musical caminà conjuntament amb les dificultats per consolidar la viabilitat econòmica del seu model i no fou fins al 2009 que es completà el procés de professionalització. Aquest, una demanda de la Direcció des del principi, volia acabar amb l'alta rotació d'integrants, però quan finalment fou possible, també hagué de conviure amb els estralls d'una crisi econòmica que plantejà uns interrogants respecte de la composició de la plantilla que l'actual pandèmia sembla voler fer reviure.

Foto superior: el Cor de Cambra dirigit per Josep Vila i Casañas en una actuació al Petit Palau.
Foto inferior: assaig del Cor de Cambra amb el director Jordi Casas i Bayer, setembre del 1990.

Aquell fou, però, també el moment en què Josep Vila i Casañas n'assumí la direcció. Amb ell, el Cor de Cambra i l'Orfeó Català tornaven a compartir responsable, tot sent l'oportunitat perfecta per integrar-lo més en la institució i, així, iniciar una dinàmica fèrtil de produccions conjuntes que encara ara és vigent. A més, Vila potencià aspectes en els quals el Cor potser encara no havia desenvolupat tot el seu potencial, com el del repertori contemporani a *cappella*. Aquest treball intensiu fructificà en moments com els Tenso Days del 2013 a Bèlgica (el Cor de Cambra és membre d'aquesta xarxa europea de cors professionals) o el concert *Espiritualitat i surrealisme* del 2014. Un dels cantaires veterans del Cor, Toni Fajardo, recorda aquesta etapa com un moment d'especial ambició en què “el projecte artístic de Josep Vila i l'acord amb la Generalitat plantejaven una aposta artística i pressupostària ferma en la qual assumíem les funcions d'un veritable cor nacional”.

L'ETAPA ACTUAL
El 2016 Simon Halsey n'assumí el càrrec de director artístic i el 2018 Xavier Puig es convertí en el seu director principal. Aquests darrers anys el Cor ha viscut una renovació generacional i la voluntat d'impulsar projectes internacionals com a gran pilar d'un cor que, tanmateix, enguany

L'ORGULL D'UN CURRÍCULUM
D'EXCEL·LÈNCIA

En aquests trenta anys de trajectòria el Cor de Cambra del Palau ha estat dirigit per batutes tan destacades com Jacobs, Minkowski, Nagano, Rattle, Dudamel, Barenboim, Rousset o Jurovski, en concerts tant al nostre país com a escenaris de Bèlgica, Israel, Alemanya, Califòrnia i Guatemala. L'ambició del seu projecte artístic també es fa palpable en els encàrrecs a compositors de renom (Brotons, Morante, Casablanca i Guinovart, entre d'altres) o en enregistraments com ara la integral de música coral de Taltabull o *El pessebre* de Pau Casals. El director Xavier Puig insisteix en la necessitat d'aquest treball en l'elit interpretativa: “La lluita és per situar el cant coral en la primera divisió musical, no és una segona divisió respecte de la instrumental. Si mires la partitura, no hi ha intrínsecament res que indiqui que l'una sigui més important que l'altra i que s'hagi d'encarregar a amateurs”.

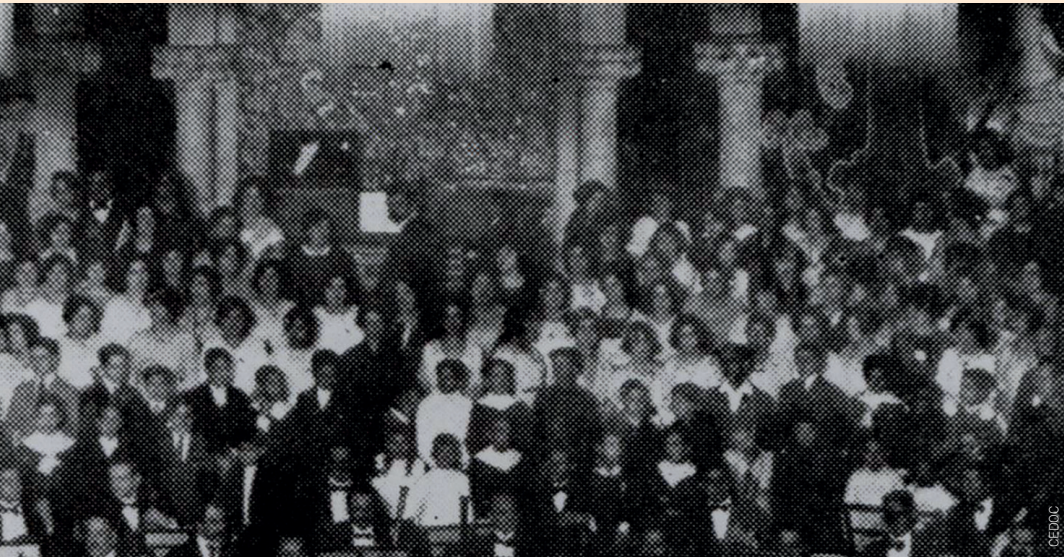
Concert a la Presbyterian Church de Beverly Hills (Los Angeles, EUA) el 10 d'octubre de 1993.

afronta les incerteses que sacsegen el món cultural. En aquest sentit, i malgrat les adversitats, Puig reafirma la idea que va fer néixer el conjunt: “L'aposta pel cant coral professional és una mancança en termes de país i cal perseverar, sobretot ara que ens ve una generació jove potent a la qual la situació actual perjudica molt”. Precisament la pandèmia ha obligat a posposar molts projectes, com l'esperada *Missa en Si menor*, i sembla un escull insalvable per a l'accés al circuit internacional, a més de posar en perill la seva identitat com a grup: “La pandèmia ha afectat tot el món coral: som col·lectius grans i necessitem grans espais. Al Cor de Cambra, a més, hi ha la dificultat laboral”, diu Puig. És per això que, en aquest moment de restriccions, Puig també mira cap endins per trobar la identitat del Cor, tot fent valer el seu objectiu fundacional de rescatar patrimoni musical català oblidat –com el concert *Tradicció i creació*–: “Com a cor del Palau, traïem el so de la nostra llengua i la nostra tradició dels mestres de l'Orfeó Català, no cal copiar sonoritats estrangeres. Des que vaig arribar, m'he proposat fer almenys un projecte a l'any de música catalana”. Així, les dificultats actuals potser són també una oportunitat per trobar aquesta “marca” com a grup estable que vol donar servei a les grans institucions musicals del nostre país i que fa conviure en la seva activitat el món simfònic d'alçada internacional (amb les estrenes que s'havien previst abans de la pandèmia de David Lang, Hèctor Parra o Kaija Saariaho) amb la recuperació de la seva presència arreu del territori català, més enllà del públic del Palau. Malgrat aquestes ombres, doncs, el Cor de Cambra compleix trenta anys mirant al futur i lluitant per fer realitat projectes engrescadors, com el seu retorn al Gran Teatre del Liceu aquest mes de juny, en la trencadora relectura que Àlex Ollé farà de l'òpera *La bohème*. En definitiva, i com en totes les situacions en les quals cal batallar des de l'adveniment de la pandèmia, cal aferrar-se a l'entusiasme que transmetien els versos de l'obra de Campmany i que auguraven moltes més dècades de concerts i de cant coral: “Vencerà tot obstacle que el vulguí aturar!”.

BACH COM A CELEBRACIÓ
El 26 de novembre de 2000 el Cor de Cambra celebra la seva primera dècada interpretant, acompanyat de l'orquestra barroca Il Fوندamento, el monument musical de la *Missa en Si menor* de J. S. Bach, un dels reptes més ambiciosos per a tota formació coral. El concert es situa en el record com un dels moments àlgids d'aquella etapa i semblava que el trentè aniversari era l'ocasió perfecta per reviuir aquest esperit. L'excepcionalitat actual, però, ha obligat a reformular la cita i substituir aquesta obra per la igualment imponent *Passió segons sant Joan*. El concert serà el proper 26 d'octubre i manté l'acord amb la Fundació Salvat, mecenes de la Beca Bach, per garantir una col·laboració intensa i fructífera més enllà d'aquest concert d'aniversari que, sens dubte, també serà un retrobament molt esperat amb el públic del Palau.

26
D'OCTUBRE
PASSIÓ
SEGONS SANT
JOAN
AL PALAU

L'ORFEÓ CATALÀ ES RETROBA AMB BACH

CELEBRARÀ EL 10 i 11 DE JULIOL EL CENTENARI DE L'ESTRENA A ESPANYA DE LA 'PASSIÓ SEGONS SANT MATEU' AL MATEIX ESCENARI ON S'ESCOLTÀ LLAVORS

NO HI HA CAP COR PER AL QUAL SIGUI SENZILL afrontar un dels monuments més descomunals de la història de la música, tant per l'exigència musical com per la profunditat insondable del missatge espiritual i significats que apelen a la nostra pròpia identitat cultural. Per a l'Orfeó Català, a més, hi ha el repte afegit de mostrar-se solvent en una peça fora de l'abast de la majoria de cors *amateurs* i, sobretot, el d'adaptar el so d'una massa coral de grans dimensions, acostumada al gran repertori simfònic, als requeriments tímbrics, dinàmics i estilístics de la musicalitat barroca, poc conreada per la formació catalana.

La interpretació de la *Passió segons sant Mateu* de J. S. Bach és un dels grans al·licients de la temporada actual de l'Orfeó. No es tracta, però, d'un repte estrany, sinó més aviat d'un retrobament: el mateix Orfeó Català fou l'encarregat de l'estrena al nostre país d'aquesta obra colossal fa cent anys; ho va fer al mateix escenari del

Palau de la Música on podrem tornar-la a escoltar pels hereus d'aquells cantaires pioners que feren realitat l'ambició d'un projecte, aleshores encara jove, que pretenia defensar amb el mateix entusiasme el patrimoni i les tradicions locals que el gran repertori clàssic europeu.

El concert previst, doncs, amb el luxe afegit de comptar amb l'acompanyament de l'Orquestra Simfònica Camera Musicae amb membres solistes convidats de l'Orquestra Filharmònica de Berlín, tots dirigits per Simon Halsey, esdevé d'una rellevància especial per a la història de l'entitat i, tenint en compte la il·lusió que suposa per als cantaires i directores que lluiten contra les adversitats organitzatives provoca des per la pandèmia, té tots els ingredients per convertir-se en una de les fites que recordarem d'aquí a molts anys. **▶**

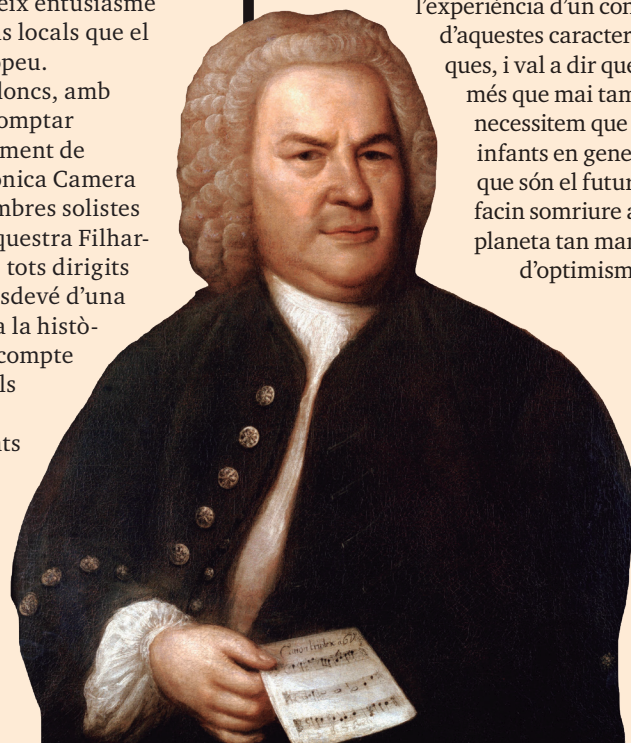
10 i 11 DE
JULIOL PASSIÓ
SEGONS SANT
MATEU AL
PALAU

EL COR MITJANS DE L'ORFEÓ I EL COR INFANTIL PALAU VINCLES FARAN SOMRIURE EL PLANETA

ELS NENS I NENES de la família coral de l'Orfeó Català properament compartiran escenari amb els cantaires del projecte Palau Vincles per representar el programa Fem somriure el planeta, amb obres de Lehman, Chilcott i un encàrrec al compositor convidat de la temporada Marc Timón sobre textos de Greta Thunberg.

La voluntat d'iniciatives com aquest projecte és oferir als col·lectius en risc d'exclusió social una oportunitat de creixement personal mitjançant l'experiència d'un concert d'aquestes característiques, i val a dir que ara més que mai també necessitem que els infants en general, que són el futur, facin somriure aquest planeta tan mancat d'optimisme. **▶**

LA NOVA REALITAT DEL CANT CORAL

CAP CANTAIRE RECORDA UN PERÍODE de la institució en què passessin tants mesos sense el caliu de retrobar-se amb els companys i companyes per fer música plegats, i quan això ha tornat a ser possible, tots s'han hagut d'adaptar a una "nova realitat" que fins fa uns mesos hauria semblat impensable. La tenacitat dels cantaires i dels directores responsables dels cors, però, lluita setmana rere setmana per superar adversitats i convertir-les en una nova manera d'entendre la rutina dels cors del Palau: les dificultats evidents en termes d'emissió de la veu que implica cantar amb mascareta, les distàncies de seguretat entre els cantaires (amb l'ampliació de l'espai necessari que això suposa), la cancel·lació de projectes...

Tant l'Orfeó Català com els cors de l'Escola Coral han vist modificada la seva vida a l'entitat tal com la coneixien i han hagut d'assumir una nova dinàmica de grups partits, avançament dels horaris d'assaig a causa del toc de queda, protocols constants de desinfecció, nous reptes acústics i de disposició del grup, així com un treball basat en projectes a curt termini. I, malgrat tot, aquest esforç, avalat tant pels resultats artístics de les produccions que tiren endavant com pel compliment de les normatives vigents, ha demostrat que la passió per cantar junts no arronsa la voluntat de cantaires i directores, i que la seva activitat no només és possible, sinó que també és segura. **▶**

BERLÍN HAURÀ D'ESPERAR

LA TENACITAT EN LA FEINA DIÀRIA com a base de la nova realitat en la qual treballa l'Orfeó Català aquest any també és capaç de superar el trasbalsos d'un projecte artístic que els darrers anys havia assolit velocitat de creuer. Una de les mostres més feridores d'aquesta nova situació és la impossibilitat d'oferir enguany una de les produccions més esperades de la temporada: la col·laboració amb l'Orquestra Filharmònica de Berlín per interpretar la *Missa de la coronació* de Mozart a la Sagrada Família de Barcelona. Així, a causa de les limitacions de mobilitat internacional que dificulten el trasllat de

l'orquestra alemanya, ha calgut reprogramar aquest compromís, tot ajornant-lo a una data encara pendent de confirmar de l'any 2023. La producció també incloïa el trasllat de l'Orfeó a Berlín per oferir el mateix programa a la Philharmonie, seu de l'orquestra.

Tanmateix, l'esmentada perseverança del conjunt no ha estat en va. Aquest any hem pogut gaudir del resultat de la feina feta amb un concert alternatiu que, a més, va sumar a la *Missa* els cèlebres *Coronation anthems* de Händel, acompanyats per l'Orquestra Simfònica del Vallès. **▶**

EL COR JOVE PARTICIPA EN UN ENREGISTRAMENT DE MÚSICA ÈPICA

**EL COR JOVE DE
L'ORFEÓ CATALÀ**

ja ha demostrat en diverses ocasions que la rauxa pròpia de l'edat dels seus cantaires supera amb escreix tots els reptes. Un dels darrers projectes en què ha participat, i que veurà la llum properament, és l'enregistrament d'un disc amb música d'Ivan Torrent. Els membres del Cor, juntament amb l'Emporion Orchestra –creada expressament per fer música a cavall de la clàssica, l'electrònica i la música de cinema–, que dirigeix Marc Timón, a més de les veus solistes i els solistes d'instruments ètnics de diverses parts del món, sumen gairebé dos-cents intèrprets. **▶**

ESPERANT DE PODER VEURE-HO TOT ROSA

EL PROGRAMA TITULAT

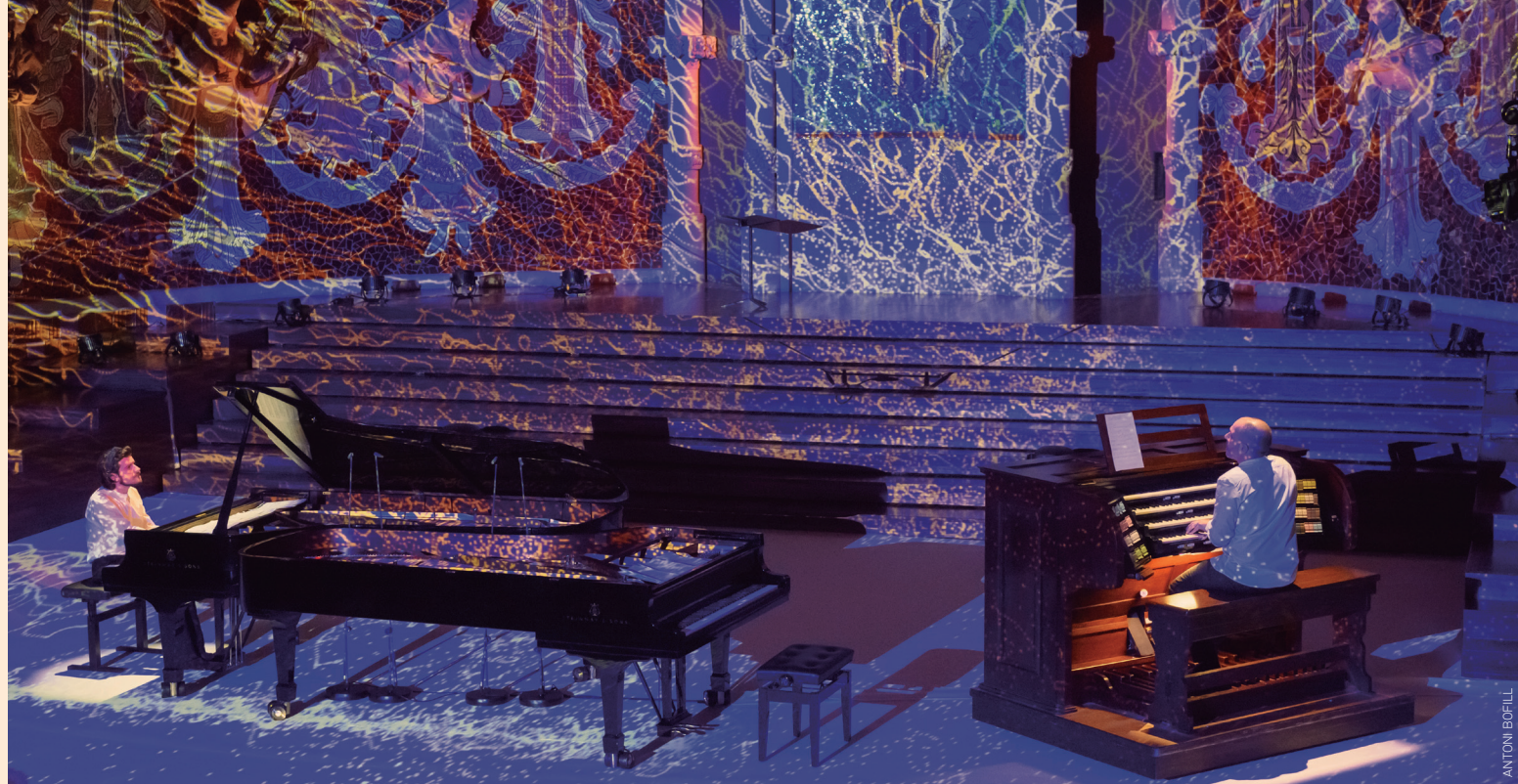
La vie en rose va ser víctima de la cruel onada de cancel·lacions que l'any passat van patir els projectes de l'Escola Coral. Amb aquest títol evocador, i amb la voluntat de mantenir viu el moment artísticament dolç del Cor de Noies, el proper 20 de juny podrem gaudir finalment d'aquest concert intimista que ens vol conduir a través de les diferents etapes de la vida, amb la col·laboració del percussionista corporal Santi Ser-ratosa i els versos de Blanca Llum Vidal. **▶**

20
DE JUNY
LA VIE
EN ROSE AL
PALAU

XAVI MONTJOJO

ANTONI BOFILL

Les imatges d'Alba G. Corral dialoguen amb la música de Juan de la Rubia i Marco Mezquida a l'espectacle *Bach & forward*.

ALBA G. CORRAL AL L'ALGORITME ÉS POÈTIC

TEXT Martí Marimon

Artista visual convidada de la temporada 2020-21 ens descobreix la seva visió del punt de trobada, íntim i estètic, entre so i imatge; un univers multidisciplinari que trenca esquemes compositius, performatius i d'autoria per tal de poder arribar a albirar la bellesa mateixa del codi informàtic.

MARTÍ MARIMON AGUADÉ: Com està sent la teva col·laboració amb el Palau com a artista visual convidada?

ALBA G. CORRAL: Crec que tot va començar quan, ara fa dos anys, vaig tenir l'honor d'inaugurar el Grec amb el Kronos Quartet i la gent del Palau em va conèixer. Allò va ser l'inici d'un viatge molt bonic, tot i ser un any tan difícil. Pensa que el primer encàrrec va ser fer el catàleg de la temporada... i aleshores va resultar que el catàleg no es podia distribuir a causa de la situació actual. Però fixa't que això també té la seva gràcia: una artista digital per a l'any més digital que hi ha hagut! A partir d'aquí, tot està sent molt fàcil. Jo sobretot volia aprendre més sobre la música a través del Palau, i fins ara hi ha hagut molt respecte i, en canvi, gens de la distància que a vegades hi ha en projectes d'aquest tipus. L'equip de treball que hem fet és realment proper. Estic especialment contenta d'aquesta obra gràfica i del Concert de Sant Esteve. Era al·lucinant veure les meves obres a la Sala de Concerts, a

més del treball conjunt amb l'Adrià Aubert, que va ser excel·lent. Per a mi, també era molt emotiu, ja que els meus pares cantaven en un cor i sento aquest món com la meua família. Crec que, quan veia els cors de l'Orfeó allà a l'escenari, interiorment els ho estava dedicant.

MMA: Quina relació tens amb la música? Quin diàleg vols establir entre el so i la imatge?

AGC: Cada vegada prenc més consciència que estan units. De fet, ara també he començat a crear composicions sonores. En projectes recents, com el concert audiovisual que vaig fer a la Filmoteca de Catalunya (on, per cert, utilitzava part de l'imaginari gràfic que he

fet servir per al Palau), la música ja formava part com una capa més de la meua obra. Escoltar molta música, a més, també m'ajuda a visualitzar-la millor i a prendre-la com un instrument visual més, encara que sigui sonor.

MMA: ¿I aquest instrument el veus com un mitjà d'expressió al servei d'un missatge extern –per exemple, polític– o creus que té una

veritat en si mateix?

AGC: El meu procés creatiu, i el fet d'utilitzar la tecnologia, em posa bastant en una posició d'activista. Sí que intento que els visualistes tinguem una posició determinada, o, per exemple, destacar el paper de les dones dins del món de la tecnologia. El simple fet d'utilitzar

codi obert ja és també una declaració de principis i fa que els meus pinzells de base no siguin els convencionals. En aquest sentit, veig l'art com un canal que mou tant la persona que crea com les que ho reben. Això és molt important, i aquest any més que mai. Quan se'ns treu aquesta capacitat és quan prenem consciència de com necessitem aquesta comunicació.

MMA: ¿La teva formació com a enginyera i programadora redefineix també la figura de l'artista tradicional?

AGC: Totalment. Kandinski deia a *De l'espiritual en l'art* que cada artista ha de ser contemporani al seu medi, i els artistes numèrics, o sigui els que podem fer art mitjançant el codi, ens movem en un medi inèdit en la tècnica creativa com és el d'un algoritme. Per a mi, ja de per si, l'algoritme és una cosa molt poètica: com cada programador arriba al mateix punt a través de diferents camins..., això és molt estètic! Hi ha una mena de poesia en aquest acte creatiu que no és lineal i on poden passar moltes coses; o sigui que

DE BACH A LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL

La presència d'Alba G. Corral a la temporada d'enguany transcendeix la seva imatge gràfica. Els seus projectes dissolten fronteres normatives i històriques a la vegada que ofereixen a l'espectador de la música clàssica una experiència artística total, en la qual les noves tecnologies i la creació visual aleatòria per intel·ligència artificial s'adapten com una segona pell, respectuosa i alhora trencadora, a les formes modernistes del Palau.

Els músics que l'han acompanyat són els companys perfectes per a aquest viatge audaç cap a terrenys estètics insòlits. Amb referents absoluts de la improvisació a casa nostra com Juan de la Rubia i Marco Mezquida, hem vist germinar en les harmonies de J. S. Bach aquesta fèrtil modernitat matemàtica que el fa sempre actual. D'altra banda, l'inclassificable Carles Viarnès suposà un viatge introspectiu eteri i serà capaç de transcendir espai i temps.

jo veig art ja en el codi mateix, per no parlar que també es produeix una coautoria amb l'ordinador.

MMA: Precisament, ¿això és la mort definitiva de l'autoria individual en l'art?

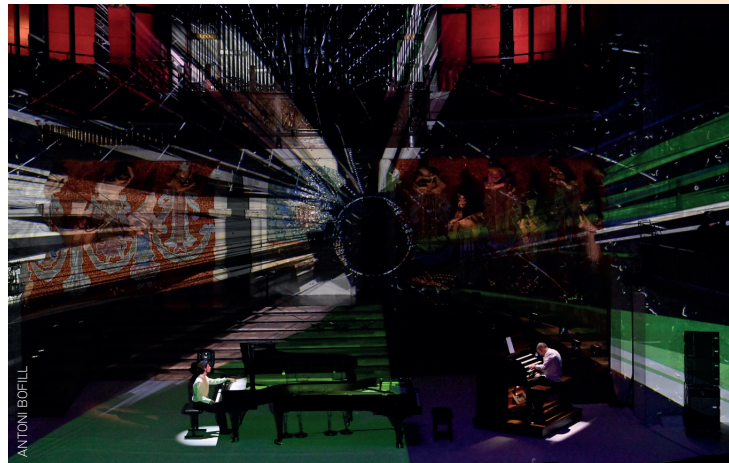
AGC: Sí, actualment hi ha un debat molt gran al voltant del paper que hi té la intel·ligència artificial. Ara les màquines no només poden tocar partitures, sinó també crear-les en funció, per exemple, de les mateixes tècniques compositives que utilitzava Bach. Tanmateix, com deia, jo prefereixo pensar en termes de coautoria. Soc jo qui programo, però deixo que l'ordinador hi aporti la seva quota d'aleatorietat.

MMA: Tornant a la teva col·laboració amb el Palau, parla'ns del treball conjunt amb Carles Viarnès, amb qui vas actuar el 27 de març passat.

AGC: N'estic molt contenta, perquè fa molts anys que treballem junts i per fi ara la gent s'adona de com és d'important Carles Viarnès. Mereixia molt que el Palau el programés, o que festivals com el Sònar també apostin per projectes així. Ell ve de l'àmbit clàssic, però està experimentant molt amb l'electrònica... La seva música sempre em fa viatjar a indrets abstractes molt interessants, a vegades fins i tot foscos, tot i que ell és un ésser de llum... Aquest és l'equilibri que sempre ens aporta l'art. Vam titular el concert *Temps perdut per a un art inútil* com a referència a Oscar Wilde, i hi estic molt d'acord. És inútil, però meravellós. Jo ara utilitzo la mateixa programació analítica que podria fer funcionar un banc o una biblioteca per fer una cosa simplement per ser admirada. I crec que l'èxit del concert i com el públic l'esperava ens en diu molt, va ser un colofó molt important per a nosaltres.

MMA: ¿I amb Marco Mezquida i Juan de la Rubia que vas col·laborar l'11 de març?

AGC: Són meravellosos... Quina capacitat tenen de fer variacions a partir de Bach! Jo aquest any volia descobrir per què aquest compositor és realment tan important en el món de la música i crec que amb ells ho vaig descobrir. És tan contemporani, variat, gran i alhora popular! Respecte del nostre concert, el repte era posar més elements visuals en un escenari ja de per si tan ple com el Palau, i més tenint en compte que jo mateixa també soc bastant barroca; tanmateix, penso que el Palau està trencant molts motlles als quals fins ara estàvem acostumats i m'està deixant fer coses que no hauria imaginat. ▮

ANTONI BOFILL

ACTUALITAT

EL PALAU OBTÉ LA CERTIFICACIÓ GLOBAL SAFE SITE DE BUREAU VERITAS

El Palau de la Música Catalana va obtenir, l'agost del 2020, el segell que verifica la implantació correcta de les mesures de seguretat vinculades a les persones, els processos i l'adequació de les instal·lacions contra la COVID. Aquestes mesures, que han anat més enllà de les imposades per les autoritats sanitàries, garanteixen la seguretat del públic i visitants en l'accés a la Sala de Concerts. Així, l'aforament hi està reduït, s'hi vetlla per mantenir les distàncies entre els assistents i aquests estan obligats a fer ús de la mascareta. També s'ofereixen protocols d'accés i de sortida del recinte, es desinfecten periòdicament els espais comuns i es controla la temperatura de les persones amb càmeres termogràfiques. Amb aquest objectiu s'han adquirit màquines de desinfecció d'ozó, comptadors de persones, catifes higièniques desinfectants, pantalles de seguretat, gels i guants. I aprofitant l'aturada de l'activitat, es van renovar els aparells climatitzadors de l'aire condicionat a fi d'optimitzar la purificació de l'aire dins la Sala de Concerts. D'altra banda, la Generalitat ha inclòs el Palau al seu cens d'espais de cultura responsables.

MOR EL CANTAIRE DE L'ORFEÓ CATALÀ ALEX HONRUBIA

El 9 de febrer va morir, als 21 anys, Alex Honrubia, que havia estat vinculat a la nostra institució des dels 8 anys. Va cantar al cors Petits i Mitjans, Jove i Orfeó Català i va formar part de la Junta Directiva entre novembre del 2017 i octubre del 2019. L'entitat va declarar dos dies de dol i li va dedicar el concert del Cor de Noies i Iveta Apkalna del dia 14 de febrer. El 27 de febrer va tenir lloc un acte d'homenatge en què van intervenir el Cor Jove i l'Orfeó Català, a més de cantaires d'altres formacions on havia cantat, com el Cor Jove Nacional de Catalunya.

NOUS CONCERTS PER «STREAMING» A PALAU DIGITAL

El giravolt de maig de Toldrà que interpretarà un conjunt de sis solistes i l'OBC, dirigits per Antoni Ros-Marbà el 6 de juny, s'ofereix per streaming en directe a Palau Digital i passarà, posteriorment, a enriquir els continguts dels últims mesos que es poden consultar a la carta, i que inclouen actuacions com el *Concierto de Aranjuez* de Rodrigo a la cloenda d'El Primer Palau, el concert de Valentina Lisitsa, el *Magnificat* de Bach amb el Cor de Cambra del Palau i Xavier Puig, *El somni d'una nit d'estiu* de Mendelssohn amb el Cor de Noies, la Simfònica del Vallès i Víctor Pablo Pérez, el programa *Bach & forward* que van protagonitzar Juan de la Rubia, Marco Mezquida i Alba G. Corral o la *Passió segons sant Mateu* amb l'ensemble Pygmalion i Raphaël Pichon. A més de noves càpsules divulgatives a càrrec de Joan Vives.

CANVIS ALS ÒRGANS DIRECTIUS DE L'ORFEÓ CATALÀ I LA FUNDACIÓ OC-PMC

A la reunió ordinària de la Junta Directiva de l'Orfeó Català, celebrada el 19 de gener, es va aprovar el nomenament de Mireia Arguijo com a representant del Cor de Noies en substitució de Teresa Guisado, que ha passat a l'Orfeó Català. També es va aprovar el cessament, a petició pròpia, de Joan Manuel Soler com a vocal i el nomenament de Joaquim Uriach per substituir-lo. Aquests canvis hauran de ser ratificats a la propera reunió de l'Assemblea General. D'altra banda, al Patronat de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música Catalana, el dia 26 van cessar per caducitat de mandat els patrons Josep Vilarasau i David Madí i, per renúncia, Joan Manuel Soler. També es va designar i van acceptar el càrrec Elisa Duran i Isabel Buesa a proposta del Consell de Mecenatge, i Joaquim Uriach a proposta de la Junta Directiva de l'Orfeó Català.

RESTAURAT EL GRUP ESCULTÒRIC DE LA BOCA DE L'ESCENARI

Els treballs, previstos per a l'estiu del 2021, es van avançar al maig del 2020 aprofitant el tancament de la sala, situació que va permetre instal·lar una bastida de 13 metres d'amplada per 14 d'altura per netejar i restaurar el conjunt escultòric de pedra, obra de Dídac Masana Majó i Pau Gargallo. A la Sala de Concerts també s'han substituït algunes butaques envellides per noves unitats i, entre els mesos de juliol i setembre del 2021, es durà a terme la mateixa intervenció a la part del sostre sobre la qual encara no s'ha actuat.

SUBSCRIU-TE

I GAUDEIX DE LA MILLOR INFORMACIÓ MUSICAL I DE DESCOMPTES EN CONCERTS

16€
PER UN ANY
(PAPER)

8,99€
PER UN ANY
(DIGITAL)

REVISTA
MUSICAL
CATALANA

WWW.REVISTAMUSICAL.CAT

Els subscriptors de la «Revista Musical Catalana» gaudeixen d'un 20 % de descompte en la compra de dues entrades per concert a les taquilles del Palau de la Música Catalana, als cicles de la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música de la temporada 2020-21: Palau Grans Veus, Bach, Piano, Cambra, Simfònics, Tardes, Cantates de Bach, Cicle Coral, Cicle Cor de Cambra del Palau, Concert de Sant Esteve, Intèrprets Catalans, Concerts Familiars, El Primer Palau, Orgue al Palau, Estiu al Palau, ECHO Rising Stars i ONCA.

Més informació: www.revistamusical.cat/subscriu-te

Béla BARTÓK

REVOLUCIÓ ESTÈTICA, RETORN ALS ORÍGENS

HI HA NOMS QUE PER SI MATEIXOS INFONEN TEMOR, O COM A MÍNIM RESPECTE. EL DE BARTÓK N'ÉS UN, I NO NOMÉS PER LA SEVA SONORITAT, QUE EL POETA ÀNGEL GONZÁLEZ APROFITÀ, ENTRE L'ADMIRACIÓ I EL DESCONCERT, PER SUGGERIR UN ESTAT D'ÀNIM INCONFUSIBLEMENT INQUIET.

TEXT Jacobo Zabalo • IL·LUSTRACIÓ Roger Pibernat

El sentiment de neguit, el desassossec que suscita en alguns oients la música de Béla Bartók conviu amigablement amb un revers lluminós en moltes altres peces: una encantadora i creativa recerca de l'equilibri, que assoleix per camins només aparentment aliens als de la tradició. Nascut el 1881 a la localitat hongaresa de Nagyszentmiklós (actualment Romania), va perdre el pare quan encara era un nen. Va ser la mare, professora de piano, qui hagué de tirar endavant la família. Bartók ben aviat demostrà capacitats musicals, així com un interès per les músiques populars, que mantindria a l'edat adulta. Alex Ross ha escrit a *El soroll etern* que “la trobada més intensa amb el món folklòric va tenir lloc el 1907, quan es va traslladar als Carpats orientals, a Transsilvània, per recopilar cançons dels habitants de Székely que parlaven hongarès”. Com altres artistes, hi trobà l'espurna que encén el foc de la creativitat humana: “va acabar entenent la música rural com una mena d'avantguarda arcaica gràcies a la qual ell podria desafiar tota banalitat i convenció”.

Fins i tot quan es tracta d'un encàrrec –el cas dels *44 Duos per a dos violins*, del 1931– es pot apreciar el caràcter innegociable de la seva inventiva. Un salt sense xarxa, el de Bartók, que afronta l'origen inarticulat –“primitiu”– de la música, en assumir l'absència d'un criteri compositiu avalat per l'acadèmia; no deixant-se emparar, tampoc, per qualificatius o rètols d'escoles contemporànies. Alejo Carpentier va escriure, en un text commemoratiu de la seva mort, que “Bartók estava massa marcat pel folklore per apropiarse a l'atonalisme, encara que, de vegades, les seves partitures, executades en concerts, semblaven al públic tan desconcertants com les de Webern”.

Òbviament, en l'obra de Bartók no trobem el caràcter especulatiu, gairebé matemàtic, del dodecafonisme més estricte. Però l'alliberament dels llenguatges harmònics establerts és una realitat que conviu en tensió, no gens paradoxalment, amb el patrimoni musical acumulat durant generacions. En aquest sentit, l'estudiós Ottó Károlyi, també hongarès, considera que “un cop la melodia folklòrica, fàcilment captada, és definida, i un cop estableix la relació amb l'oient, el compositor pot llançar-se a desenvolupar el seu potencial musical. L'inesperat es fonamenta en el que és familiar, com a la Suite de danses de Bartók”. Amb tot, segurament és als *Quartets per a corda* on la transgressió s'aprecia d'una manera més definitiva i gloriosa. La promoció de sonoritats inèdites s'evidencia a través del coqueteig amb l'estridència, la irrupció eloqüent del silenci i el maltractament calculat de les cordes.

Tot allò es concentra en un equilibri sorprenent, de reminiscències estranyament mozartianes. A propòsit del *Quartet de corda* núm. 4, Ottó Károlyi hi recorda la possible influència de Berg, però també d'un patró clàssic, que transcendeix els criteris epocals: “pel fet d'estar cada un dels cinc moviments simètricament estructurats, amb una relació temàtica propera entre els moviments primer i cinquè, o segon i quart, ens trobem davant un disseny arquitectònic del so i recordem la descripció que Goethe va fer de l'arquitectura com a música congelada”. La colonització de l'espai sonor s'esdevé al fil d'una lògica nova, que es consolida en la seva progressió sense deixar-se atrapar en un model.

LA TENDÈNCIA A DEFUGIR LA PREDICTIBILITAT, TAN OBERTAMENT “ANTICLÀSSICA”, ES CONVERTEIX EN LLEI

2 D'OCTUBRE
CONCERT
PER A VIOLA
AMB L'OBC
A L'AUDITORI

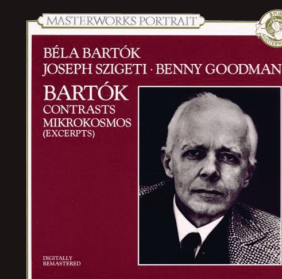
La tendència a defugir la predictibilitat, tan obertament “anticlàssica”, es converteix, però, en llei implementant una coherència que encara avui dia fascina o inquieta. Una falsa espontaneïtat comparable, des del contrast, amb la del geni de Salzburg –dèiem, a propòsit dels *Quartets*– que irromp amb fúria cromàtica i ritmes delirants també en peces orquestrals, com el ballet

El mandarí meravellós, estrenat a Colònia l'any 1926. El Bartók més desfermat, més dissonant i juganer, trastocà les expectatives dels contemporanis –l'obra seria prohibida durant un temps– en iniciar-se amb la descripció sonora de “la jungla” i incloure passatges de vehemència tímbrica que evocuen el frenesí de la vida urbana fent conivir la seducció i la indiferència, la delicadesa i la violència. ▶

DISCOGRAFIA

♦ MIKROKOSMOS

Peces per a piano minimalistes, però que irradien creativitat. Val la pena sentir la interpretació de *Mikrokosmos* pel mateix compositor, un luxe poc freqüent i revelador d'una simplicitat enigmàtica. En gravació se solen acoblar amb altres composicions de cambra summament inspirades, com ara els *Contrastos per a piano*, *clarinet i violí*, al costat dels seus amics Joseph Szigeti i Benny Goodman.

♦ QUARTETS DE CORDA

La menció a la integral del Vègh Quartet és obligada. Però volem recomanar un disc meravellós del Quartet Casals: *Metamorfosi*. Ja que, a més d'oferir una impecable interpretació del *Quartet núm. 4*, sensible a la dimensió material de la música (excel·lent presa de so, per cert), mostra l'ascendència de Bartók en la música per a quartet d'altres il·lustres hongaresos, com Ligeti i Kurtág.

♦ CONCERTS PER A PIANO

Es fa difícil no recomanar els intèrprets locals que en coneixen el llenguatge i idiosincràsia: Ferenc Fricsay i Geza Anda. Tots dos mostren una entesa sublim, tot alternant el primer pla del piano i la desaparició. Els arravataments jocosos visibilitzen les capes del teixit orquestral, animen les inesperades inflexions del discurs, amb alteracions rítmiques i moviments *jungle* en què percussió i metalls reflecteixen una realitat palpitant, d'organisme viu.

9 D'AGOST
MOÏSE ET
PHARAON,
INAUGURACIÓ
AL VITRIFRIGO
ARENA

1
ROF/STUDIO AMATI BACCIARDI

ESCENARIS DEL MÓN

ROSSINI OPERA FESTIVAL

UN BAYREUTH PER A ROSSINI

SÓN POCS ELS FESTIVALS DEDICATS A L'OBRA D'UN ÚNIC COMPOSITOR. I MENYS ENCARA AL MÓN DE L'ÒPERA. SI BAYREUTH ÉS LA MECA DELS PELEGRINS WAGNERIANS, ELS AMANTS DE ROSSINI CELEBREN EL SEU "AQUELARRE" ANUAL A PESARO.

TEXT Toni Colomer • FOTOGRAFIES ROF/Studio Amati Bacciardi

Gioachino Rossini va néixer a Pesaro, una ciutat de les Marques banyada per l'Adriàtic i envoltada pels turons de San Bartolo i Ardizio, l'any 1792. Dotat del talent precoç dels escollits, amb només vint anys ja era una de les personalitats musicals més admirades a Itàlia i, ben ràpidament, ho va ser també a tot Europa i esdevingué l'emperador indiscutit i indiscutible de l'òpera a començament del segle XIX. L'eix al voltant del qual or-

bitava no només el planeta operístic, sinó el musical. I és que ningú com ell va ser capaç d'articular la complexa transició de l'òpera clàssica del segle XVIII, és a dir la gran tradició del *bel canto*, a la nova estètica romàntica.

Geni i figura, abans de la quarantena va deixar d'escriure òperes i es va dedicar al *dolce far niente*, a les receptes de canelons i a rebre l'adulació dels seus admiradors durant un llarg retir daurat a París. Però el pas del temps va ser cruel amb el seu llegat i, a la darreria del segle XIX, les seves òperes havien desaparegut dels escenaris. Totes? ➤

2
ROF/STUDIO AMATI BACCIARDI

ROF/STUDIO AMATI BACCIARDI

➤ No! Una d'aquestes es mantenia com un dels títols de referència del repertori. Curiosament, aquella que havia patit una de les estrenes més desastroses de la història: *Il barbiere di Siviglia*.

Però durant el segle XX i de manera gradual les obres oblidades de Rossini van reapareixent amb comptagotes, per bé que amb un interès creixent de crítica i públic. Primer les còmiques, com *L'italiana in Algeri* o *La Cenerentola*, i a poc a poc *opere serie* –com *Moïse et pharaon*, *Guillaume Tell* i posteriorment *Semiramide*– o *semiserie* –*La gazza ladra*– van tornant als escenaris durant els anys quaranta del segle XX. Va ser l'inici d'un procés de revaloració, l'anomenada Rossini Renaissance, que prendrà gran volada durant les dècades següents, especialment als anys setanta i vuitanta, i que culmina amb el Rossini Opera Festival de Pesaro (ROF).

La creació d'aquest festival, l'any 1980, és la conseqüència de diversos factors. Per una banda, l'aparició d'interprets, com Joan Sutherland, Montserrat Caballé o Marylin Horne, amb capacitat per assumir les dificultats tècniques i estilístiques de l'estil rossinià. I per una altra, la creació de la Fondazione

Rossini pocs anys abans del Festival, que va començar a revisar i posar al dia les edicions sumàries i empolgades de la Casa Ricordi. Una figura clau en aquest procés va ser Alberto Zedda, director d'orquestra i estudiós de l'obra rossiniana, que va impulsar de manera decisiva la creació d'un festival dedicat exclusivament al Cigno di Pesaro.

El que diferencia el ROF de la resta de festivals musicals és, precisament, un sistema de treball en paral·lel entre musicòlegs, directors musicals, d'escena i cantants, que ha sabut crear així un clima col·laboratiu que ha esdevingut el segell d'aquest esdeveniment musical. Any rere any es van recuperant partitures oblidades que són revisades amb rigor i portades a escena en les millors condicions possibles.

Resseguir la història del Rossini Opera Festival és repassar el bo i millor del cant rossinià durant els darrers quaranta anys. Caballé, Horne o fins i tot Berganza hi van tenir presència puntual, però diverses generacions de grans especialistes han fet de Pesaro una *rara avis*, un lloc especial on retrobar-se amb l'autèntic, riquíssim i complex llenguatge del *bel canto*. La llista és saborosa. A mites

IL VIAGGIO A REIMS

Després de l'esclatant estrena d'*Il viaggio a Reims* a Pesaro l'any 1984, amb unes inoblidables representacions dirigides per Claudio Abbado i Luca Ronconi que van comptar amb l'òlimp vocal rossinià dels vuitanta, el ROF va decidir instituir-lo com el títol emblemàtic del Festival.

Rossini va adaptar la seva pròpia partitura de *Le Comte Ory* i la va convertir en una cantata escènica per commemorar la coronació de Carles X a París. Per a l'ocasió va disposar, és clar, del bo i millor dels cantants de l'època i es va permetre el luxe d'escriure una obra amb molts personatges,

tots ells d'una exigència tècnica excepcional. Un vehicle, per tant, ideal a través del qual el ROF ha creat la seva particular *opera studio*, l'Accademia Rossiniana Alberto Zedda, per on han passat els darrers anys joves generacions d'interprets que asseguruen el futur del cant rossinià.

ROF/STUDIO AMATI BACCIARDI

- 1 El Teatro Rossini, seu principal del Festival, fou construït el segle XVII i reinaugurat per Rossini després de la reconstrucció del 1818.
- 2 La Piazza del Popolo acull algunes funcions a l'aire lliure.
- 3 El Vittrifigo Arena és un espai polivalent inaugurat el 1996.
- 4 Interior del mateix espai Vittrifigo Arena.
- 5 Juan Diego Flórez celebrarà durant l'edició 2021 els vint-i-cinc anys del seu debut.
- 6 Escena d'*Il viaggio a Reims*, l'òpera més emblemàtica del Festival de Pesaro.
- 7 El Teatro Pedrotti és la sala del Conservatorio di Musica Rossini, que té la seu al Palazzo Olivieri.

PRESÈNCIA ESPANYOLA

La presència de cantants catalans i espanyols a Pesaro ha estat constant des dels orígens. La llista de veus és espectacular: Montserrat Caballé, Eduard Giménez, Dalmáu González, Marisa Martins, David Alegret, Sara Blanch, Carles Pachón, Teresa Berganza, Mari-

na Monzó, Celso Albelo, Mariola Cantarero, Xabier Anduaga, Yolanda Auyanet, Sílvia Tro, María Bayo o Ruth Iniesta, entre d'altres. En altres vessants, figures com Emilio Sagi, Lluís Pasqual, Lita Cabellut, López-Cobos o La Fura dels Baus també hi han deixat petjada.

ROF/STUDIO AMATI BACCIARDI

GREGOR HOHENBERG / SONY MUSIC ENTERTAINMENT

dit fins en aquell moment. Amb *La scala di seta* va fer el seu debut l'any 1988 una jove *mezzo* anomenada Cecilia Bartoli. O l'oblidada *Matilde di Shabran*, que va significar el descobriment d'un jove tenor que ha esdevingut un referent en aquest repertori: Juan Diego Flórez.

També el bo i millor de la direcció orquestral italiana ha tingut el seu pas pel ROF. Zedda va ser-hi una presència constant fins a la seva mort, l'any 2017, però Gatti, Chailly i Abbado han tingut un pas gloriós per Pesaro, així com les generacions següents. Fins i tot

FESTIVAL 2021

L'any 2021 hauria de representar el retorn a una certa normalitat dels festivals d'estiu, incloent-hi el de Pesaro. Amb aquesta voluntat, el ROF recupera dos dels títols principals previstos per a la darrera edició.

♦ El primer és *Moïse et pharaon* en la coneguda producció de Pier Luigi Pizzi, dirigida per Sagripanti i amb les veus de Roberto Tagliavini i Erwin Schrott.

♦ S'hi recupera també *Elisabetta, regina d'Inghilterra*, amb Pidò al fossat, Livermore en la posada en escena i Karine Deshayes i Sonia Prina com a protagonistes.

♦ Aquests dos títols i l'*Stabat Mater* s'oferiran al Vittrifigo Arena, mentre que *Il signor Bruschino*, amb Monzó, Caoduro i Spagnoli com a veus principals i l'habitual *Il viaggio a Reims* interpretat pels joves de l'Accademia Alberto Zedda es podran veure al Teatro Rossini.

♦ Completarà el programa una gran gala lírica per festejar el vint-i-cinquè aniversari del debut de Juan Diego Flórez a Pesaro.

el pianista Maurizio Pollini va dirigir-hi, de manera excepcional, *La donna del lago* l'any 1981. Tots ells en produccions escèniques de figures com Pier Luigi Pizzi, Maurizio Scaparro, Damiano Micchieletto, Luca Ronconi, Dario Fo, Michael Hampe, Lluís Pasqual o Moshe Leiser i Patrice Caurier.

Les caloroses nits de l'estiu a Pesaro són un record permanent, un homenatge constant al seu fill predilecte. Un paradís per als amants de l'hedonisme operístic. El lloc ideal per gaudir del *bel canto* en la seva expressió més autèntica i genuïna. ➤

ROF/STUDIO AMATI BACCIARDI

DES DE CASA AL MÓN: SECRETS D'UNA RÀDIO CONFINADA

En temps de COVID la música no s'atura. I menys a la ràdio. Des de l'esclat de la pandèmia, Catalunya Música ha continuat portant música a totes les llars del país sense interrupcions. Per poder acomplir aquesta tasca, però, ha calgut un gran esforç d'adaptació que ha comportat que molta feina s'hagués i, encara avui, s'hagi de fer des de casa.

TEXT Ana María Dávila • FOTOGRAFIES Catalunya Música

uan el març del 2020 un virus desconegut i mortal va capgirar el món, la ràdio va tornar a jugar, com en totes les crisis, un paper fonamental. I en aquest cas, no només com a servei informatiu essencial, sinó també com a suport emocional en les llargues, llarguíssimes hores de confinament.

Aquest és el rol que, des del març del 2019, desenvolupa Catalunya Música. Mantenir les emissions no va ser fàcil i va caldre un esforç important d'adaptació a les noves circumstàncies, tant en matèria de continguts com en la manera de dur a terme la feina. Un any més tard, una part de la plantilla encara continua treballant des de casa.

Marc Canals, cap de programació de Catalunya Música, recorda aquells moments extraordinaris. "Quan tothom va marxar cap a casa, vam haver de recórrer a una programació de crisi, basada en l'emissió de concerts i seleccions musicals. Això ens va donar marge per reorganitzar la graella sense que la ràdio s'aturés en cap moment", relata.

Tres setmanes més tard, el 6 d'abril, Catalunya Música va començar a emetre un nou magazín matinal, *Afinats*, en substitució de l'espai habitual, *Tots els matins del món*, que no va poder tornar fins a l'estiu. "Tècnicament no era possible mantenir un programa de tres hores, amb locutors, col·laboradors i tècnics,

i vam fer el que podíem fer des de casa: un magazín coral, amb quatre locutors i una producció casolana. Tot gestionat a través d'una eina de connexió remota que també ens permetia pujar els programes al web perquè la gent pogués tenir el servei d'àudios a la carta ben actualitzat", explica Canals.

Formant part d'aquell equip hi havia Ester Pinart, que va haver de suplir amb imaginació la manca de recursos tècnics. "Gravàvem els talls de veu amb els nostres mòbils, però és clar, no tothom té un dispositiu de darrera generació. Jo vaig acabar utilitzant el mòbil de la meua filla, que em permetia editar l'àudio i tenia millor qualitat de so. A més, el meu marit em va fer com un petit locutor, amb unes fustes i dues mantes. I cada vegada que anava a gravar em ficava allà dins".

Aquesta nova manera de fer ràdio va ser un repte per a tot l'equip de Catalunya Música. Així ho explica Pilar Subirà, responsable de diferents espais dedicats al jazz. "Això ens va agafar de sorpresa a tots i, per tant, els que teníem algun material a casa per muntar-nos un estudi vam ser els primers que vam començar a generar nous continguts", comenta. Per a Xavier Chavarria, responsable del programa diari *El compositor de la setmana*, el canvi va resultar molt feixuc. "El meu ordinador va quedar colonitzat per un munt de noves aplicacions per poder fer la feina. Però el més dur va ser haver de passar-me moltes hores davant la pantalla petita del portàtil", diu fent broma.

ESTER PINART

PILAR SUBIRÀ

Esquerra - El locutori domèstic improvisat d'Ester Pinart és una mostra de l'enginy que va caldre aplicar per tirar endavant els programes durant el confinament. Dreta - Altres membres de l'equip, com Pilar Subirà, tenien a casa material tècnic, i això els va permetre muntar un estudi i començar a generar nous continguts.

L'estudi 14 de Catalunya Música acull els programes que es fan en directe, Tots els matins del món al matí i Assaig general a la tarda.

Més enllà del pla tècnic, les noves rutines no han estat fàcils d'assumir. "Una cosa és tenir un horari de treball i una altra ser a casa compaginant-lo amb la vida familiar. Costava desconnectar i que els altres entenguessin que tu estaves treballant", diu Marc Canals. "Els límits horaris han quedat totalment difusos. Jo m'he trobat treballant de matinada o en caps de setmana. Em tanco a l'estudi de casa i no veig la llum del dia durant hores", afegeix Chavarria. "La conciliació amb la vida personal és més fàcil, però des de casa es treballen moltes més hores", ho remata Subirà, que lamenta, particularment, la pèrdua del contacte personal amb els companys. "Això és el més important. Tot i que el material amb què treballo el puc rebre i gestionar des de

casa, trobo molt a faltar anar a la redacció i veure la gent. A més, vulguis o no, quan treballes des de casa has de lluitar contra una sensació de provisionalitat que no tens quan vas a la feina", diu.

Amb la desescalada va tornar l'activitat presencial, però només en part. "Quan ens van desconfinar només vam poder organitzar dos torns de feina presencial, perquè quedava clar que a la redacció no podíem ser-hi tots, per les distàncies de seguretat. Ara als matins hi ve l'equip de Tots els matins del món i a la tarda, el d'Assaig general", explica Canals. "La resta, excepte alguna visita puntual, segueix a casa".

Ester Pinart, conductora del magazín matinal juntament amb Joan Vives, va ser una de les primeres persones que va tornar a l'activitat presencial. Per a ella, malgrat tot, l'experiència també ha deixat un aprenentatge positiu. "Durant el confinament, totes les entrevistes les fèiem via videoconferència. I això ha afavorit el programa perquè ens ha permès obrir-nos a parlar amb gent de tot del món. Ara combinem aquestes entrevistes amb les presencials, que hem pogut reprendre perquè disposem d'un estudi gran on es pot respectar el distanciament".

Sigui com sigui, l'experiència haurà marcat un abans i un després per a l'emissora. Marc Canals està convençut que, superada la pandèmia, "les maneres de fer d'abans no tornaran". El mateix opina Pilar Subirà, tot i que adverteix que caldrà una reflexió perquè el que s'ha viscut ajudi a "millorar la qualitat de vida dels treballadors i no precaritzar la seva feina". Però també hi ha qui prega, com Xavier Chavarria, que "quan tot això passi, no quedi res del que estem fent ara. El diàleg i l'intercanvi d'idees amb els companys és el més dolorós que hem perdut. Ara, cal contactar amb la gent, presencialitat cent per cent".

LES DARRERES NOVETATS A LA GRAELLA DE CATALUNYA MÚSICA

- *La cinta de Möbius*, diumenge, de 9.00 a 10.00 h. Presentat per Laura Farré Rozada. La pianista i matemàtica desgrana la connexió entre la música i les matemàtiques. Dos universos amb més punts en comú del que ens pensem.
- *Sonoritats*, diumenge, de 22.00 a 23.00 h. Realitzat per Albert Torrens. En cada edició es presenta una selecció d'una desena de fragments d'enregistraments recents d'intèrprets catalans o de música de compositors del nostre país.
- *Molt personal*, de dilluns a divendres, de 13.00 a 13.30 h. Presentat per Rosa Maria Bartroli. Cada dia un músic convida a escoltar una playlist amb les músiques que li agraden especialment i que l'han acompanyat al llarg dels anys.
- *El col·leccionista*, de dilluns a divendres, de 18.30 a 19.00 h. Presentat per Joan Vives. Una successió de melodies, timbres, formes, compositors i intèrprets seleccionats acuradament per omplir les pàgines d'un gran col·leccionable musical.
- *Músiques empoderades*, diumenge, de 14.00 a 14.30 h. Presentat per Rosa Maria Bartroli. Tres dones músics joves -Ofèlia Carbonell, Mar Medinyà i Marina Sala- repensen la música clàssica en format de tertúlia.

- 1 Laura Farré Rozada parla de música i matemàtiques a *La cinta de Möbius*.
- 2 Albert Torrens i la música catalana a *Sonoritats*.
- 3 El músic convidat de Rosa Maria Bartroli parla a *Molt personal* de les seves obres preferides.
- 4 Joan Vives és *El col·leccionista*.
- 5 Ofèlia Carbonell, Marina Sala i Mar Medinyà són les *Músiques empoderades*, espai realitzat per Rosa M. Bartroli.

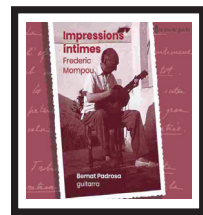
ACCENTS

GUIARRA

MOMPOU A LA GUIARRA

Impressions intimes

Obres de Frederic Mompou. Bernat Padrosa, guitarra. *La Mà de Guido*

La iniciativa d'enregistrar un CD que inclogui tota l'obra de guitarra de Frederic Mompou resulta molt atractiva. I en l'atractiu figura la inclusió de la versió

d'un dels aplecs més coneguts de l'opus del compositor, *Impressions intimes*. El CD, per tant, suposa una immersió en l'univers de Mompou des d'una vessant, la de la guitarra, i des d'una producció curta però alhora molt intensament amurada de la seva personalitat creativa. Hom podria témer que dues ànimes diferenciades del músic –piano i guitarra– entressin en col·lisió ni que fos mínimament. I no ha estat així, en mèrit notable del transcriptor, Bernat Padrosa, que ha fet un treball lloable.

Però és en l'obra original per a guitarra on aquesta música assoleix l'autenticitat plena. La *Cançó i dansa X* és Mompou en estat pur; un univers guitarrístic, per descomptat, que amb tot mai deixa de ser profundament també pianístic, valgui el joc de miralls conceptual. Insistim en aquesta obra i també en la *Cançó i dansa XIII*, plena d'encant; i de perfum més autèntic, més genuí, més representatiu i més bell; refermem aquest concepte a vegades tan gastat. Bernat Padrosa ofereix unes interpretacions molt pulcres en la dimensió tècnica, i molt pures pel que fa a la capacitat de penetració en aquest esperit Mompou tan insistit però alhora tan definitiu. **Jaume Comellas**

UNA OPORTUNITAT DE CONÈIXER L'ÀNIMA MENYS CONEGUDA DE FREDERIC MOMPOU, LA DEDICADA A LA GUIARRA.

“SUMA DE TALENT, INSPIRACIÓ I COMPLICITAT.”

PIANO

VERSIONS ORIGINALS

Jeux de miroirs

Obres de Maurice Ravel. Javier Perianes, piano. Orchestre de París. Director: Josep Pons. *Harmonia Mundi*

El pianista andalús Javier Perianes i el director d'orquestra català Josep Pons sumen talent, inspiració i complicitat artística en un revelador treball discogràfic consagrat a Maurice Ravel. Com al *Jeux de miroirs* del títol, el programa posa en perspectiva les versions pianístiques originals de dues obres mestres del compositor bascofrancès –*Le tombeau de Couperin* i *Alborada del gracioso*– i les orquestracions respectives.

Gaudim així amb un joc de colors, atmosferes, impressions i energia rítmica que Javier Perianes mostra en les seves versions, gravades el novembre del 2018 a la Sala Unicaja María Cristina de Màlaga. Ho fa amb una combinació de virtuosisme, fantasia i sentit poètic, les mateixes armes subtils que després Josep Pons usa amb equilibri, refinament i fantasia tímbrica al capdavant d'una Orquestra de París en estat de gràcia. I al centre del programa, tot donant coherència i encant especial a la proposta artística, una versió enlluernadora del *Concert en Sol major per a piano i orquestra*. La qualitat i perfecció tècnica del registre orquestral, realitzat el març del 2017 a la Philharmonie de París, permet gaudir de la sonoritat refinada de l'Orquestra de París amb naturalitat, claredat i gran relleu espacial. Pons recrea la detallista escriptura raveliana amb una neteja i finor que manté, sense artificis, la lluentor natural i lluminosa de fustes i metalls, l'agilitat i flexibilitat de les cordes i la precisió de la percussió. Hi ha molts moments màgics en el bellíssim “Adagio assai” i efectes enlluernadors en un “Presto final” impactant. **Javier Pérez Senz**

ÉS UN DELS MILLORS DISCOS DE L'ANY, QUE ENRIQUEIX AMB UNA MODERNA REFERÈNCIA L'ABUNDANT DISCOGRAFIA DE RAVEL.

ANTIGA

OFICI DE DIFUNTS

Tomás Luis de Victoria – Officium defunctorum

La Grande Chapelle i Schola Antiqua. Director: Albert Recasens. *Lauda*

El primer que cal constatar és que es tracta d'una producció intrínsecament important, el primer enregistrament de l'obra que dona sotsítol al producte, el magne *Ofici de difunts*, una obra extensa, complexa i rica en expressió genuïna de la música religiosa barroca espanyola.

Sobre la base d'un profundíssim estudi musicològic, hom proposa un treball d'un rigor exhaustiu, que fins i tot al marge del coneixement i cultura que l'oïent pugui tenir en aquest tipus de música, d'aquests components i, per tant, d'una predisposició còmoda a aquesta, se sent inevitablement penetrat del seu esperit. Perquè, naturalment, no es tracta d'una composició amb voluntat acomodàcia amb el receptor, sinó amb l'obra, amb la seva essència més pregona; amb el perfum i amb la capacitat suggestiva en un sentit ampli.

La versió conté un altre mèrit afegit en aquest ordre: el de no caure en una voluntat de reclusió en l'academicisme, en voler deixar una realització documental, d'estudi, de referència científica o acadèmica. Naturalment que aquesta dimensió hi és ja a partir de la voluntat mateixa d'afrontar una primera versió; però de forma tàcita, no deliberadament exhibida. Hi ha, podríem afegir-hi, un ésser-hi tot i no ésser-hi res exclusivament.

La conjunció de dos grups de llarga i rigorosa trajectòria, La Grande Chapelle, de qui parteix la iniciativa, i Schola Antiqua reforça l'abast d'autenticitat i de plenitud que projecta aquesta obra, que els amants de l'especificitat formal que la presideix rebran amb gran complaença, però que els qui n'estan més allunyats hi han de percebre el goig en un tot directe, si cal inefable, d'autenticitat. **Jaume Comellas**

UN TREBALL RIGORÓS I AUTÈNTIC ENCETA ELS ENREGISTRAMENTS D'UNA OBRA MAGNA.

“ELS CONCEPTES ACADEMICISME I PERFECCIONISME PER FORTUNA TRANSCENDEIXEN EN UN TOT DE BELLESA INDEFINIBLE.”

ANTIGA

GERMANA DE FOIX

El mecenatge de Germana de Foix, virreina de València

Autors diversos del Renaixement espanyol i obres de Josquin des Prez i Heinrich Isaac, Guglielmo Ebbero da Pesaro i Hayne van Ghizehen. Grup Piacere dei Traversi –consort de flautes travesseres del Renaixement– i Carmen Botella, cant i recitat. *DBCstudios*

Espero que el lector d'aquesta recensió no trobi inapropiat que expressi d'antuvi la dificultat que representa, per a un crític musical no especialista bregat en una música de tan minoritària audició, la tasca que se li ofereix en aquest enregistrament.

Ens trobem en un context en el qual es barregen estretament lligats, en una relació intensa i alhora difusa, tractaments musicològics i musicogràfics complexos, que situen l'obra en un terreny en el qual tot és allò que segurament és, però també en el que podria ser, o podria haver estat. Tres flautes dolces –traversos–, tres intèrprets femenines de l'instrument, amb la col·laboració força presencial d'una cantant i recitadora ofereixen un repertori de música renaixentista –segle XIV i primera meitat del XVI– bàsicament espanyola amb afegitons esparsos de compositors no ibèrics i anònims. L'austeritat sonora dels instruments i la mateixa del cant i el recitatiu donen forma a un aplec de música, o d'un tipus de música, d'una bellesa austera, despullada, no exempta de fredor, en què els conceptes academicisme i perfeccionisme per fortuna transcendeixen en un tot de bellesa indefinible, fins i tot amb un cert punt de calidesa, concepte en tot cas aquí manifestat subtilment. La simplicitat morfològica de les partitures, la seva estructura poc elaborada i la monocromia tímbrica tan absolutament dominant esdevenen al·licient i alhora obstacle per a una percepció més viscuda, més rica, més complexa. Per això aquest CD és sobretot un producte d'especialista; especialista tanmateix sense deixar de ser mai divers; d'una especialització oberta, no tancada ni dogmàtica, però alhora potser massa monolítica; oberta, valgui la paradoxa, al que és i a allò que podria ser o podria haver estat. **Jaume Comellas**

PER A OIENTS ESPECIALITZATS O NOVELLS QUE ES VULGUIN ATANSAR A LA MÚSICA DEL RENAISSAMENT.

“UNA LECTURA A LA CERCA DE LA INDISSOCIABLE RELACIÓ ENTRE LES PARAULES DE LA «SOLEDAD SONORA» I LA MÚSICA DEL COMPOSITOR.”

PIANO

MÚSICA CALLADA

Obres de Mompou. *Orpheus*

Diego Ramos, piano

Deixeble, entre d'altres, d'Àlícia de Larrocha i d'Esteban Sánchez, el pianista Diego Ramos ja va obtenir fa dos anys una gran acollida amb l'enregistrament de les *Danzas españolas* d'Enric Granados. Ramos afronta la *Música callada* com un tot monolític, que ens embolcalla amb el gust per la ressonància, les confrontacions tonals, les

pinzellades de matisos impressionistes i, per sobre de tot, la recerca de la nuesa harmònica per endinsar-se en l'essencial de la composició. La melodia diatònica i la ressonància de la mà esquerra –aspectes que apunta Stefano Russomanno en els esplèndids comentaris que acompanyen l'enregistrament– són dos pilars dels quals Diego Ramos mai es desprèn per copsar la sensibilitat dels quatre quaderns de la col·lecció.

La seva versió és refinada, nítida en les textures, rigorosa en les polifonies i en els harmònics, aspectes indissociables de la música del compositor barceloní. Les sonoritats que de manera sublim defineixen en música la “*soledad sonora*” dels poemes de sant Joan de la Creu sempre són ateses amb uns atacs curosos, un ús controlat del pedal i unes ressonàncies que es difuminen amb molta precisió. La versió ateny la faceta popular de les melodies, la riquesa de textures que ofereixen els passatges polifònics, tot comprénent l'obra com un corpus, com un discurs que avança sense fissures i defugint una mirada singular de cadascuna de les peces. Una interpretació de la qual destaquem la sensibilitat expressiva i el curós treball de les harmonies; una lectura que cerca l'essencial i defuig dinàmiques excessives, a la cerca de la indissociable relació entre les paraules de la “*soledad sonora*” i la música del compositor. **Lluís Trullén**

UN MOMPOU ESSENCIAL EN LES MANS DE DIEGO RAMOS.

CAMBRA

MOISÈS BERTRAN

Camins de vidre

Obres de Moisès Bertran i Ventejo. Al·la Voronkova, violí; Gueràssim Voronkov, viola i piano.

Columna Música

En ocasions la sinergia compositor-intèrpret és tan fructífera que la relació entre ambdós esdevé amistat. Aquest enregistrament

sembla un d'aquests casos, ja que de les vuit obres que hi podem escoltar, quatre són encàrrecs del duet que les interpreta –*Secretos compartidos*, *Un solo para Ala*, *Dos preludis-comiat* i *Camins de vidre*– i tots tres fa més de quinze anys que treballen conjuntament.

Nascut a Mataró el 1967 i format a Barcelona i als Estats Units, Moisès Bertran ha rebut nombrosos premis de composició a Europa i als mateixos Estats Units. El disc cobreix els seus darrers trenta anys com a compositor. Des d'unes *Variaciones para Itziar* del 1990 –que havien de ser un tercer moviment d'una sonata– fins a *Crossing over parallel 38th* del 2020 –de caràcter més modal. Malgrat que *Dos preludis-comiat* i *Homenatge a J. S. Bach* semblen apropar-se més al llenguatge tonal, amb un atractiu tractament instrumental, podríem dir que en general el compositor es mostra eclèctic i proper a un llenguatge preexpressionista. En són bons exemples *Secretos compartidos* i *Camins de vidre* –on el joc d'interval·ls cromàtics semblen recordar-nos l'ofici de vidrier del seu pare.

Segurament hi ha obres que no serien possibles sense que els intèrprets les completessin. I en aquest cas la parella d'intèrprets n'ofereix una lectura subtil i madura. Al·la Voronkova s'entrega a la interpretació en cos i ànima, en un acte nascut de les entranyes més recòndites. Amb so bell i poderós que inclou des d'un cavernós i potent registre greu fins a un agut gens afilat. Gueràssim Voronkov la secunda de manera primorosa a la viola i el piano, tot subratllant la vessant lírica i virtuosa, en interpretacions tan belles com expressives. **Santi Riu**

IDEAL PER DESCOBRIR LA MÚSICA ESCRITA PER MOISÈS BERTRAN AL LLARG DELS DARRERS TRENTA ANYS.

PIANO

PIANO DUO

Stravinsky: La consagració de la primavera. Prokófiev: Cinderella

Emili Brugalla, piano; Vesko Stambolov, piano

Columna Música

Enregistrat el mes de gener del 2020 a l'Auditori Pancho Vladigerov de l'Acadèmia Nacional de Música de Sofia, els pianistes i professors del Centre Superior de la Fundació Conservatori del Liceu Emili Brugalla i Vesko Stambolov interpreten les transcripcions pianístiques de *La consagració de la primavera* d'Igor Stravinsky i de *La Ventafores* de Prokófiev, aquesta darrera en una adaptació realitzada per Mikhàil Pletnev.

Aquest duo –creat l'any 2011– especialitzat en la música del segle XX i d'autors dels nostres dies, ens acosta a una versió trepidant de *Le sacre...* Tant en “L'adoració de la terra” com en “El sacrifici” expressen tots els sentits musicals de l'obra –el primitivisme, el salvatgisme– pouant en espectaculars canvis de dinàmiques i en el sentit descriptiu que Stravinsky va plasmar genialment. Precisió en els atacs, rotunditat, fortaleza que cerca els secrets més amagats d'aquesta música de tan complexa execució escrita per a piano a quatre mans. Una versió en què l'afinitat musical dels pianistes atorga un contingut narratiu per situar-nos en l'atmosfera en què es desenvolupa aquest ballet.

En la *Cinderella* es manifesta la vessant més neoclàssica de la música de Prokófiev. El refinament del “Vals” i de la “Gavotte”, i la desbordant musicalitat del “Finale” en confegeixen una versió descriptiva. Brugalla i Stambolov ens hi mostren una elegància musical i una expressivitat sempre refinada. Aquesta composició escrita en plena Segona Guerra Mundial i estrenada l'any 1945 mostra en la seva adaptació al piano tots els colors i timbres sonors, que han estat del tot aprofitats per Brugalla i Stambolov per regalar-nos-en una versió esplèndida. **Lluís Trullén**

UNA CONSAGRACIÓ ESPECTACULAR EN LES MANS DE BRUGALLA I STAMBOLOV.

CLÀSSICA JOVE

LES NOVES GENERACIONS DE LA MÚSICA CLÀSSICA

A partir del 17 de juny de 2021

#classicajove21

ANNE-SOPHIE MUTTER

**TOMÀS GRAU,
DIRECTOR**

L. VAN BEETHOVEN:
Concert per a violí i orquestra, op. 61
Simfonia núm. 3 'Heroica', op. 55

VENDA D'ENTRADES
WWW.ORQUESTRACAMERAMUSICAE.COM

AMB EL PATROCINI DE:

SCHÜTZ

MITJÀ OFICIAL:

LA VANGUARDIA

MITJANS COL-LABORADORS:

Cat **música**

**REVISTA
MUSICAL
CATALANA**

ELC

Plata

COL-LABOREN:

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEO
CATALÀ

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

REPSOL

© Copyrights Kristian Schuller / Deutsche Grammophon (2018)

CAMBRA

HOMENATGE A TOMÀS BUXÓ

Poblet, Tema amb variacions i Sonatina

Miquel Farré, piano; Marc Farré, flauta; Pep Serdà, piano. *La Mà de Guido*

Miquel Farré ajuda a difondre un repertori que ha treballat amb el propi compositor i que ha interpretat des del 1954, però que les darreres generacions desconeixen. I ho fa, en un estat de maduresa envejable, com un homenatge a qui va ser el seu mestre. Només cal escoltar les primeres notes del *Tema amb variacions* per endevinar que som davant un pianista refinat i amb un so personal. La música respira de manera natural en les seves interpretacions, les frases hi sorgeixen bellíssimes i té un control del braç que li permet fer cantar les melodies amb elegància tot cercant subtilitats en un repertori gens exhibicionista.

Tomàs Buxó (Barcelona, 1882-1962) cursà els estudis a l'Escola Municipal de Música amb L.L. Millet, J. Canals i A. Nicolau. Fou pianista i pedagog destacat –al mateix lloc on es va formar. Com a compositor ens ha deixat un llegat de més de tres-centes obres, algunes de caràcter didàctic i d'altres de concert, i havent obtingut el Premi Patxot per una *Sonata per a piano*. El pianista terrassenc desgrana la música amb tendresa, sensibilitat i espontaneïtat. I converteix en or tot allò que toca. Des d'un *Tema amb variacions* amb un perfum schumannian fins a la suite *Poblet*, tot aprofundint en cada matis amb expressivitat refinada. Aquesta obra programàtica que supera els trenta minuts i deutora del romanticisme, presenta una textura més àmplia i un major joc de contrastes. Miquel Farré subratlla la intensa capacitat narrativa i ens sedueix per la claredat i naturalitat expressiva en moments com *Evocació* o *El claustre al capvespre* –imbuït d'una poètica calma.

Completa el disc una *Sonatina per a flauta i piano* de bell lirisme i frescor, interpretada en aquesta ocasió per Marc Farré i Pep Serdà. **Santi Riu**

**SIMBIOSI ARTÍSTICA DE
PRIMER ORDRE. LA
COMPOSICIÓ ESDEVÉ OBRA D'ART EN MANS
D'UN DELS GRANS PIANISTES DEL PAÍS.**

JOHANNES BRAHMS
(ESQUERRA) I EL
VIOLINISTA JOSEPH
JOACHIM (DRETA)
CONVERSEN AMB EL
PERIODISTA ARTHUR
M. ABELL

LLIBRE

MÚSICA I INSPIRACIÓ

Converses amb Brahms, Strauss, Puccini, Humperdinck, Bruch i Grieg

Arthur M. Abell. 250 pàgines.

Barcelona: Fragmenta Editorial

Fragmenta Editorial ha reeditat un clàssic de la bibliografia musical, ja conegut en català des de fa quasi dues dècades i que es presenta amb dos pròlegs, l'un de Josep Maria Gregori i l'altre d'Oriol Pérez Treviño, excel·lents i molt més substancials que algunes de les entranyables entrevistes recollides pel periodista i violinista nord-americà Arthur M. Abell (1868-1958). Per exemple, en el cas de les pàgines versades en Salomon Jadassohn a través dels comentaris de Grieg, que musicalment només apunten al tedi d'un creador excessivament formal i poc enginyós,

malgrat que agradable d'escoltar, com corroboren les seves quatre *Simfonies*.

L'important de l'edició rau en la disponibilitat en català d'una font documental de primera mà, de lectura àgil i ben escrita, que Abell va elaborar durant les quasi dues dècades que va viure a Europa. A partir de trobades també amb Puccini, Strauss, Humperdinck i Bruch, hi aborda unes converses centrades en l'espiritualitat de l'art, el procés creatiu i la inspiració com a revelació divina amb ocasionals pinzellades de caire psicològic. El major gruix el dedica a Brahms –acompanyat de Joseph Joachim–, amb qui es va trobar mesos abans de la seva mort: l'exonera de la imatge de compositor ateu, el mostra com un seriós coneixedor de la Bíblia i amb un profund sentit metafísic. A més hi apareixen temes aleshores d'actualitat sobre ciència, literatura i altres experiències i “miracles” dins la fascinació finisecular per l'ocultisme, com els referits a la levitació del violinista Daniel Home. **Albert Ferrer Flamarich**

**UN TESTIMONI PRIVILEGIAT QUE VA HAVER D'ESPERAR MIG
SEGLE DESPRÉS DE LA MORT DE BRAHMS PER SER PUBLICAT,
TOT SEGUINT EL DISEGNI DEL COMPOSITOR.**

ROGER
PADULLÉS
INTÈRPRETA
AMB FRANCISCO
POYATO LES
CANÇONS DE
GARRETA

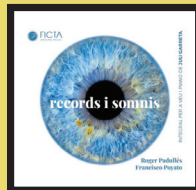

CANÇÓ

JULI GARRETA (1875-1925)

Integral per a veu i piano.

Roger Padullés, tenor; Francisco Poyato, piano. *Ficta*

Gràcies a la investigació i preparació dels musicòlegs Joaquim Rabaseda i Guillem Martí, el segell Ficta ha publicat l'enregistrament de les vint-i-una cançons conservades –de moment– de la seixantena compostes per Juli Garreta, a partir de textos d'autors catalans contemporanis, com

Caterina Albert, Verdaguer, Apel·les Mestres,

Gregori Zanné, i alguna d'origen popular, com *L'hereu Riera*, *La molinera* i *Corranda*. En conjunt, són peces que presenten diferents graus de complexitat en textures i harmonia: des d'una fisonomia propera a la tonada popular fins al lied transcompost, tot constituint un corpus idiomàtic variat i alhora unificat dominat per un esperit auster i de gravetat expressiva, tant en el patetisme contingut d'*El reliquiari*, *En l'enterro d'un nin* com en la jovialitat de *Primavera*, *Alpestre* i *Scherzo*.

Són recreades per dos especialistes en el lied i la cançó de concert: el tenor català Roger Padullés i el pianista Francisco Poyato. Si aquest acompanya amb depuració estilística i lluint en introduccions i passatges entre estrofes; el tenor mostra igualment un gran estudi tècnic gràcies a una dicció típicament catalana en la posició a la màscara d'algunes vocals neutres i tancades, frases ben definides i cisellades per matisos dinàmics i alguna mitja veu amb què confereix una coloració velada a una línia melòdica que, principalment, es mou pel registre mitjà, sense grans salts intervàlics i on les puntuals arribades a l'agut no trasllueixen problemes a la zona de pas.

Una edició elegant i austera en *digipak* inclou els cantables en català i dos articles complementaris, en la vessant històrica i l'aproximació estètica, a càrrec de l'esmentat Rabaseda i el compositor Joan Magrané. **Albert Ferrer Flamarich**

PER CONÈIXER LA DESTACADA OBRA PER A VEU I PIANO
D'UN DELS PRINCIPALS COMPOSITORS SARDANISTES.

CANÇÓ

MERCÈ TORRENTS (1930-2018)

Cançons

Marta Valero, mezzosoprano; Daniel Blanch, piano. *Columna Música*

Columna Música ha tornat a ampliar la discografia de Mercè Torrents (Barcelona, 1930-Terrassa, 2018) amb un disc dedicat a cançons basades

en textos de poetes catalans: Martí i Pol, Carner, Espriu, Foix i de la seva filla Mercè Corretja, de qui el mateix segell va editar les *Cançons secretes*, també interpretades per la mezzosoprano Marta Valero. Ara, acompanyada per un dels grans repertoristes i reivindicadors del patrimoni català com és Daniel Blanch, n'ofereix una recreació convincent, gens artificiosa, amb una dicció clara i rica en matisos de color i expressivitat.

El tractament vocal d'aquestes cançons combina el recitat, l'entonació, el melòleg i el cant líric en un melodisme que tendeix a la prosòdia, als grans conjunts i la claredat expositiva d'unes partitures al servei de la poesia. A partir d'una simplificació dels recursos, Torrents va crear un món unitari, sovint amb contrastos heteromètrics, de certa austeritat afavorida per una força i un discurs directes; que integra una diversitat de tècniques i estils que amaren des de l'impressionisme o els ecos del *blues*, fins al perfil de tonada popular basant-se en un llenguatge harmònic de referents diatònics, modals, cromàtics i d'atonalisme molt lliure on el ritme és l'altre paràmetre fonamental: sobretot en l'acompanyament pianístic, quan recorre a jocs d'obstinats, *staccatti*, esquemes nítids i *loops* sotmesos a variants amb els quals, en ocasions, perfila danses com l'havanera i processos dinàmics acumulatius. L'edició en *digipak*, de disseny molt elegant, inclou en tres idiomes els textos cantables i unes excel·lents notes de carpeta del musicòleg i divulgador Joan Vives, que signa un article quasi canònic sobre el perfil biogràfic de la compositora i alhora un escrutador comentari musical. **Albert Ferrer Flamarich**

UNA INCURSIÓ EXCEL·LENT
EN EL MÓN DE MERCÈ
TORRENTS, RECREAT AMB CONVICCIO PER
MARTA VALERO I DANIEL BLANCH.

MÚSICA ENCRUADA

Horizontals

1. El Palau de la Música Catalana en té poc més de 2.000. Orquestra de Balears. | 2. Mi major. Tos escapçada. Posa bé l'instrument sobre els llavis. | 3. Ebrencs desordenats. Estrany, com la cosa de Vicent Martí Soler. | 4. Les vares del trombó xoquen amb un impediment. No són gens agraïdes i per això s'escorren per l'11 vertical avall. | 5. Compositor alemany enterrat a Westminster (grafia anglesa). Germana de mon pare del revés. | 6. Una timbala vista des de l'orgue. Mil romans en dues xifres. La Moreau va ser protagonista a *Moderato cantabile*, però aquí li hem desordenat el nom. | 7. Capital europea de la música (desordenada). Mozart, Mendelssohn o Morera. Institut Autòmic de la Sardana. | 8. Mi major. Nin, compositor català avocàlic. Sostingut a la catalana. | 9. Han fet niu i s'hi queden. Davant de Dame, l'orgue es va salvar de l'incendi. | 10. L'extraterrestre amb música de John Williams. Ni somni ni invenció: palpable i crua tal com és (del revés i s'esmuny avall pel 5 vertical). | 11. A un to de Sol. Minúscules parts de la matèria. A un to de La.

Verticals

1. Compositor que enguany està d'aniversari internacional. Fa major. | 2. Pont de violí cap amunt. Serp constrictora. Nin-non, nina. Institut Especial d'Arpistes. | 3. Així va acabar el vaixell on viatjava Enric Granados. | 4. Interval cap amunt, però aquí l'escriurem cap avall. La major. | 5. Entre P i R. Final anglès. La major. Inici de la sàtira i del satanisme. | 6. Aigua gelada que cau del cel cap amunt. Les terres de l'Ebre tenen les més belles lletres. Re major. Tonalitat. | 7. Tècnica musical repetitiva fent la vertical. | 8. Sebastian Bach. Nina, nin-non. Johann. Déu dels vents (plural). | 9. El/la que toca l'instrument amb més tubs. | 10. Els/les que toquen l'instrument de vent amb forma de cap d'oca. | 11. D'entrades als concerts se'n troben d'aquest tipus. La Meri, gairebé sencera.

Núm. 373

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

Solucions número 372

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	S	E	V	I	L	L	A	V	A	L	
2	C	V	N	E	O	C	L	A	S		
3	H	A	Y	D	N	A	A	S	R		
4	U	E	A	B	P	V	I				
5	B	E	N	V	E	N	U	T	O	C	E
6	E	S	T	I	B	A	L	I	Z	L	
7	R	L	V	S	C	B	X	L			
8	T	U	A	P	O	L	L	I			
9	F	A	L	L	A	E	U	N			
10	C	R	I	D	A	R	A	O	L	I	
11	F	A	R	I	S	T	O	L	A		

per Eduard V. Patsi

Palau de la Música Catalana

DG, 06.06.21 – 17.30 h

OBC & Ros Marbà

—*El giravolt de maig* de Toldrà

DT, 08.06.21 – 20 h

Alba Ventura, piano

—*Iberia* d'Albéniz

DJ, 10.06.21 – 19 h

Banda Municipal de Barcelona

—Una tarda a l'òpera

DJ, 10.06.21 – 20 h | Petit Palau

Carolyn Sampson

& Juan de la Rubia

—*Quadern d'Anna Magdalena* Bach de Bach

DT, 15.06.21 – 20 h

Gautier Capuçon, violoncel

—Homenatge a Pau Casals

DG, 27.06.21 – 20 h

Philippe Jaroussky

& Emöke Barath

—*Storia di Orfeo*

DS, 10.07.21 – 19 h | DG, 11.07.21 – 11 h

Passió segons sant Mateu de Bach

—Centenari de l'estrena amb l'Orfeó Català

Preus especials per a grups i packs a mida d'entrades.

Consulta els descomptes per a menors de 35 anys a www.palaumusica.cat/joves

Més informació i concerts a www.palaumusica.cat

Equipament amb mesures preventives contra la Covid-19

Ajuntament
de Barcelona
Institut de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Govern de les Illes Balears

Institut de Cultura de les Illes Balears

Institut de Cultura de les Illes Balears

Institut de Cultura de les Illes Balears

FONS CASA CARLES DE L'ARXIU DIOCESÀ DE GIRONA (GICAR)

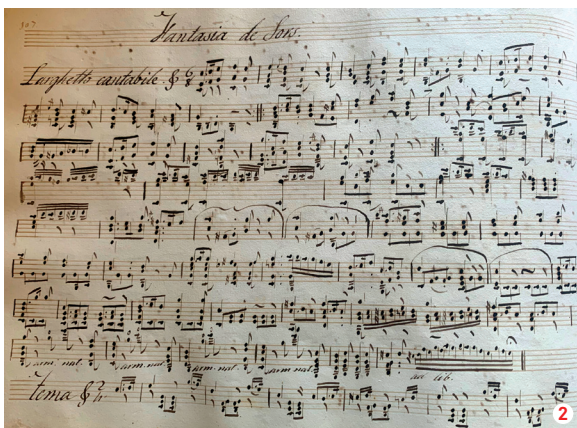
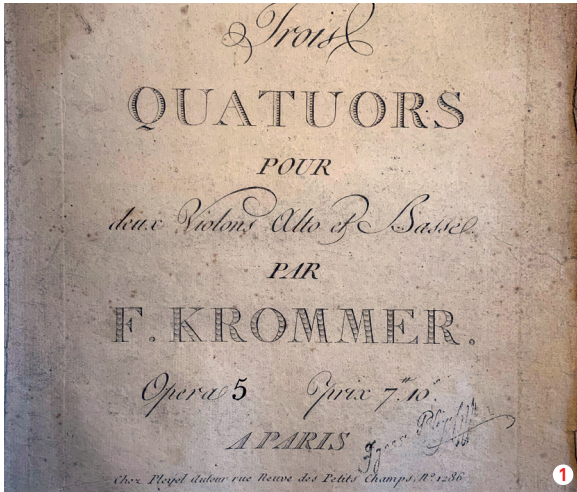
Text **Anna Maria Anglada i Mas** · Fotografies **Fons GiCar**

El Fons Musical de la Casa Carles esdevé l'eix vertebrador que configura la història musical i social d'aquesta família d'hisendats. Es tracta d'un fons singular, atenent a la manca de supervivència o localització d'altres fons musicals al nostre país que corresponguin a famílies amb aquestes característiques socials i econòmiques. La seva catalogació ha posat en valor un aspecte artístic desconegut fins ara d'aquesta nissaga gironina, al mateix temps que complementa els documents que es troben dipositats a la Biblioteca del Seminari Diocesà (BSDG) des de l'any 1918, quan els darrers hereus donaren el fons patrimonial al Bisbat de Girona.

El Fons GiCar es nodreix d'un còmput de 325 registres, dels quals 149 són manuscrits i 176 impresos. D'aquests registres destaquen els manuscrits d'autor, amb més de 550 obres catalogades i una presència rellevant de quaderns de miscel·lànies. La col·lecció d'impresos conté 515 obres, un nombre elevat a causa dels volums enquadernats, que contenen una gran varietat d'obres de música per a saló. Els gèneres atenyen un ampli espectre, amb xotis, polques, marsurques, rigodons, contradanses, galops, minuets i americanes. Aquests ballables s'acompanyen dels arranjaments d'àries, duets, cavatines, serenates i romances que ambientaven les estances amb la música de moda de l'època. L'abast temporal es concreta en l'àmbit de les tres generacions que residiren a la casa Xammar de Girona. El Fons comprèn el període de finals del segle XVIII i s'estén fins al segon quart del segle XX.

UNA NISSAGA DE MELÒMANS

Narcís de Carles O'Doyle i Joaquina de Mendoza foren els primers que s'esta-

1 Obra impresa del compositor txec Franz Krommer (1759-1831).
2 *Fantasia*, obra manuscrita de Ferran Sor (1778-1839).

bliren a la capital gironina. El vestigi musical d'aquesta època connecta amb la pràctica de les acadèmies de música i està format per una cinquantena d'obres impreses de gran format, repartides en simfonies, quartets i quintets, de les quals l'autor més representatiu és Franz Krommer.

La segona generació, formada per Joaquim de Carles de Mendoza i la seva muller, Rosa de Ferrer, acapara la quantitat més gran de documents musicals. Són d'aquest període les miscel·lànies manuscrites i autògrafes del propi hereu Carles, junt amb les del seu amic i company d'estudis, el baró Melcior de Ferrer i de Manresa, de quan estigueren a Niça. L'educació musical fou un puntal a la seva

vida i al Fons es conserven obres del seu mestre a França, el prevere Bartomeu Bach. Joaquim de Carles gaudí de l'art musical en el terreny social, mitjançant els seus càrrecs en entitats vinculades a la pràctica escènica i operística, com el Teatro de la Reina, o la gestió al Casino Gerundense i la Sociedad Lírico Dramática, que deixen manuscrits testimonials en aquest Fons. La música formava part de les vetllades socials a Can Xammar, on l'ambient es nodria d'una esfera romàntica i plaent pel gust d'escoltar Rossini, Verdi, Bellini, Mercadante i Donizetti, els representants de l'òpera italiana que omplien els salons amb arranjaments creats per a l'ocasió.

Joaquim de Carles i de Ferrer, format musicalment per prestigiosos mestres a Barcelona, forma part de l'heterogeneïtat dels gustos musicals de la seva generació. D'ell es conserven molts impresos i una col·lecció d'americanes de Pedro Agustí Devant. La seva germana Dolors mostrava predilecció per Meyerbeer i el seu germà Eduard esguardava impresos musicals amb menys presència operística que els seus antecessors i palesava devoció per la sarsuela i compositors catalans.

La catalogació d'aquest Fons ha permès fer una mirada pel forat del pany d'una nissaga d'hisendats vinculats a l'art musical. I així es tanca una etapa i en comença una altra, forjada per la il·lusió que la música escrita d'aquest Fons tingui vida més enllà d'aquest catàleg.¹

¹ANGLADA I MAS, Anna Maria; BADAL PÉREZ-ALARCÓN, Carles; FERNÁNDEZ LÓPEZ, Nil; GREGORI I CIFRÉ, Josep Maria. *Inventaris dels fons musicals de Catalunya. Volum 11: Fons de Sant Feliu de Girona, Santa Maria dels Arcs, Casa Carles, Santa Maria de la Bisbal i Narcís Figueras de l'Arxiu Diocesà de Girona*. Barcelona: UAB-IEC, 2020.

MARIA TERESA GARRIGOSA

LES COMPOSITORES CATALANES DEL SEGLE XIX: UN IMPULS CREADOR

Dir. Francesc Cortès, Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Art i Musicologia, 2020.

ANDREU DALMAU-EFE

La Renaixença i el Modernisme van permetre l'accés i el desenvolupament de les dones en la creació musical

Tot just abans de l'estat d'alarma es va fer la defensa de la tesi doctoral de la cantant i musicòloga Maria Teresa Garrigosa, dirigida pel Dr. Francesc Cortès, resultat d'anys de recerca sobre dones catalanes compositores que ja havien donat fruits prometedors, com dos CD al segell La Mà de Guido (*Compositores catalanes. Generació modernista*

el 2008 i la corresponent *Generació noucentista* el 2014)

o la troballa de la primera òpera escrita per una dona a Catalunya –i a Espanya–, *Schiava e regina* de Maria Lluïsa Casagemas (1892), divulgada el 2017.

Aquesta tesi doctoral té el mèrit de donar veu a unes vint-i-cinc compositores

nascudes entre el 1810 i el 1880 a Catalunya, dones pertanyents a l'alta cultura en un moment d'empenta de la burgesia catalana, però també dones empoderades, conscients del seu valor, algunes fins i tot activistes. El gruix del treball se centra en el període més fructífer, el Modernisme, moment de gran transformació política,

social i cultural, amb compositores tan fascinants com Narcisa Freixas,

Carme Karr o Maria Lluïsa Casagemas, la més professional de totes. Garrigosa ha volgut indagar també en els antecedents d'aquesta generació modernista rescatant autores tan interessants com Maria Dolors Vedruna, Paulina Buxó i Cristina Àngel.

ALBERT FONTELLES I RAMONET

LA COBLA BARCELONA (1922-1938): UN PROJECTE NOUCENTISTA

Dir. Joaquim Rabaseda, Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Art i Musicologia, 2020.

Aquesta tesi, dirigida pel Dr. Joaquim Rabaseda, està centrada en la primera etapa de la Cobla Barcelona, període en què es consolidà la idea, de caire noucentista, de la cobla com a formació per a concerts. El treball aprofundeix en la important tasca del conjunt en la creació i difusió d'un repertori de concert escrit per a cobla, així com en el seu paper en el procés d'institucionalització de la cultura.

JUAN MANUEL FERRANDO CUÑA

EL FENOMEN GOGÍSTIC AL PAÍS VALENCIÀ: MÚSICA, IDENTITAT I RITUAL

Dir. Jaume Ayats, Universitat Autònoma de Barcelona, Departament d'Art i Musicologia, 2021

Aquesta tesi, dirigida pel Dr. Jaume Ayats, estudia el fenomen dels goigs valencians des d'una perspectiva etnomusicològica, global i rigorosa, que n'abraça tant les estructures lògiques i sonores com les situacions comunicatives i rituals en què s'entonen. Aquest estudi s'ha fet a partir d'uns nou-cents cinquanta exemples extrets d'un buidatge exhaustiu dels principals fons sonors i audiovisuals amb mostres enregistrades de goigs valencians.

MIQUEL DE PALOL ~ ESCRIPTOR

“LA MÚSICA ÉS UN MODEL FORMAL EXTRAORDINARI”

A l'aparell de música que té al seu estudi sona Bach. A estones en mans del clavecinista Andreas Staier; a estones, amb els English Baroque Soloists de Gardiner. Damunt la taula, els esborranys d'un assaig sobre el gran geni barroc. Literatura i música són, en el seu cas, dos camins que es recorren en paral·lel.

TEXT Ana María Dávila • FOTOGRAFIA Ulf Andersen / Getty

De petit, els seus pares, tots dos melòmans, el portaven a les audicions que organitzava, al Teatro Carrión, la Sociedad de Conciertos de Valladolid, la ciutat on va viure fins als 17 anys. Per a una capital de províncies dels anys seixanta, allò era tot un esdeveniment i pels passadissos de la sala era freqüent trobar-se amb escriptors com Miguel Delibes o José Jiménez Lozano. Amb el temps, aquell xaval que aprofitava els entreactes per anar als camerinos a demanar als artistes que li signessin el programa de mà, es va convertir, al seu torn, en una de les veus més reconegudes de la literatura catalana, però la seva afició per la música s'ha mantingut intacta. Poeta, narrador i assagista, Miquel de Palol i Muntanyola (Barcelona, 1953), considera que la música esdevé l'eix formal de la seva creació literària. I a més, és l'autor del llibret de dues òperes contemporànies.

ANA MARÍA DÁVILA: ¿Encara conserva aquells programes signats?

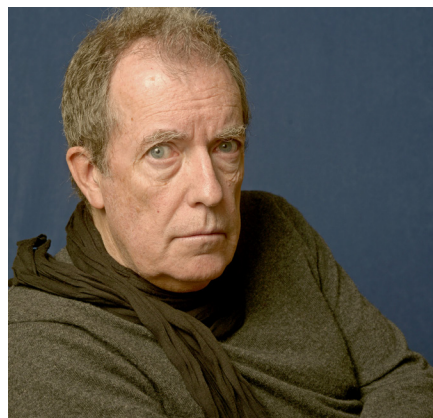
MIQUEL DE PALOL: La veritat és que amb tants trasllats que he fet a la meua vida, em temo que els he perdut. O potser encara són en alguna de les quatre mil carpetes que estan per obrir. Sempre dic que algun dia m'haig de dedicar a buscar-los.

AMD: Però el que sí deu tenir presents són els artistes que va veure en aquells concerts...

MP: I tant! Recordo la Simfònica de Bamberg, l'Orquestra de Cambra del Sarre i em sembla que també va venir-hi la de Munic. També tinc present a qui llavors era el trompetista de referència, Adolf Scherbaum, i el director francès Paul Kuentz.

AMD: ¿Aquells concerts van determinar els seus gustos musicals o vostè va anar cap a un altre cantó?

MP: Les meves preferències van anar, i així continuen ara, cap a la música barroca començant per Monteverdi i Frescobaldi i acabant amb els fills de Bach. Jo vaig viure la darrera època de la visió romàntica del Barroc i l'eclosió de les interpretacions historicistes. Amb el meu pare teníem unes grans discussions respecte d'això, perquè ell sempre deia que en aquestes noves lectures trobava a faltar consistència i força. Afortunadament tot això ja està superat.

AMD: ¿El Classicisme no li va interessar, llavors?

MP: Sí, però dels tres grans que van venir després, Haydn, Mozart i Beethoven, sempre m'ha atret més la seva música de cambra que no la simfònica. Possiblement per afinitat amb l'esperit barroc m'arriben més les obres en les quals pots detectar

cada instrument com un personatge individual i no pas dins la massa col·lectiva d'una orquestra.

AMD: És inevitable preguntar-li per la relació entre la música i el seu treball literari.

MP: Molt forta. La música m'ha influït molt com a escriptor. De fet, jo he pres la música com a model formal, com a model expressiu. I no només per a la poesia, sinó també per a la novel·la, els aforismes, els assaigs. Pel fet de no tenir contingut argumental, la música em sembla una estructura d'una claredat i una nitidesa expressiva modèlica. Schopenhauer ja deia que la música és voluntat pura, i per això una sonata o una fuga són models formals extraordinaris i impagables.

AMD: Ha col·laborat amb el compositor Albert Sardà com a autor del llibret de dues òperes de cambra, *Selima* i *Un futur esplèndid*. Què li ha aportat aquesta experiència?

MP: Al marge que amb en Sardà tenim molt bona relació i ens ho vam passar molt bé treballant-hi junts, ambdues van ser experiències molt enriquidores perquè em van fer entrar en la dimensió de la immediatesa. Quan tu escrius, saps que allò arribarà al teu lector al cap d'un temps, quan surti el llibre, i ja veurem què passa. Però aquí no, aquí tot passa al moment, perquè allò que escrius ha de ser cantat per algú i s'ha d'entendre i arribar bé al públic que l'escolta.

AMD: Té nous projectes en aquest sentit?

MP: D'aquest tipus no, però estic treballant, en conjunt amb l'Oriol Pérez Treviño, en un assaig sobre Bach que volem tenir enllestit aquest any. És un llibre que aborda la recepció posterior de Bach. Al segle XX hi ha molt material de discussió respecte de com ha evolucionat la seva visió i la seva consideració entre els musics, els intel·lectuals i el públic en general. I això segueix en permanent evolució.

AMD: En temps de COVID, ¿la música l'ha acompanyat més que mai?

MP: La veritat és que no hi ha hagut grans canvis, perquè a mi la música m'ha acompanyat sempre. A més, tampoc vaig a gaires concerts. Escolto molta música enllaunada al meu estudi, en un aparell dels de tota la vida, amb bafles, amplificador i platina. El que sí puc dir és que hi ha un tipus de música que puc sentir quan escric i d'altra que no. Telemann, per exemple, és un músic fantàstic per escriure, per llegir, per fer qualsevol cosa. Bach no. Bach és excessiu i demana la teua atenció més absoluta. ✍

Cat úsica

Emociona't
amb Catalunya Música

Palau de la Música Catalana —Palau 100

Temporada 2021-2022

Renovació i pre-reserva
d'abonaments i entrades

DL, 29.11.21

Leonidas Kavakos,
Orquestra Simfònica de la
Ràdio de Berlín & Jurowski
—*Concert per a violí*
de Brahms

DV, 03.12.21

Lisa Davidsen, Orquestra
Filharmònica de Bergen
& Gardner
—*Quatre últimes*
cançons de Strauss

DJ, 16.12.21

Orchestre Révolutionnaire
et Romantique & Gardiner
—*L'enfance du Christ*
de Berlioz

DJ, 27.01.22

Orquestra Filharmònica
de La Scala & Chailly
—*Simfonia Tità* de Mahler

DC, 09.02.22

Sol Gabetta, Orchestra
dell'Accademia Nazionale
di Santa Cecilia & Pappano
—Dukas, Saint-Saëns
i Sibelius

DT, 15.02.22

Maria João Pires, Orquestra
Simfònica Gulbenkian
& Shimonovitch
—*Concert per a piano*
núm. 2 de Chopin

DS, 19.02.22

Orfeó Català, OBC
& Helsing
—Vivancos, Saariaho
i Sibelius

DC, 09.03.22

María Dueñas, Deutsche
Kammerphilharmonie
Bremen & De la Parra
—Ginastera, Prokófiev
i Dvořák

DJ, 24.03.22

Isabelle Faust, Les Siècles
& Roth
—*La consagració de*
la primavera de Stravinsky

DJ, 21.04.22

Nicola Benedetti,
Philharmonia Orchestra
& Rouvali
—Txaikovski

DL, 09.05.22

Orquestra Simfònica
de la Ràdio de Suècia
& Harding
—Integral de Simfonies
de Brahms I

DT, 10.05.22

Orquestra Simfònica
de la Ràdio de Suècia
& Harding
—Integral de Simfonies
de Brahms II

DC, 11.05.22

Orfeó Català, Orquestra
Filharmònica de
Luxemburg & Gimeno
—*Missa de Glòria* de Puccini

DC, 08.06.22

English Baroque Soloists,
Monteverdi Choir
& Gardiner
—Schütz, Schein i Bach

Consulta la programació de la temporada a www.palaumusica.cat

Abonaments Palau 100 (14 concerts) a partir de 295 euros.

Descomptes per a menors de 35 anys, grups i abonaments a mida.

Servei de renovació d'abonaments i pre-reserva de nous abonaments i entrades individuals disponible a Taquilles del Palau i a www.palaumusica.cat/reserva2122

Amb la col·laboració de:

